Krishnamurti

Krishnamurti's Journal

J. KRISHNAMURTI

GHI CHÉP CỦA KRISHNAMURTI

Krishnamurti’s Journal

Lời tựa: **Mary Lutyens**

Lời dịch: **Ông Không**

[Dịch 2005 – Sửa 3-2013]

Thực hiện eBook: Khiem Tran

– Tháng 3-2013 –

J. KRISHNAMURTI

Krishnamurti's Journal

Foreword by Mary Lutyens

HARPER & ROW, PUBLISHERS, San Francisco

Cambridge, Hagerstown, Philadelphia, New York London, Mexico City, São Paulo, Sydney

Lời tựa

Vào tháng 9 năm 1973 Krishnamurti bỗng nhiên bắt đầu viết nhật ký hằng ngày. Trong vòng sáu tuần lễ ông viết trong một quyển sổ tay. Vào tháng đầu tiên của thời gian này ông ở tại Brockwood, Hampshire, và thời gian còn lại ở tại Rome. Ông bắt đầu viết lại mười tám tháng sau khi ở California.

Gần như mỗi bài đều mở đầu bằng sự miêu tả về một cảnh thiên nhiên nào đó mà ông thân thuộc, tuy nhiên chỉ có ba lần trong những miêu tả này nói về nơi ông đang ở thực sự. Vì vậy, trang đầu tiên của bài thứ nhất ông miêu tả khu rừng trong công viên tại Brockwood nhưng qua bài thứ hai rõ ràng ông đang ở Switzerland bằng tưởng tượng. Chỉ mãi đến khi ông đang ở California năm 1975 ông mới bắt đầu miêu tả môi trường chung quanh thực sự của ông. Trong những bài còn lại, ông đang nhớ lại những nơi ông đã sống, bằng một sự rõ ràng thể hiện trí nhớ sắc sảo của ông về phong cảnh tự nhiên, khởi nguồn từ sự tinh tế trong quan sát của ông. Tập nhật ký này cũng bộc lộ sự gần gũi thiên nhiên của ông đã tạo ra ảnh hưởng quan trọng trong những lời giáo huấn của ông.

Qua tập nhật ký, Krishamurti dùng ngôi thứ ba là chữ "ông ta" để nói về ông, và trong những chi tiết nhỏ ông kể cho chúng ta một sự việc gì đó về bản thân mà từ trước ông không bao giờ đề cập đến.

M.L

Brockwood Park, Hampshire.

Ngày 14 tháng 9, năm 1973

Vào một ngày, khi quay trở lại sau chuyến dạo bộ thanh thản giữa những cánh đồng và cây cối, chúng tôi đi ngang qua khu rừng[1] gần ngôi nhà trắng to lớn. Đến gần những bậc thềm dẫn vào khu rừng người ta cảm thấy ngay lập tức một cảm giác vô cùng của bình an và tĩnh lặng. Không một vật gì đang chuyển động. Dường như xúc phạm thiêng liêng khi đi bộ qua khu rừng, khi đạp chân lên mặt đất; rất thiếu tôn kính khi nói chuyện, ngay cả khi thở. Những cây gỗ đỏ to lớn không động đậy; người da đỏ gọi chúng là những cây im lặng và lúc này chúng im lặng thực sự. Ngay cả con chó cũng không rượt đuổi những con thỏ. Bạn đứng bất động hầu như không dám thở; bạn cảm thấy bạn là một kẻ xâm phạm, vì bạn đã huyên thuyên và cười cợt, và khi đi vào khu rừng này mà không biết có gì ở đó là một kinh ngạc và một choáng váng, sự choáng váng của một phước lành không mong đợi. Quả tim đang đập chậm lại, không thốt nên lời bởi sự kỳ diệu của nó. Nó là trung tâm của toàn bộ nơi này. Mỗi lần bạn vào khu rừng đều có vẻ đẹp đó, sự yên lặng đó, sự tĩnh lặng lạ lùng đó. Hãy đến khi bạn muốn và nó sẽ ở đó, tràn đầy, phong phú và không thể gọi tên.

Mọi hình thức thiền định có ý thức không là một sự kiện thực sự: nó không bao giờ có thể là. Cố gắng có dụng ý khi thiền định không là thiền định. Nó phải xảy ra; nó không thể được mời mọc. Thiền định không là trò chơi của cái trí và cũng không là của ham muốn hay của vui thú. Mọi cố gắng để thiền định là phủ nhận nó. Chỉ cần nhận biết điều gì bạn đang suy nghĩ và đang làm và không còn gì thêm nữa. Đang thấy, đang nghe, là đang làm, mà không có phần thưởng và hình phạt. Tinh xảo trong đang làm nằm trong tinh xảo của đang thấy, đang nghe. Chắc chắn, mọi hình thức của thiền định đều dẫn đến lừa dối, đến ảo tưởng, bởi vì ham muốn làm đui mù. Một chiều tối dễ thương và ánh sáng dịu của mùa xuân phủ đầy quả đất.

Ngày 15 tháng 9, năm 1973

Sống cô đơn thật lý thú. Xa khỏi thế giới này tuy nhiên lại vẫn theo dòng sống của nó là sống cô đơn. Cô đơn khi dạo bộ trên con đường mòn bên cạnh con suối núi ồn ào chảy xiết đầy nước của mùa xuân và tuyết tan là ý thức về cái cây cô đơn đó, cô đơn trong vẻ đẹp của nó. Sự cô độc của một con người theo dòng sống là sự đau khổ của cuộc đời; anh ấy không bao giờ cô đơn, xa thật xa, không tiếp cận được và quá mong manh. Đầy nghẹt hiểu biết nuôi dưỡng đau khổ vô tận. Đòi hỏi để biểu lộ, cùng những thất vọng và thương đau của nó, là con người đó theo dòng sống; anh ấy không bao giờ cô đơn. Đau khổ là sự chuyển động của cô độc đó.

Con suối núi đó đầy nước và dâng cao do những mảng tuyết đang tan và những cơn mưa đầu xuân. Bạn có thể nghe những tảng đá cuội to lớn đang bị vần loanh quanh bởi sức mạnh của những dòng nước ào ào chảy. Một cây thông cao đã năm mươi năm hoặc hơn nữa đâm sầm vào nước; con đường đang được rửa sạch sẽ. Con suối đầy bùn, có màu xám sẫm. Những cánh đồng lúa phía trên nó đầy hoa dại. Không khí trong lành và có sự mê hoặc. Ở những quả đồi cao vẫn còn tuyết, và những tảng băng hà cùng những đỉnh núi lớn vẫn còn chứa đựng những đợt tuyết mới đây; chúng sẽ trắng xóa trong suốt mùa hè dài.

Một buổi sáng tuyệt vời đến độ bạn có thể đi vô tận, không bao giờ cảm thấy những quả đồi dốc đứng. Có một hương thơm trong không khí,õr ràng và ồng nặc. Không một người nào trên con đường đó, lên xuống. Bạn cô đơn cùng những cây thông sẫm màu kia và những dòng nước đang chảy ào ào. Bầu trời là màu xanh kinh ngạc mà chỉ những hòn núi mới có. Bạn nhìn ngắm nó qua những chiếc lá và những cây thông thẳng tắp. Không một ai để nói chuyện và không cả huyên thuyên của cái trí. Con chim ác là, đen trắng, bay qua, biến mất vào những cánh rừng. Con đường rời khỏi con suối ồn ào và yên lặng hoàn toàn. Nó không là yên lặng sau tiếng động; nó không là yên lặng theo cùng mặt trời hoàng hôn, cũng không là yên lặng đó khi cái trí yếu dần đi. Nó không là yên lặng của những viện bảo tàng và nhà thờ nhưng là một sự việc gì đó hoàn toàn không liên quan đến thời gian và không gian. Nó không là yên lặng mà cái trí tự sắp xếp. Mặt trời nóng rực và những cái bóng rất dễ chịu.

Chỉ gần đây người ta mới nhận ra rằng không có một suy nghĩ nào trong suốt những chuyến đi bộ lâu này, trong những đường phố đông đúc hay trên

những con đường mòn vắng tanh. Từ khi người ta là cậu bé nó đã như thế, không suy nghĩ nào len vào cái trí của ông ta. Người ta đang nhìn ngắm và đang lắng nghe và không còn gì thêm. Suy nghĩ cùng những liên tưởng của nó không bao giờ nổi lên. Không có đang tạo ra hình ảnh. Vào một ngày bỗng nhiên người ta nhận biết được sự kiện đó lạ lùng làm sao; thường xuyên người ta cố gắng suy nghĩ nhưng không có suy nghĩ nào xảy ra. Trên những chuyến dạo bộ này, cùng mọi người hay không có ai, mọi máy động của suy nghĩ đều không còn. Đây là cô đơn.

Trên những đỉnh núi tuyết những đám mây đang hình thành, trĩu nặng và u ám; có thể sẽ có mưa sau đó nhưng lúc này những cái bóng rất sắc nét cùng mặt trời rực rỡ và rõ ràng. Vẫn còn cái mùi dễ chịu đó trong không khí và những cơn mưa sẽ mang đến một cái mùi khác hẳn. Đường xuống ngôi nhà vùng núi thật xa.

Ngày 16 tháng 9, năm 1973

Vào gi ờ này buổi sáng những con đường của ngôi làng nhỏ vắng tanh nhưng ra xa hơn vùng quê đầy cây cối, những cánh đồng cỏ và những cơn gió đang thì thầm. Một con đường chính được thắp sáng và mọi thứ khác chìm trong màn đêm. Mặt trời sẽ mọc khoảng ba tiếng đồng hồ nữa. Một buổi sáng được rõ ràng nhờ ánh sao. Những đỉnh núi tuyết và những tảng băng hà vẫn còn tối đen và hầu như mọi người đều đang ngủ. Những con đường núi chật hẹp có nhiều khúc quanh đến độ người ta không thể lái xe nhanh lắm; chiếc xe còn mới và đang chạy rô đa. Nó là một chiếc xe đẹp, có công suất mạnh và đường nét thon thả. Trong không khí buổi sáng đó động cơ chạy rất có hiệu năng. Trên xa lộ nó là một vẻ đẹp và khi leo dốc nó ôm mọi khúc quanh, kiên định như một tảng đá. Bình minh đến rồi, hình dáng của cây cối và đường nét dài của những quả đồi và những vườn nho; sắp sửa có một buổi sáng đẹp; không khí mát mẻ và dễ chịu trong những quả đồi. Mặt trời đã lên cao và có những giọt sương trên lá cây và những đồng cỏ.

Người ta luôn luôn thích máy móc; người ta tháo rời động cơ của một chiếc xe và khi nó chạy lại nó tốt như một chiếc xe mới. Khi bạn đang lái xe, thiền định dường như đến rất tự nhiên. Bạn nhận biết được vùng quê, nhà cửa, những nông dân trong cánh đồng, loại xe chạy ngang qua và bầu trời xanh qua những chiếc lá. Thậm chí bạn cũng không nhận biết rằng thiền định đang xảy ra, thiền định này đã bắt đầu trước đây rất lâu và sẽ tiếp tục vô tận. Thời gian không là một yếu tố trong thiền định, và từ ngữ mà là người thiền định cũng không. Không có người thiền định trong thiền định. Nếu có, nó không là thiền định. Người thiền định là từ ngữ, suy nghĩ và thời gian, và vì thế lệ thuộc vào thay đổi, vào đang đến và đang đi. Nó không là một đóa hoa nở rộ và héo tàn. Thời gian là chuyển động. Bạn đang ngồi trên bờ của một con sông, đang nhìn ngắm dòng nước, chuyển động của nó và những sự vật bềnh bồng trôi qua. Khi bạn ở trong dòng nước, không có người nhìn ngắm. Vẻ đẹp không ở trong diễn đạt, vẻ đẹp ở trong buông bỏ từ ngữ và diễn đạt, khung vải vẽ và quyển sách.

Những quả đồi, những đồng cỏ và những cái cây này thanh bình làm sao đâu: toàn bộ vùng quê ngập trong ánh nắng buổi sáng đang trôi. Hai người đàn ông đang cãi cọ lớn tiếng bằng nhiều cử chỉ điệu bộ, mặt đỏ bừng. Con đường chạy qua một hàng cây dài đăng đẳng và sự dịu dàng của buổi sáng đang phai dần.

Biển trải dài trước bạn và mùi cây khuynh diệp trong không khí. Ông ấy là một người thấp, thon thả và cơ bắp chắc chắn: ông ấy đã đến từ một quốc gia xa xôi, nước da đen sẫm do mặt trời. Sau vài lời chào hỏi, ông ấy tuôn ra những lời bình phẩm. Thật dễ dàng khi phê bình mà không biết những sự kiện thực sự như thế nào. Ông ấy nói: "Ông có lẽ tự do và sống giống hệt như tất cả những gì mà ông đang nói về nó, nhưng theo vật chất ông đang ở trong một nhà tù, được bảo vệ bởi bạn bè của ông. Ông không biết sự việc gì đang xảy ra quanh ông. Người ta đã thừa nhận uy quyền, mặc dù chính ông không độc đoán".
Tôi không chắc bạn đúng trong vấn đề này. Muốn điều hành một ngôi trường hay bất cứ sự việc gì khác cần phải có một trách nhiệm nào đó và nó có thể và tồn tại mà không liên quan đến sự độc đoán. Uy quyền gây hư hại hoàn toàn cho hợp tác, cho cùng nhau bàn luận những vấn đề. Điều này đang được thực hiện trong tất cả công việc mà chúng tôi tham gia. Đây là một sự kiện thực sự. Nếu người ta được phép vạch rõ, không ai hiện diện giữa tôi và một người khác.
"Điều gì ông đang nói có tầm quan trọng bậc nhất. Điều gì ông viết và nói nên được in ra và lưu hành bởi một nhóm nhỏ những con người nghiêm túc và hiến dâng. Thế giới đang nổ tung và nó đang xảy ra mà không ảnh hưởng gì đến ông".
Tôi lại sợ rằng bạn không nhận biết đầy đủ được sự việc gì đang xảy ra. Lúc trước có một nhóm nhỏ chịu trách nhiệm lưu hành điều gì đã được nói ra. Và lúc này cũng vậy một nhóm nhỏ đã đảm nhận cùng trách nhiệm. Lại nữa, nếu người ta được phép vạch rõ, bạn không nhận biết được điều gì đang xảy ra.
Ông ấy phê bình về vô số những vấn đề khác nữa nhưng chúng đều dựa vào những giả thuyết và những ý kiến thiếu chất lượng. Không cần bào chữa, người ta đã v ạch rõ chuyện gì đang thực sự xảy ra. Nhưng –.
Những con người kỳ lạ làm sao.
Những quả đồi đang lùi xa dần và sự ồn ào của sống hàng ngày vây quanh người ta, đang đến và đang đi, đau khổ và vui thú. Một cái cây cô đơn trên một quả đồi nhỏ là vẻ đẹp của đất đai. Và xuống sâu trong thung lũng là một con suối và bên cạnh nó là một đường rầy xe lửa. Bạn phải vượt khỏi thế giới này để thấy được vẻ đẹp của con suối đó.

Ngày 17 tháng 9, năm 1973

Chiều tối đó, đang dạo bộ qua cánh rừng bỗng nhiên có một cảm giác bị đe dọa. Mặt trời vừa lặn và những cây cọ dừa cô đơn tương phản bầu trời phía tây ửng vàng. Những con khỉ trên cây bồ đề, sẵn sàng chờ đêm tối. Hầu như không có ai sử dụng con đường mòn đó và hiếm khi nào bạn gặp một người khác. Có rất nhiều nai, nhút nhát và đang biến mất vào những bụi cây rậm rạp. Tuy nhiên mối đe dọa ở đó, nặng nề và có mặt mọi nơi: nó ở quanh bạn, bạn quay đầu nhìn lại đằng sau. Không có thú vật nguy hiểm; chúng đã đi khỏi đó; nó quá gần thị trấn đang mở rộng. Người ta vui mừng khi rời khỏi đây và đi trở lại qua đường phố có đèn sáng. Nhưng buổi chiều hôm sau những con khỉ vẫn còn ở đó và những con nai cũng vậy và mặt trời ngay đằng sau những cây cao nhất; mối đe dọa đã tiêu tan. Trái lại, những cái cây, những bụi rậm, những cây nhỏ đón mừng bạn. Bạn ở cùng bạn bè, bạn cảm thấy tin cậy hoàn toàn và được hoan nghênh. Rừng thâu nhận bạn và mỗi buổi chiều dạo bộ ở đó là niềm vui thú. Rừng già lại khác hẳn. Có mối hiểm nguy cho thân thể ở đó, không chỉ những con rắn mà còn nghe nói những con cọp cũng có mặt. Vào một buổi chiều, khi người ta dạo bộ ở đó bỗng nhiên có sự yên lặng bất thường; chim chóc ngừng hót, những con khỉ không động đậy và mọi sự vật dường như đang nín thở. Người ta đứng bất động. Và bỗng nhiên, mọi sự vật sống lại; những con khỉ đùa giỡn và chọc ghẹo lẫn nhau, chim chóc bắt đầu tiếng hót líu lo buổi chiều và người ta hiểu rằng mối hiểm nguy đã qua rồi.

Trong những cánh rừng trồng và khu rừng nhỏ nơi con người giết thỏ, gà lôi, sóc, có một bầu không khí hoàn toàn khác hẳn. Bạn đang đi vào thế giới nơi con người hiện diện, với khẩu súng của anh ấy và sự đối xử hung bạo đặc biệt. Vì vậy những cánh rừng trồng đã mất đi nét dịu dàng, sự nghênh đón của nó và ở đây vẻ đẹp nào đó đã mất đi và tiếng xào xạc vui vẻ không còn nữa.

Bạn chỉ có một cái đầu và hãy chăm sóc nó bởi vì nó là một vật kỳ diệu. Không máy móc, không máy tính điện tử nào có thể so sánh với nó. Nó thật rộng lớn, thật phức tạp, đầy khả năng, tinh tế và hữu dụng. Nó là kho lưu trữ của trải nghiệm, hiểu biết, ký ức. Tất cả suy nghĩ khởi nguồn từ đó. Cái gì nó gom góp vào chung hoàn toàn không thể tin được: sự ranh mãnh, sự hoang mang, những đau khổ, những cuộc chiến tranh, những điều bất lương, những ảo tưởng, những lý tưởng, đau thương và nghèo khổ, những nhà thờ nguy

nga, những thánh đường đáng yêu và những đền chùa thiêng liêng. Cái gì nó đã làm và cái gì nó có thể làm rất kỳ ảo. Nhưng một việc rõ ràng nó không làm được: thay đổi toàn bộ cách cư xử của nó với một cái đầu khác, với một con người khác. Dường như không có hình phạt lẫn phần thưởng nào thay đổi được cách cư xử của nó; hiểu biết có vẻ không thay đổi được cách cư xử của nó. Cái tôi và cái bạn vẫn còn nguyên. Nó không bao giờ nhận ra rằng cái tôi là cái bạn, rằng người quan sát là vật được quan sát. Tình yêu của nó là sự thoái hóa của nó, vui thú của nó là đau khổ của nó; thần thánh của những lý tưởng của nó là những kẻ hủy diệt của nó. Tự do của nó là nhà tù riêng của nó; nó được giáo dục để sống trong nhà tù này, chỉ làm cho nó thoải mái hơn, vui thú hơn. Bạn chỉ có một cái đầu, hãy trông nom nó, đừng hủy hoại nó. Rất dễ dàng nếu muốn làm hư hỏng nó.

Người ta luôn luôn có trạng thái mất khoảng cách lạ lùng giữa bản thân và cây cối, sông ngòi và núi non. Nó không do tu dưỡng: bạn không thể tu dưỡng một sự việc như thế. Không bao giờ có một bức tường giữa người ta và người khác. Điều gì họ đã gây ra cho người ta, điều gì họ đã nói với người ta có vẻ không bao giờ làm tổn thương người ta, cũng không có sự nịnh nọt nào gây xúc động người ta. Người ta không khép kín, cách biệt, nhưng lại giống như những dòng nước của một con sông. Người ta có quá ít suy nghĩ; không suy nghĩ nào khi người ta ở một mình. Bộ não của người ta năng động khi nói chuyện hoặc viết lách nhưng trái lại nó hoàn toàn tĩnh và tỉnh mà không chuyển động. Chuyển động là thời gian và hoạt động lại không.

Hoạt động lạ thường này, không phương hướng , dường như tiếp tục, cả khi ngủ lẫn khi thức. Người ta tỉnh giấc rất thường xuyên cùng hoạt động thiền định đó; một sự việc nào đó của hiện tượng tự nhiên này đang xảy ra gần như mọi thời gian. Người ta không bao giờ khước từ nó hay mời mọc nó. Một đêm nào đó người ta thức giấc, hoàn toàn tỉnh táo. Người ta nhận biết rằng một cái gì đó giống như một quả bóng lửa, sáng, đang được đặt vào đầu người ta, vào ngay trung tâm của bộ đầu. Người ta nhìn ngắm nó rất khách quan trong một thời gian đáng kể, như thể nó đang xảy ra cho một người nào khác. Nó không là một ảo ảnh, một sự việc gì đó được hình dung bởi cái trí. Hừng đông đang đến và qua khe hở của những bức màn người ta có thể nhìn thấy cây cối.

Ngày 18 tháng 9, năm 1973

Nó vẫn còn là một trong những thung lũng đẹp nhất. Nó được ôm ấp trọn vẹn bởi những quả đồi, được phủ kín bởi những cánh rừng trồng cam. Cách đây nhiều năm có rất ít nhà cửa giữa cây cối và rừng cam nhưng bây giờ có nhiều hơn; đường sá rộng rãi hơn, xe cộ nhiều hơn, ồn ào hơn, đặc biệt ở cuối thung lũng về phía tây. Nhưng những quả đồi và những đỉnh núi cao vẫn còn nguyên vẹn, không bị tác động bởi con người. Có nhiều lối mòn dẫn lên những hòn núi cao và người ta dạo bộ vô tận theo chúng. Người ta gặp những con gấu, những con rắn rung chuông, những con nai và có một lần một con linh miêu. Con linh miêu ở đó trước mặt, phía dưới con đường mòn hẹp, kêu gừ gừ và cạ thân thể vào những tảng đá và những thân cây thấp. Gió đang thổ i lên từ khe núi và vì thế người ta có thể đến rất gần nó. Nó thực sự đang rất thích thú, hài lòng trong thế giới của nó. Cái đuôi cụt ngủn dựng đứng, đôi tai nhọn vểnh về trước, lông màu nâu hơi đỏ rực rỡ và sạch sẽ, hoàn toàn không biết rằng có một người nào đó ngay phía sau khoảng hai mươi feet. Chúng tôi đi xuống lối mòn khoảng một dặm, không một ai trong chúng tôi gây bất kỳ tiếng động nào dù nhỏ nhoi nhất. Thật là một con thú đẹp, duyên dáng và tinh nghịch. Có một con suối hẹp trước mặt chúng tôi và không muốn gây kinh hãi nó khi chúng tôi tiến gần, người ta thì thầm lời chào hỏi. Nó không bao giờ nhìn quanh, điều đó chỉ phí phạm thời gian, nhưng vụt chạy thật nhanh, biến mất hoàn toàn trong vài giây. Dẫu vậy chúng tôi đã là bạn bè trong một khoảng thời gian đáng kể.

Thung lũng đầy mùi hoa cam, gần như rất nồng nặc, đặc biệt trong những buổi sáng sớm và chiều tối. Nó ở trong căn phòng, trong thung lũng và trong mọi ngõ ngách của quả đất và vị chúa của những bông hoa ban phước lành cho thung lũng. Thời tiết sẽ rất nóng vào mùa hè và điều đó có nét đặc trưng riêng của nó. Cách đây nhiều năm, mỗi khi người ta đến đó đều có một bầu không khí tuyệt vời; nó vẫn như vậy tuy có giảm bớt chút ít. Con người đang phá hỏng nó và dường như họ cũng đang phá hỏng hầu hết mọi thứ. Nó sẽ giống như trước kia. Một bông hoa có lẽ héo tàn và chết đi nhưng nó sẽ sinh lại cùng vẻ yêu kiều của nó.

Có khi nào bạn tự hỏi tại sao con người sống sai lầm, bị thoái hóa, khiếm nhã trong cách cư xử của họ – hung hăng, tàn bạo và gian xảo? Không đúng đắn khi đổ lỗi cho môi trường sống, văn hóa hay cha mẹ. Chúng ta muốn đẩy trách nhiệm của sự thoái hóa này sang những người khác hay bởi một chuyện

xảy ra nào đó. Những giải thích và những nguyên nhân là một cách dễ dàng để lẩn tránh. Những người Ấn giáo cổ xưa gọi nó là nghiệp lực, bạn gieo hạt nào bạn hái quả đó. Những người tâm lý giao vấn đề này cho trách nhiệm của cha mẹ. Điều mà những người tạm gọi là tôn giáo giải thích đều dựa vào giáo lý và tín điều của họ. Nhưng nghi vấn vẫn còn đó.

Rồi thì lại có những người khác, được sinh ra đã rộng lượng, tử tế, có trách nhiệm. Họ không bị thay đổi bởi môi trường sống hay bất kỳ áp lực nào. Họ vẫn y nguyên bất kể mọi huyên náo. Tại sao?

Bất kỳ giải thích nào cũng chẳng ý nghĩa bao nhiêu. Mọi giải thích là đang tẩu thoát, đang lẩn tránh sự kiện của cái gì là. Đây là việc duy nhất phải quan tâm. Cái gì là có thể được thay đổi hoàn toàn bằng năng lượng bị phí phạm trong những giải thích và trong tìm kiếm những nguyên nhân. Tình yêu không ở trong thời gian hay trong phân tích, trong những hối tiếc và những buộc tội lẫn nhau. Tình yêu ở đó khi ham muốn tiền bạc, vị trí và gian manh của cái tôi không còn.

Ngày 19 tháng 9, năm 1973

Những cơn mưa gió mùa đã bắt đầu. Biển gần như đen kịt dưới những đám mây sẫm màu nặng trĩu và gió đang xé nát cây cối. Sẽ có mưa trong vài ngày, những cơn mưa xối xả, và nó sẽ ngừng trong một ngày hay như thế, để bắt đầu mưa lại. Ếch nhái đang kêu ộp ộp trong mọi cái ao và cái mùi dễ chịu do những cơn mưa mang lại khỏa đầy không khí. Quả đất lại sạch sẽ và một vài ngày nữa nó sẽ trở nên xanh tươi kinh ngạc. Mọi thứ sinh sôi ngay trước mắt bạn; mặt trời sẽ ló dạng và tất cả sự vật của quả đất này sẽ rạng rỡ. Vào sáng sớm sẽ có những tiếng ngân nga và những con sóc khắp mọi nơi. Có những bông hoa phủ kín đất đai, những bông hoa dại và những bông hoa được chăm sóc, hoa nhài, hoa hồng, và hoa cúc vạn thọ.

Vào một ngày trên con đường dẫn ra biển, đang dạo bộ dưới những cây cọ và những cái cây ướt sũng nước mưa, nhìn vào vô số sự vật, một nhóm trẻ em đang ca hát. Chúng có vẻ rất vui vẻ, hồn nhiên và hoàn toàn không nhận biết về thế giới. Một em gái nhận ra chúng tôi, mỉm cười khi đến gần và chúng tôi nắm tay nhau dạo bộ trong một khoảng thời gian. Không ai trong chúng tôi nói một lời và khi chúng tôi đến gần nhà em gái, em chào từ giã và biến mất vào trong. Thế giới và gia đình sẽ hủy hoại em và em cũng sẽ có con cái, khóc lóc bởi chúng và trong những thói đời tinh ranh của thế giới chúng sẽ bị hủy hoại. Nhưng buổi chiều đó em thật vui vẻ và háo hức chia sẻ hạnh phúc bằng cách nắm tay.

Khi những cơn mưa đã chấm dứt, quay lại trên cùng con đường vào một chiều tối lúc bầu trời phía tây vàng rực, người ta đi ngang qua một cậu thanh niên trẻ đang mang một cái bình bằng đất có một ngọn lửa trong đó. Cậu ta không mặc gì cả ngoại trừ một miếng khố sạch sẽ và đằng sau cậu ta hai người đàn ông đang khiêng một xác chết. Tất cả đều là người Bà la môn, mới tắm rửa, sạch sẽ, đi ngay thẳng. Cậu thanh niên đang mang ngọn lửa chắc phải là con trai của người đàn ông đã chết: tất cả bọn họ đang đi khá nhanh. Xác chết sẽ được thiêu trên những bãi cát hẻo lánh. Tất cả đều rất đơn giản, không giống như chiếc xe tang trau chuốt, chất đầy hoa, theo sau bở i một hàng dài xe hơi bóng loáng hay những người than khóc đi bộ đằng sau chiếc quan tài: sự buồn thảm sâu thẳm trong tất cả. Hoặc là bạn trông thấy một xác chết, được bao bọc chỉnh tề, chở đằng sau một chiếc xe đạp đến con sông thiêng liêng để được hỏa táng.

Chết ở khắp mọi nơi nhưng dường như chúng ta không bao giờ sống cùng nó.

Chết là một sự việc kinh hãi, u uẩn cần phải lẩn tránh, không bao giờ nên đề cập đến. Đẩy nó ra thật xa khỏi cánh cửa đóng kín. Nhưng nó luôn ở đó. Vẻ đẹp của tình yêu là chết và người ta không biết cả hai sự việc này. Chết là đau khổ và tình yêu là vui thú và cả hai không bao giờ có thể gặp nhau; chúng phải được giữ tách rời và phân chia đó là đau khổ và phiền muộn. Sự việc này đã hiện diện từ khi có khởi đầu của thời gian, phân chia và xung đột vô tận. Sẽ luôn luôn có chết cho những con người không hiểu rõ rằng người quan sát là vật được quan sát, người trải nghiệm là vật được trải nghiệm. Nó giống như một con sông mênh mông mà con người đang vùng vẫy, cùng mọi điều tốt lành trần tục của anh ấy, những phù phiếm, những đau thương và sự hiểu biết của anh ấy. Nếu anh ấy không bỏ lại tất cả những sự việc mà anh ấy đã tích lũy và bơi lên bờ, chết chóc sẽ luôn luôn có mặt tại cửa nhà anh ấy, đang rình rập và đang chờ đợi. Khi anh ấy rời con sông sẽ không có bờ, bờ sông là từ ngữ, người quan sát. Anh ấy đã bỏ lại mọi thứ, con sông và bờ sông. Bởi vì con sông là thời gian và những bờ sông là những suy nghĩ của thời gian: con sông là chuyển động của thời gian và suy nghĩ thuộc về nó. Khi người quan sát bỏ lại mọi thứ mà anh ấy là, vậy thì người quan sát không hiện diện. Đây không là chết. Nó là không thời gian. Bạn không thể biết nó, vì cái gì được biết thuộc về thời gian; bạn không thể trải nghiệm nó: sự công nhận bị cấu thành bởi thời gian. Tự do khỏi cái đã được biết là tự do khỏi thời gian. Vĩnh cửu không là từ ngữ , quyển sách, hình ảnh bạn đã gom góp vào chung. Linh hồn, cái tôi cá thể, cái tôi vũ trụ là đứa trẻ của suy nghĩ mà là thời gian . Khi thời gian không còn, chết không còn. Tình yêu hiện diện.

Bầu trời phía tây đã mất màu sắc của nó và ngay trên đường chân trời là mặt trăng mới, non nớt, e thẹn và dịu dàng. Trên con đường mọi sự việc dường như đang trôi qua, cưới xin, chết chóc, tiếng cười của trẻ thơ và một ai đó đang sụt sùi. Gần mặt trăng là một vì sao cô đơn.

Ngày 20 tháng 9, năm 1973

Con sông sáng nay đẹp quá, mặt trời vừa ở trên cây cối và ngôi làng núp giữa chúng. Không khí vẫn còn tĩnh và không một gợn lăn tăn trên dòng nước. Thời tiết sẽ khá nóng nực suốt ngày nhưng lúc này hơi mát mẻ và một con khỉ cô đơn đang ngồi phơi nắng. Nó luôn luôn ở đó một mình, to lớn và kềnh càng. Suốt ngày nó biến mất và xuất hiện lại vào sáng sớm trên ngọn cây me: khi thời tiết nóng lên cái cây đó dường như nuốt trọn nó. Những con chim đớp ruồi màu xanh ánh vàng rực đang đậu trên bức tường lan can nhà cùng những con chim bồ câu, và những con kên kên vẫn ở trên những cành cao nhất của một cây me khác. Có tĩnh lặng vô cùng và người ta ngồi trên ghế băng, không còn nhận biết về thế giới.
Khi đang quay lại từ phi trường trên con đường có bóng mát cùng những con vẹt, màu xanh lá cây và đỏ, kêu rít lên quanh cây cối, người ta thấy ngang qua đường cái gì có vẻ là một đống to lớn. Khi xe hơi chạy đến gần, cái đống đó hóa ra là một người đàn ông đang nằm ngang qua đường, hầu như trần truồng. Xe ngừng lại và chúng tôi đi ra. Thân thể ông ấy rất to lớn và cái đầu lại rất nhỏ; ông ấy đang nhìn vào bầu trời xanh kinh ngạc qua những chiếc lá. Chúng tôi cũng ngước nhìn lên để xem thử ông ấy đang nhìn chằm chằm vào cái gì và khi quan sát từ con đường , bầu trời xanh biếc còn những chiếc lá lại có màu xanh lá cây sáng. Ông ấy có hình thể dị dạng và họ nói ông ấy là một trong những người điên của làng. Ông ấy không bao giờ thèm nhúc nhích và chiếc xe phải lái quanh ông ấy rất cẩn thận. Những con lạc đà chất đầy hàng hóa và những đứa bé đang la hét đi qua ông ấy mà chẳng chút lưu tâm. Một con chó chạy ngang qua, làm một cái vòng tròn rộng. Những con vẹt đang bận rộn bởi sự ồn ào của chúng. Những cánh đồng khô, những người dân làng, cây cối, những bông hoa màu vàng cũng đang bận rộn bởi sự hiện diện riêng của chúng. Cái vùng đất đó của thế giới thuộc loại kém phát triển và không một ai hay tổ chức nào quan tâm đến những con người như thế. Có những đường mương không nắp đậy, cứt đái và con người chen chúc và con sông thiêng liêng vẫn trôi chảy theo cách riêng của nó. Đau khổ của sống ở khắp mọi nơi và trong bầu trời xanh, cao trên không, là những con kên kên có đôi cánh nặng nề, đảo vòng vòng mà không cần chuyển động đôi cánh, lượn quanh cả tiếng đồng hồ, chờ đợi và quan sát.
Thông minh và dốt nát là gì? Ai thông minh và ai dốt nát? Những người chính trị thông minh? Những giáo sĩ, họ dốt nát sao? Những người hiến dâng

cho những học thuyết, họ thông minh à? Chúng ta bị điều khiển, bị uốn khuôn, bị xô đẩy loanh quanh bởi họ, và chúng ta thông minh không?
Thông minh là gì? Là tổng thể, không phân chia trong hành động, trong sống, trong mọi liên hệ – đó là bản thể của thông minh. Thông minh có nghĩa tổng thể, lành mạnh và thánh thiện. Dốt nát, loạn thần kinh, kém trí, mất thăng bằng, ảo tưởng, bạn có thể gọi nó bằng bất kỳ cái tên nào, là phân chia, vỡ vụn trong hành động cũng như trong chuyển động của liên hệ mà là sự hiện diện. Nuôi dưỡng đối nghịch và phân chia, mà là cách liên hệ của những người chính trị đại diện cho bạn, là nuôi dưỡng và duy trì sự dốt nát, dù họ là những người độc tài hay những người có quyền hành nhân danh hòa bình hay một dạng học thuyết nào đó. Và vị giáo sĩ:
nhìn vào thế giới của vị trí giáo sĩ. Ông ấy đứng giữa bạn và cái gì ông ấy cùng bạn coi là sự thật, đấng cứu rỗi, chúa, thiên đàng, địa ngục. Ông ấy là người thông ngôn, người đại diện; ông ấy giữ những chìa khóa vào thiên đàng; ông ấy đã quy định con người qua niềm tin, giáo điều và lễ nghi; ông ấy là một người tuyên truyền thực sự. Ông ấy đã quy định bạn vì bạn muốn thanh thản, an toàn, và bạn kinh hãi ngày mai. Những họa sĩ, những người trí thức, những người khoa học, được khâm phục và tán dương rất nhiều – liệu họ thông minh? Hay họ sống trong hai thế giới khác biệt – thế giới của những ý tưởng và tưởng tượng cùng những diễn tả lôi cuốn, hoàn toàn tách khỏi sống đau khổ và vui thú hàng ngày của họ?
Thế giới quanh bạn bị phân chia và bạn cũng vậy, và sự biểu lộ của nó là xung đột, vô trật tự và đau khổ: bạn là thế giới và thế giới là bạn. Thông minh là sống một sống hành động mà không có xung đột. Hành động và ý tưởng là xung đột. Đang thấy là đang làm , và không có hình thành ý tưởng trước rồi sau đó hành động tùy theo ý tưởng. Việc này nuôi dưỡng xung đột. Chính người phân tích là vật được phân tích. Khi người phân tích tách rời anh ấy như một cái gì đó khác biệt vật được phân tích, anh ấy gây xung đột, v à xung đột là mảnh đất của những người loạn thần kinh. Người quan sát là vật được quan sát và trong đó có thông minh, tổng thể, và cùng thánh thiện là tình yêu.

Ngày 21 tháng 9, năm 1973

Rất thanh thản khi thức dậy mà không có một suy nghĩ nào, cùng những vấn đề của nó. Lúc đó cái trí được nghỉ ngơi; nó đã tạo ra trật tự trong chính nó và đó là lý do tại sao giấc ngủ rất quan trọng. Hoặc nó tạo ra trật tự trong sự liên hệ và hành động của nó suốt những giờ thức giấc, mà cho cái trí sự nghỉ ngơi hoàn toàn suốt giấc ngủ, hoặc trong thời gian ngủ nó sẽ gắng sức sắp xếp những vấn đề của nó để đạt được mức hài hòa riêng của nó. Trong suốt ban ngày lại sẽ có vô trật tự bị gây ra bởi quá nhiều yếu tố, và tất cả những giờ ngủ cái trí sẽ cố gắng tự gỡ rối chính nó ra khỏi vô trật tự này. Cái trí, bộ não, chỉ có thể vận hành hiệu quả, khách quan, nơi nào có trật tự. Xung đột trong mọi hình thức là vô trật tự. Hãy suy xét sự việc gì cái trí phải chịu đựng mỗi ngày trong sống của nó: gắng sức thiết lập trật tự trong giấc ngủ và lại vô trật tự suốt những giờ thức giấc. Đây là sự xung đột trong sống, ngày này qua ngày khác. Bộ não chỉ có thể vận hành trong an toàn, không phải trong xung đột và rối loạn. Vì thế nó cố gắng tìm được an toàn trong một công thức loạn thần kinh nào đó nhưng xung đột lại trở nên tồi tệ hơn. Trật tự là sự thay đổi hoàn toàn tất cả tình trạng rối loạn này. Khi người quan sát là vật được quan sát có trật tự tuyệt đối.

Trên con đường làng nhỏ bé ngang qua ngôi nhà, có bóng mát và yên tĩnh, một bé gái nhỏ tuổi đang khóc tức tưởi rất thảm thiết, vì chỉ có những em bé mới khóc được như vậy. Em bé chắc năm hay sáu tuổi, nhỏ người so với tuổi. Em đang ngồi bệt trên đất, nước mắt tràn xuống hai má. Người ta ngồi xuống cùng em và hỏi chuyện gì đã xảy ra nhưng em không thể thốt nên lời, tức tưởi làm em không thở được. Em chắc bị đánh hay món đồ chơi ưa thích của em bị vỡ hay một thứ gì đó em đòi mà bị từ chối bằng lời nói gắt gỏng. Người mẹ đi ra, lay lay em bé và bế vào. Bà ấy trân tráo nhìn người ta vì họ là những người xa lạ. Một vài ngày sau, đang đi bộ trên cùng con đường, em bé chạy ra khỏi nhà, vui chơi hớn hở, và đi cùng người ta một đoạn đường. Người mẹ chắc đã cho phép em đi cùng người lạ. Người ta thường xuyên đi trên con đường có bóng mát đó và em gái cùng người anh và chị của em sẽ đi ra và chào hỏi người ta. Liệu các em sẽ luôn luôn quên được những tổn thương và những đau khổ của mình, hay các em sẽ dần dần dựng lên quanh mình những tẩu thoát và những kháng cự? Lưu trữ lại những tổn thương này dường như là bản chất của con người, và từ điều này những hành động củ a họ trở nên rối rắm. Liệu cái trí của con người có thể không bao giờ bị tổn

thương hay bị xúc phạm? Không bị tổn thương là hồn nhiên. Nếu bạn không bị tổn thương tự nhiên bạn sẽ không gây tổn thương cho người khác. Điều này có thể được không? Văn hóa mà chúng ta đang sống trong đó gây tổn thương sâu thẳm cho cái trí và quả tim. Ồn ào và ô nhiễm, hận thù và tranh đua, bạo lực và giáo dục – tất cả những sự việc này và nhiều hơn nữa góp phần cho đau khổ. Tuy nhiên chúng ta phải sống trong thế giới của hung bạo và kháng cự: chúng ta là thế giới và thế giới là chúng ta. Cái vật mà bị tổn thương là gì? Cái hình ảnh mà mỗi người đã xây dựng quanh anh ấy, đó là cái gì mà bị tổn thương. Lạ lùng thay những hình ảnh này, khắp thế giới đều giống nhau, cùng một vài bổ sung. Bản thể của hình ảnh mà bạn có giống hệt như của một người ở cách đây một ngàn dặm. Vì thế bạn là người đàn ông hay người phụ nữ đó. Những tổn thương của bạn là những tổn thương của hàng ngàn người khác: bạn là những người còn lại.
Liệu có thể không bao giờ bị tổn thương? Nơi nào có tổn thương nơi đó không có tình yêu. Nơi nào có tổn thương, nơi đó tình yêu chỉ là vui thú. Khi chính bạn tự khám phá được vẻ đẹp của không bao giờ bị tổn thương, lúc đó tất cả những tổn thương của quá khứ mới biến mất. Trong hiện tại trọn vẹn, quá khứ đã mất đi gánh nặng của nó.
Người ta không bao giờ bị tổn thương mặc dù nhiều sự việc đã xảy đến cho người ta, nịnh nọt và sỉ nhục, đe dọa và an ủi. Không phải vì rằng người ta vô cảm, không nhận biết; người ta không có hình ảnh của chính mình, không kết luận, không học thuyết. Hình ảnh là kháng cự và khi không kháng cự, có mong manh nhưng không có bị tổn thương. Bạn không được phép tìm kiếm để được mong manh, để được rất nhạy cảm, vì cái mà được tìm kiếm và được tìm ra là một hình thức khác của cùng hình ảnh. Hãy hiểu rõ toàn chuyển động này, không chỉ bằng từ ngữ, nhưng có một thấu triệt thăm thẳm trong nó. Hãy nhận biết toàn cấu trúc của nó mà không có bất kỳ nghi ngờ nào. Thấy sự thật của nó là sự kết thúc của người dựng lên hình ảnh.
Nước ao đang tràn qua bờ và có hàng ngàn phản ảnh trên nó. Đã bắt đầu tối và bầu trời thoáng đãng.

Ngày 22 tháng 9, năm 1973

Một phụ nữ đang hát ở phòng bên: cô ấy có giọng hát rất hay và một ít người đang lắng nghe say đắm. Mặt trời đang lặn giữa những cây xoài và cây cọ dừa, màu vàng và xanh lá cây đậm đà. Cô ấy đang hát vài bài thánh ca và giọng hát mỗi lúc một mặn mà lẫn dịu ngọt hơn. Lắng nghe là một nghệ thuật. Khi bạn lắng nghe một bản nhạc phương tây cổ điển hay người phụ nữ này, đang ngồi trên nền nhà, bạn hoặc đang mơ mộng hoặc có những hồi tưởng về những sự việc đã qua hoặc suy nghĩ cùng những liên tưởng của nó mau chóng đang thay đổi những tâm trạng của bạn, hoặc có những gợi ý của tương lai. Hoặc bạn lắng nghe mà không có bất kỳ chuyển động nào của suy nghĩ . Bạn lắng nghe từ yên lặng tuyệt đối, từ tĩnh lặng hoàn toàn.

Lắng nghe suy nghĩ của một người hay một con sáo trên một cành cây hay điều gì đang được nói, mà không có sự đáp trả của suy nghĩ, tạo ra một ý nghĩa khác biệt hoàn toàn với lắng nghe do chuyển động của suy nghĩ mang lại. Đây là nghệ thuật của lắng nghe, lắng nghe bằng chú ý tổng thể: không có trung tâm lắng nghe.

Yên lặng của núi non có một chiều sâu mà những thung lũng không có. Mỗi sự vật có yên lặng riêng của nó; yên lặng giữa những đám mây và giữa cây cối khác biệt rất lớn; yên lặng giữa hai suy nghĩ là không thời gian; yên lặng của vui thú và của sợ hãi là có thật. Yên lặng giả tạo mà suy nghĩ có thể sáng chế là chết; yên lặng giữa những tiếng ồn là vắng mặt của tiếng ồn nhưng nó không là yên lặng, giống như vắng mặt của chiến tranh không là hòa bình. Yên lặng tối tăm của một giáo đường, của đền chùa, thuộc về tuổi tác và vẻ đẹp, được xây dựng đặc biệt bởi con người; có yên lặng của quá khứ và của tương lai, yên lặng của viện bảo tàng và nghĩa trang. Nhưng tất cả những sự việc này không là yên lặng.

Người đàn ông đang ngồi đó trên bờ con sông đẹp, bất động; ông ấy đã ở đó trên một tiếng đồng hồ. Ông ấy thường đến đó mỗi buổi sáng, tắm rửa sạch sẽ, ông ấy sẽ tụng kinh bằng tiếng Phạn trong một khoảng thời gian và bây giờ ông ấy đã mất hút trong những suy nghĩ của ông ấy; ông ấy có vẻ chẳng thèm lưu tâm đến mặt trời, ít ra là mặt trời buổi sáng. Vào một ngày ông ấy đến và bắt đầu nói về thiền định. Ông ấy không thuộc bất kỳ trường phái thiền định nào, ông ấy coi việc đó là vô ích, không có ý nghĩa thực sự nào cả. Ông ấy sống một mình, không lập gia đình và đã gạt bỏ những ngã đường của thế giới từ lâu lắm rồi. Ông ấy đã chế ngự những ham muốn của ông ấy, đã

định hình những suy nghĩ của ông ấy và sống một sống tách biệt. Ông ấy không cay đắng, hão huyền hay dửng dưng; ông ấy đã quên tất cả những sự việc này cách đây nhiều năm. Thiền định và sự thật là lẽ sống của ông ấy. Khi ông ấy nói và vụng về tìm từ ngữ đúng, mặt trời đang lặn và yên lặng thăm thẳm ập vào chúng tôi. Ông ấy ngừng nói. Sau một khoảng thời gian, khi các vì sao gần sát quả đất, ông ấy nói: "Đó là yên lặng mà tôi đã và đang tìm kiếm ở khắp mọi nơi, trong những quyển sách, trong những vị thầy và trong chính tôi. Tôi đã tìm ra nhiều sự việc nhưng không phải yên lặng này. Nó đến không được tìm kiếm, không được mời mọc. Có phải tôi đã lãng phí sống của tôi trong những sự việc chẳng có ý nghĩa gì cả? Ông không có ý tưởng về điều gì mà tôi đã trải qua, những lần ăn chay, những sự việc tự khước từ và những luyện tập. Tôi đã thấy sự vô ích của chúng từ lâu lắm rồi nhưng không bao giờ bất ngờ bắt gặp yên lặng này. Tôi phải làm gì đây để vẫn còn ở trong nó, để duy trì nó, để giữ gìn nó trong quả tim của tôi? Tôi đoán rằng ông sẽ nói đừng làm gì cả, vì người ta không thể nào mời mọc nó. Nhưng có phải tôi sẽ cứ tiếp tục lang thang khắp quốc gia này, với cái sự việc lặp đi lặp lại này, sự kiềm chế này? Đang ngồi đây tôi nhận biết yên lặng thiêng liêng này; qua nó tôi nhìn ngắm các vì sao, những cái cây kia, con sông. Mặc dù tôi quan sát và cảm thấy tất cả sự vật này, thực sự tôi không ở đó. Như ông đã nói vào một ngày nào đó, người quan sát là vật được quan sát. Lúc này tôi nhận được nó có nghĩa gì. Phước lành mà tôi đã tìm kiếm không thể tìm được trong tìm kiếm. Đã đến lúc tôi phải đi rồi."

Con sông tối thui và các vì sao được phản ảnh trên những dòng nước gần hai bờ. Dần dần những tiếng ồn của ban ngày chấm dứt và những tiếng ồn êm dịu của ban đêm bắt đầu. Bạn nhìn ngắm các vì sao và quả đất và thế giới thật xa xôi. Vẻ đẹp, mà là tình yêu, dường như ập xuống quả đất và những sự vật của nó.

Ngày 23 tháng 9, năm 1973

Người ta đang đứng một mình trên cái bờ thấp của con sông; nó không rộng lắm và người ta có thể trông thấy vài người bên bờ kia. Nếu cuộc nói chuyện lớn tiếng, người ta hầu như có thể nghe được họ. Vào mùa mưa con sông gặp gỡ những dòng nước tự do của biển cả. Đã có mưa liên tục trong nhiều ngày và con sông đã phá vỡ những thảm cát để đến được biển cả đang chờ đợi. Do những cơn mưa lớn con sông đã lại sạch sẽ và người ta có thể an toàn bơi trong nó. Con sông vừa đủ rộng để ôm trọn một hòn đảo hẹp và dài , xanh tươi do những bụi cây nhỏ, một vài cây thấp và một cây cọ nhỏ. Khi nước không sâu lắm gia súc thường lội qua gặm cỏ trên hòn đảo. Một con sông thân thiện và dễ chịu và nó đặc biệt như thế vào buổi sáng đó.
Cậu bé đang đứng đó không có ai vây quanh, cô đơn, không quyến luyến và xa cách. Cậu bé khoảng mười bốn tuổi hay kém hơn. Họ mới vừa tìm được người em trai và cậu bé và thế là tất cả mọi chuyện rối rắm nhặng xị cùng sự quan trọng bất ngờ dành cho cậu bé đều vây bủa quanh cậu bé.[2] Cậu bé là trung tâm của mọi kính trọng và tôn sùng và trong nhiều năm sắp tới cậu bé sẽ là người đứng đầu của những tổ chức và những tài sản lớn lao. Tất cả những sự việc đó và việc giải tán chúng vẫn còn ở phía trước. Đứng đó cô đơn, lạc lõng và cách biệt lạ lùng, là sự hồi tưởng lâu dài và đầu tiên của người ta về những ngày và những biến cố kia. Người ta không nhớ được thời niên thiếu của người ta, trường học và hình phạt. Nhiều năm sau, người ta được kể lại bởi chính thầy giáo đã phạt người ta rằng thầy giáo đó thường đánh người ta bằng roi mỗi ngày; người ta sẽ khóc và bị đuổi ra đứng ngoài hàng hiên cho đến khi trường đóng cửa và thầy giáo sẽ đi ra ngoài và cho phép người ta về nhà, nếu không người ta vẫn ở trên hàng hiên, không bị tác động gì cả. Thầy giáo này nói, người ta bị đánh bằng roi vì người ta không thể học hoặc nhớ bất kỳ bài vở nào mà người ta đã học hoặc được giảng cho. Sau này thầy giáo không thể tin rằng cậu bé đó lại là người đàn ông đã tổ chức buổi nói chuyện mà thầy giáo nghe. Thầy giáo rất ngạc nhiên và biểu lộ sự kính trọng không cần thiết. Tất cả những năm đó đã trôi qua mà không để lại những vết sẹo, những kỷ niệm, trong trí nhớ của người ta; những tình bạn của người ta, những bệnh tật của người ta, ngay cả những năm ở cùng những người đã đối xử hà khắc với người ta – ở một mức độ nào đó không có sự việc nào trong những sự việc này, thân thiện hay hung ác, đã để lại những dấu vết trong người ta. Trong những năm mới đây một người viết hỏi rằng

không hiểu người ta có thể nhớ lại tất cả những sự việc khá lạ lùng kia, làm thế nào người ta và người em trai được phát hiện và những sự việc xảy ra khác nữa, và khi người ta trả lời rằng người ta không thể nhớ được chúng và chỉ có thể lặp lại điều gì những người khác đã kể lại cho người ta nghe, người viết, bằng sự mỉ a mai, phát biểu cởi mở rằng người ta đang cường điệu và giả vờ. Người ta không bao giờ cố ý ngăn chặn mọi chuyện xảy ra, dễ chịu hay bực dọc, xâm nhập vào cái trí của người ta. Chúng đến , không để lại dấu vết và qua đi.

Ý thức là nội dung của nó: nội dung tạo thành ý thức. Hai sự việc không thể phân chia. Không có bạn và người khác, chỉ có nội dung mà tạo thành ý thức như cái "tôi" và không phải cái "tôi". Nội dung thay đổi tùy theo văn hóa, những tích lũy chủng tộc, những kỹ thuật và khả năng đã có. Những sự việc này được tách riêng như là người vẽ tranh, người khoa học và vân vân . Những tính cách riêng biệt của một người là sự phản hồi của tình trạng bị quy định và tình trạng bị quy định là nhân tố chung của con người. Tình trạng bị quy định này là nội dung, ý thức. Lại nữa cái này bị tách riêng như là ý thức bên ngoài và ý thức bên trong. Ý thức bên trong trở nên quan trọng vì chúng ta không bao giờ quan sát nó như một tổng thể. Phân chia này xảy ra khi người quan sát không là vật được quan sát, khi người trải nghiệm được hiểu khác biệt với vật được trải nghiệm. Ý thức bên trong giống như ý thức bên ngoài; sự quan sát – nghe của ý thức bên ngoài – là thấy của ý thức bên trong. Đang thấy không là đang phân tích. Trong đang phân tích có người phân tích và vật được phân tích, một phân chia dẫn đến không hành động, một tê liệt. Trong đang thấy, người quan sát không có, và vì thế hành động là ngay tức khắc; không có khoảng hở giữa ý tưởng và hành động. Ý tưởng, kết luận, là người quan sát – người thấy tách khỏi vật được thấy. Nhận dạng là một động thái của suy nghĩ và suy nghĩ là phân chia.

Hòn đảo, con sông và biển cả vẫn còn đó, những cây cọ và những khu nhà cao tầng . Mặt trời đang ló ra từ những khối mây đồ sộ, sát nhau và vươn cao đến bầu trời. Với chỉ một miếng khố che thân những dân chài đang quăng lưới để kiếm được vài con cá nhỏ khẳng khiu. Sự nghèo khổ bất đắc dĩ là một thoái hóa. Muộn hơn vào chiều tối , quá thanh thản khi lẫn trong những cây xoài và những bông hoa tỏa hương thơm. Quả đất đẹp làm sao.

Ngày 24 tháng 9, năm 1973

Một ý thức mới và một đạo đức hoàn toàn mới mẻ phải cần đến nếu muốn sáng tạo một thay đổi cơ bản trong cấu trúc xã hội và văn hóa hiện nay. Điều này quá rõ ràng, tuy nhiên những người thuộc phe tả và những người thuộc phe hữu và những người cách mạng có vẻ không quan tâm đến nó. Mọi giáo điều, mọi công thức, mọi học thuyết là bộ phận của ý thức cũ; chúng là những sáng chế giả dối của suy nghĩ mà hoạt động của nó là phân chia – phe tả, phe hữu và phe trung lập. Hoạt động này chắc chắn sẽ dẫn đến sự đổ máu của những người thuộc phe tả hoặc những người thuộc phe hữu hay dẫn đến chế độ độc tài. Đây là việc gì đang xảy ra chung quanh chúng ta. Người ta hiểu rõ sự cần thiết phải thay đổi đạo đức, kinh tế và xã hội nhưng sự phản hồi từ ý thức cũ kỹ, suy nghĩ là vật hành động cơ bản. Sự hỗn loạn, sự vô trật tự và sự đau khổ mà con người phải chịu đựng nằm trong lĩnh vực của ý thức cũ , và nếu không thay đổi thăm thẳm ý thức đó, mọi hoạt động của con người, chính trị, kinh tế hay tôn giáo, sẽ chỉ dẫn chúng ta đến sự hủy diệt lẫn nhau và hủy diệt quả đất. Điều này quá rõ ràng đối với những người có cái trí thông minh.

Mỗi người phải là một ngọn đèn cho chính mình; ngọn đèn này là luật lệ. Không có luật lệ nào khác. Tất cả những luật lệ khác được tạo ra bởi suy nghĩ và vì thế phân chia và mâu thuẫn. Là một ngọn đèn cho chính mình không là tuân theo ngọn đèn của một người khác, dù hợp lý như thế nào, có kết luận đúng lý như thế nào, có bằng chứng lịch sử như thế nào, và có tính thuyết phục như thế nào chăng nữa. Bạn không thể là một ngọn đèn cho chính bạn nếu bạn ở trong những cái bóng tối tăm của uy quyền, của tín điều, của kết luận. Đạo đức không được sắp xếp vào chung bởi suy nghĩ ; nó không là kết quả của áp lực môi trường sống; nó không thuộc ngày hôm qua, không thuộc truyền thống. Đạo đức là đứa con của tình yêu và tình yêu không là ham muốn và vui thú. Thích thú giác quan và tình dục không là tình yêu.

Trên cao trong những hòn núi hiếm khi có chim chóc; có vài con quạ, những con nai và một con gấu tình cờ chạy ngang qua. Những cây gỗ đỏ to lớn, những cây im lặng, ở khắp mọi nơi, dường như làm nhỏ hẳn những cây khác. Một xứ sở rất đẹp và hoàn toàn thanh bình, vì săn bắn bị cấm ngặt ở đây. Mọi thú vật, mọi cây cối và mọi bông hoa đều được bảo vệ. Khi ngồi dưới một trong những cây gỗ đỏ đồ sộ kia, người ta nhận biết lịch sử của con người và vẻ đẹp của quả đất. Một con sóc màu đỏ mập mạp chạy ngang qua rất đẹp và

duyên dáng, ngừng lại cách vài feet, quan sát và thắc mắc không hiểu bạn làm gì ở đó. Đất đai khô ráo, dù rằng có một con suối gần bên. Không một chiếc lá lay động và vẻ đẹp của yên lặng lẫn trong cây cối. Dạo bộ chầm chậm theo con đường mòn hẹp, quanh một khúc quẹo là một con gấu mẹ và bốn con nhỏ lớn bằng những con mèo to. Chúng chạy nhanh khỏi đó để leo lên những cái cây và con mẹ hướng về người ta không một chuyển động, không một âm thanh. Cách xa chúng tôi khoảng năm mươi feet; con mẹ rất to lớn, màu nâu, và sẵn sàng đương đầu. Người ta ngay lập tức quay lưng lại nó và đi khỏi. Con thú đó và người ta đều hiểu rằng không có sợ hãi và không có ý định gây tổn thương, nhưng dẫu vậy người ta vui mừng khi được ở trong sự bảo vệ của cây cối, những con sóc, và những con chim giẻ cùi ríu rít.
Tự do có nghĩa là một ngọn đèn cho chính mình; lúc đó nó không là một trừu tượng, một sự việc bị hình dung bởi suy nghĩ. Tự do thực sự là tự do khỏi lệ thuộc, quyến luyến, khỏi khát khao tìm kiếm trải nghiệm. Tự do khỏi chính cấu trúc của suy nghĩ có nghĩa là một ngọn đèn cho chính mình. Trong ngọn đèn này mọi hành động xảy ra và vì vậy nó không bao giờ mâu thuẫn. Mâu thuẫn chỉ hiện diện khi cái luật lệ đó, cái ngọn đèn đó tách khỏi hành động, khi người hành động tách khỏi hành động. Lý tưởng, nguyên tắc, là chuyển động cằn cỗi của suy nghĩ và không thể đồng hiện diện cùng ngọn đèn này; cái này khước từ cái kia. Ngọn đèn này, luật lệ này, tách khỏi bạn; nơi nào có người quan sát, ngọn đèn này, tình yêu này, không hiện diện . Cấu trúc của người quan sát được sắp xếp bởi suy nghĩ, mà không bao giờ mới mẻ, không bao giờ tự do. Không có "bằng cách nào", không hệ thống, không luyện tập. Chỉ có đang thấy mà là đang làm. Bạn phải thấy, không nhờ vào đôi mắt của một người khác. Ngọn đèn này, luật lệ này, không thuộc về bạn và cũng không thuộc về người khác. Chỉ có ngọn đèn. Đây là tình yêu.

Ngày 25 tháng 9, năm 1973

Người ta đang nhìn ra ngoài cửa sổ vào những quả đồi uốn lượn nhấp nhô xanh rì và những cánh rừng sẫm màu có ánh nắng ban mai tỏa xuống chúng. Sáng hôm đó thật dễ thương và thú vị, có những đám mây tráng lệ bên kia cánh rừng, trắng xóa cùng những hình thể cuồn cuộn như con sóng biển. Không thắc mắc tại sao những người cổ xưa đã nói rằng thần thánh đang ngự trị giữa chúng và núi non. Vây bọc chung quanh đều có những đám mây khổng lồ tương phản bầu trời xanh và sáng lóa mắt. Người ta không còn một suy nghĩ nhỏ nhiệm nào và chỉ đang nhìn ngắm vẻ đẹp của thế giới. Đúng là người ta đã đứng tại cửa sổ trong một khoảng thời gian và một sự việc gì đó đã xảy ra, không mong đợi, không mời mọc. Bạn không thể mời mọc hoặc ao ước những sự việc như vậy, vô tình hay cố ý. Mọi thứ dường như đã ngừng lại và đang nhường chỗ chỉ cho cái đó, cái không thể gọi tên. Bạn sẽ không tìm được nó trong bất kỳ đền chùa, thánh đường, nhà thờ hay trên bất kỳ trang giấy in nào. Bạn sẽ không tìm được nó ở bất kỳ nơi nào và bất kỳ cái gì bạn tìm ra, nó không là cái đó.

Cùng thật nhiều người trong công trình kiến trúc đồ sộ đó gần nhánh biển Golden Horn [cảng Istambul] người ta đang ngồi bên cạnh một người ăn xin quấn trong những cái giẻ rách nát, đầu cúi xuống, miệng thốt ra lời kinh cầu nguyện. Một người đàn ông bắt đầu hát bằng tiếng Ả rập.

Ông ấy có một giọng hát tuyệt vời, toàn khu mái vòm và công trình đồ sộ được phủ ngập bởi giọng hát, dường như lay động cả tòa nhà. Nó có một hiệu quả lạ lùng vào tất cả những người có mặt ở đó; họ lắng nghe đầy thành kính lời bài hát và giọng hát và cùng lúc bị mê hoặc. Người ta là một người xa lạ với họ; họ nhìn người ta và sau đó quên bẵng. Thánh đường lớn đông nghẹt người và lúc này có sự yên lặng; họ đã thực hiện xong nghi lễ và từng người một ra về. Chỉ còn lại người ăn xin và người ta; cuối cùng người ăn xin cũng đi khỏi. Khu mái vòm im lặng và công trình đồ sộ trống không, sự ồn ào của sống không đến gần được.

Nếu bạn đã từng dạo bộ một mình thật cao trên những hòn núi giữa những cây thông và tảng đá, bỏ lại mọi thứ trong thung lũng ở dưới bạn thật xa, khi không còn một tiếng xào xạc của cây cối và mọi suy nghĩ đã bặt tăm, lúc đó có lẽ nó đến với bạn, cái khác lạ. Nếu bạn ấp ủ nó, nó không bao giờ đến lại; cái gì bạn ấp ủ là kỷ niệm của nó, không còn sinh khí và đã qua rồi. Cái gì bạn ấp ủ không là sự thật; quả tim và cái trí của bạn quá nhỏ nhoi, chúng chỉ

có thể ấp ủ những sự việc của suy nghĩ và đó là cằn cỗi , không sinh hoa kết quả. Đi xa khỏi thung lũng thêm nữa, xa thật xa, bỏ lại mọi thứ ở dưới đó. Bạn có thể quay lại và nhặt chúng lên nhưng chúng sẽ không còn ảnh hưởng nữa. Bạn sẽ không bao giờ giống như cũ lại.
Sau chuyến leo núi lâu nhiều tiếng đồng hồ, bên ngoài hàng cây, người ta ở đó giữa những tảng đá và sự yên lặng mà chỉ núi non mới có; có một ít cây thông hình dạng méo mó. Không có gió và mọi vật hoàn toàn đứng yên. Đang dạo bộ trở lại, di chuyển từ tảng đá này qua tảng đá khác, bỗng nhiên người ta nghe tiếng một con rắn rung chuông và nhảy tránh. Cách vài feet là một con rắn, mập mạp và hầu như đen kịt. Với cái đầu ở chính giữa thân thể cuộn tròn, nó ở vị trí sẵn sàng tấn công. Cái đầu tam giác cùng cái lưỡi xẻ đôi phe phẩy loáng vào loáng ra, cặp mắt đen lánh và sắc sảo cảnh giác, nó sẵn sàng mổ nếu người ta tiến lại gần hơn. Trong suốt nửa tiếng đồng hồ hay lâu hơn nó không bao giờ nhấp nháy, nó nhìn bạn chòng chọc, nó không có mí mắt. Thả thân ra từ từ, giữ đầu và đuôi của nó về hướng người ta, nó bắt đầu trườn đi theo hình chữ U và khi người ta chuyển động để tiến gần hơn ngay tức khắc nó cuộn lại sẵn sàng tấn công. Chúng tôi đùa giỡn trò chơi này một lúc; con rắn bắt đầu mệt và người ta để cho nó trườn đi tự do. Nó là một con vật kinh hãi, mập mạp và chết chóc.
Bạn phải ở một mình cùng cây cối, những đồng cỏ và những con suối. Bạn không bao giờ cô đơn nếu bạn ôm theo những sự việc của suy nghĩ , những hình ảnh và những vấn đề của nó. Cái trí phải không bị nhét kín bởi những tảng đá và những đám mây của quả đất. Nó phải trống không giống như chiếc tầu thủy vừa đóng xong. Vậy thì bạn sẽ hiểu rõ toàn bộ một cái gì đó, một cái gì chưa bao giờ đã là trước kia. Bạn không thể thấy được cái này nếu bạn ở đó; bạn phải chết đi để thấy nó. Có lẽ bạn nghĩ rằng bạn là nhân vật quan trọng trên thế giới, nhưng thật ra không phải như vậy. Bạn có thể có được mọi sự việc mà suy nghĩ đã gom góp vào chung, nhưng tất cả chúng đều cũ kỹ, đã dùng rồi và bắt đầu tan vỡ.
Trong thung lũng , thời tiết mát mẻ lạ lùng và gần những túp lều những con sóc đang chờ đợi những hạt quả của chúng. Chúng được cho ăn mỗi ngày trong một cái ngăn ở trên bàn. Chúng rất thân thiện và nếu bạn không ở đó đúng giờ chúng bắt đầu mắng nhiếc và những con chim giẻ cùi xanh bóng đang náo động chờ đợi phía bên ngoài.

Ngày 27 tháng 9, năm 1973

Một ngôi đền hoang phế điêu tàn, với những hành lang dài không mái, những cái cổng, những bức tượng không đầu và những cái sân bỏ hoang. Nó đã trở thành một nơi thiêng liêng cho chim chóc và những con khỉ, những con vẹt và chim bồ câu. Một vài bức tượng không đầu vẫn còn đường bệ trong vẻ đẹp của nó; chúng có một nét uy nghi bất động. Toàn nơi này sạch sẽ lạ lùng và người ta có thể ngồi bệt trên đất nhìn ngắm những con khỉ và những con chim líu lo. Hồi trước, cách đây lâu lắm rồi, ngôi đền chắc phải là một nơi thờ cúng hưng thịnh có hàng ngàn người sùng kính, cùng những vòng hoa, nhang đèn và lời cầu nguyện. Bầu không khí của chúng vẫn còn đó, những hy vọng, những sợ hãi và thành tâm của họ. Nơi tôn kính thiêng liêng đã không còn lâu lắm rồi. Lúc này những con khỉ đã biến mất vì thời tiết mỗi lúc một nóng hơn nhưng những con vẹt và những con chim bồ câu lại có tổ trong những cái hốc và khe nứt của những bức tường cao. Ngôi đền cổ điêu tàn này ở quá xa nên dân làng không thể phá hoại nó thêm nữa. Nếu họ đến họ sẽ hủy hoại sự thiêng liêng của trống không.

Tôn giáo đã trở thành mê tín và tôn thờ hình tượng, niềm tin và nghi lễ. Nó đã mất đi vẻ đẹp của sự thật; nhang đèn đã thay thế vị trí của thực tế. Thay thế nhận biết tức khắc là hình tượng được khắc chạm bằng bàn tay hoặc bằng trí óc. Quan tâm duy nhất của tôn giáo là thay đổi hoàn toàn con người. Và tất cả những nhốn nháo quanh nó đều vô ích. Đó là lý do tại sao sự thật không tìm thấy được trong mọi đền chùa, nhà thờ hay thánh đường, dù chúng đẹp đẽ đến chừng nào chăng nữa. Vẻ đẹp của sự thật và vẻ đẹp của đá chạm là hai sự việc hoàn toàn khác biệt. Một cái mở cánh cửa vào vô hạn và cái khác lại giam cầm con người; một cái đến tự do còn cái kia đến nhà tù của suy nghĩ . Tinh túy của tôn giáo bị phủ nhận bởi lãng mạn và đa cảm, và nó cũng không là trò đùa của trí năng. Hiểu biết trong lãnh vực của hành động rất cần thiết để vận hành một cách hiệu quả và khách quan, nhưng hiểu biết không là phương tiện để thay đổi con người; hiểu biết là cấu trúc của suy nghĩ và suy nghĩ là sự lặp lại nhàm chán của cái đã được biết, dù được sửa đổi và mở rộng như thế nào chăng nữa. Không có tự do qua những phương cách của suy nghĩ, cái đã được biết.

Con rắn dài nằm rất yên lặng dọc theo cái bờ khô của ruộng lúa, xanh rì và sáng rực trong ánh ban mai. Có thể nó đang nghỉ ngơi hay chờ đợi một con ếch vô ý nào đó. Thời gian đó những con ếch đang được vận chuyển bằng tàu

thủy sang Châu Âu để ăn như một món đặc sản. Con rắn dài, màu hơi vàng và rất yên lặng; nó giống màu đất khô, khó nhìn thấy nhưng ánh sáng ban ngày ở trong đôi mắt đen lánh của nó. Vật duy nhất đang chuyển động, loáng vào loáng ra là cái lưỡi đen ngòm của nó. Đúng là nó không nhận biết một người quan sát đang ở gần phía sau đầu của nó. Chết chóc khắp mọi nơi sáng hôm đó. Bạn có thể nghe thấy nó trong làng; tiếng khóc sụt sùi lớn giọng khi một xác chết, bọc trong một miếng vải, đang được khiêng ra ngoài; một con diều hâu đang chuyển động rất mau đâm bổ xuống một con chim; một con thú nào đó đang bị giết; bạn nghe rõ tiếng kêu thảm thiết của nó. Vì vậy nó tiếp diễn ngày này sang ngày khác: chết chóc luôn luôn ở mọi nơi, đau khổ cũng vậy.

Vẻ đẹp của sự thật và những tinh túy của nó không ở trong niềm tin và giáo điều; chúng không bao giờ hiện diện nơi con người có thể tìm ra nó vì không có con đường dẫn đến vẻ đẹp của nó; nó không là một cái đích đã định vị, một chỗ nương tựa để ẩn náu. Nó có nhạy cảm riêng và tình yêu của nó không thể được đo lường và bạn cũng không thể giam cầm nó, trải nghiệm nó. Nó không có giá trị mua bán để được sử dụng hay vất đi. Nó ở đó khi cái trí và quả tim trống không những sự việc của suy nghĩ. V ị thầy tu và người nghèo khổ không gần được nó, cả kẻ giàu có cũng vậy; người trí thức lẫn kẻ tài năng không thể tiếp xúc được nó. Hãy xa khỏi thế giới này và ngay lúc này thủy chung cùng nó.

Buổi sáng đó những con vẹt đang kêu rít lên và vẫy cánh quanh cây me; chúng bắt đầu hơi sớm hoạt động không ngưng nghỉ của chúng, vụt đến rồi lại vụt đi. Chúng là những vệt di động màu xanh sáng bóng cùng những cái mỏ cong màu đỏ và cứng cáp. Dường như không bao giờ chúng bay thẳng nhưng luôn luôn có hình chữ chi ngoằn ngoèo, kêu lanh lảnh khi bay. Thỉnh thoảng chúng thường đến đậu trên bức tường chắn của mái hiên; lúc đó bạn có thể nhìn ngắm chúng, nhưng không lâu lắm; chúng sẽ lại vụt đi theo đường bay huyên náo và điên dại của chúng. Kẻ thù duy nhất của chúng có vẻ là con người. Anh ấy nhốt chúng trong một cái lồng.

Ngày 28 tháng 9, năm 1973

Con chó đen to lớn vừa giết chết một con dê; nó đã bị cột lại và trừng phạt nghiêm khắc, và lúc này nó đang sủa và than van dai dẳng. Ngôi nhà có một bức tường cao quanh nó nhưng bằng cách nào đó con dê đã lang thang vào được và con chó rượt theo rồi giết nó. Người chủ của ngôi nhà đã xin lỗi và bồi thường bằng bạc. Nó là một ngôi nhà lớn có cây cối chung quanh và bãi cỏ không bao giờ xanh tươi hoàn toàn dù được tưới nước nhiều bao nhiêu chăng nữa. Mặt trời tỏa sức nóng kinh khiếp đến độ những bông hoa và bụi cây phải được tưới nước hai lần một ngày; đất đai cằn cỗi và sức nóng của ban ngày gần như làm héo hắt màu xanh tươi của cây cỏ. Nhưng những cây đã lớn cho những bóng mát dễ chịu và bạn có thể ngồi đó vào sáng sớm khi mặt trời vẫn còn ở sau cây cối. Đó là một nơi tuyệt vời nếu bạn muốn ngồi yên lặng và buông bỏ cái tôi trong thiền định, nhưng lại không là nơi dành cho bạn mơ mộng viễn vông hay lạc vào một ảo tưởng gây thỏa mãn nào đó. Ở đó dưới những bóng râm kia, nó quá trang nghiêm, quá khẩn thiết, bởi vì toàn khu này được dâng tặng cho loại thiền định tĩnh lặng đó. Bạn có thể buông thả trong những tưởng tượng thân thuộc của bạn nhưng chỉ thoáng chốc bạn sẽ phát giác rằng nơi này không mời mọc những hình ảnh của suy nghĩ.

Ông ấy đang ngồi có một miếng vải phủ trên đầu, nước mắt tuôn trào; vợ ông ấy vừa qua đời. Ông ấy không muốn sụt sùi trước mặt con cái; chúng cũng đang khóc, dù không hoàn toàn hiểu được chuyện gì đã xảy ra. Người mẹ của bọn trẻ đã không khỏe từ lâu và mới đây bệnh đã trở nặng; người cha ngồi cạnh bên giường bệnh của bà ấy. Có vẻ ông ấy không bao giờ đi ra ngoài và vào một ngày, sau một vài nghi lễ, người mẹ được khiêng đi. Ngôi nhà trở nên trống rỗng lạ lùng, không còn hương thơm mà người mẹ đã truyền vào nó, và nó sẽ không bao giờ lại như cũ vì bây giờ đã có đau khổ trong ngôi nhà . Người cha biết việc đó; bọn trẻ đã mất đi mãi mãi một người nào đó nhưng đến lúc này chúng vẫn chưa biết được ý nghĩa của đau khổ.

Nó luôn luôn ở đó, bạn không thể hoàn toàn quên nó, bạn không thể che đậy nó qua một hình thức gi ải trí nào đó, tôn giáo hay một cách khác. Bạn có lẽ chạy trốn nó nhưng nó sẽ ở đó để gặp lại bạn. Bạn có thể làm mất mình trong một tôn sùng, một lời kinh cầu nguyện hoặc trong một niềm tin an ủi nào đó nhưng nó sẽ xuất hiện lại, không cần nỗ lực và mời mọc. Nở hoa của đau khổ là trạng thái cay đắng, bi quan hoặc thái độ cư xử bất thường nào đó. Bạn có

lễ hung hăng, tàn bạo và xấu xa trong hành vi của bạn nhưng đau khổ có mặt ngay chỗ bạn. Bạn có lẽ có quyền hành, chức vụ và những thú vui do tiền bạc nhưng nó sẽ ở lại đó trong quả tim bạn, đang chờ đợi và sẵn sàng. Dù bạn có làm gì chăng nữa, bạn không thể tẩu thoát nó. Tình yêu mà bạn có kết thúc trong đau khổ; đau khổ là thời gian, đau khổ là suy nghĩ.
Cái cây bị chặt xuống và bạn nhỏ một giọt nước mắt; một con thú bị giết cho bạn hưởng thụ; quả đất này đang bị hủy diệt vì sự vui thú của bạn; bạn được giáo dục để giết chóc, để tiêu diệt, con người chống lại con người. Công nghệ và máy móc mới đang gánh vác công việc cực nhọc của con người nhưng có lẽ bạn không kết thúc được đau khổ qua những sự việc mà suy nghĩ gom tụ vào chung. Tình yêu không là vui thú.
Bà ấy đến đầy tuyệt vọng trong đau khổ của bà ấy; bà ấy kể lể, tuôn ra mọi sự việc mà bà ấy đã trải qua, chết chóc, sự ngu dốt của con cái, chính trị của chúng, những ly dị của chúng, những thất bại, cay đắng của chúng và sự vô ích hoàn toàn của sống không ý nghĩa. Bà ấy không còn trẻ nữa; trong thờ i thanh nữ bà ấy đã tận hưởng đầy đủ, đã trải qua sự thích thú ngắn ngủi trong chính trị, một cái bằng môn kinh tế và trong chừng mực nào đó một loại sống mà hầu hết mọi người đều theo đuổi. Chồng bà ấy vừa mới chết và dường như mọi đau khổ ập xuống bà ấy. Bà ấy trở nên yên lặng khi chúng tôi nói chuyện.
Bất kỳ chuyển động nào của suy nghĩ là khoét sâu vào đau khổ. Suy nghĩ với những ký ức của nó, với những hình ảnh vui thú và đau thương của nó, với cô độc và nước mắt của nó, sự thương xót bản thân và tiếc nuối của nó, là nền tảng của đau khổ. Hãy lắng nghe điều gì đang được nói. Chỉ lắng nghe – không phải lắng nghe những phản hồi của quá khứ, sự kiềm chế đau khổ hay làm thế nào chạy trốn sự hành hạ của nó – nhưng hãy lắng nghe bằng quả tim của bạn, bằng toàn đang hiện diện của bạn đến điều gì đang được nói lúc này. Lệ thuộc và quyến luyến của bạn đã chuẩn bị sẵn sàng mảnh đất màu mỡ cho đau khổ của bạn. Chểnh mảng học hành về bản thân của bạn và vẻ đẹp mà nó mang lại, đã tạo ra thực phẩm nuôi dưỡng đau khổ của bạn; mọi hoạt động tự cho mình là trung tâm của bạn đã dẫn bạn đến đau khổ này. Chỉ cần lắng nghe điều gì đang được nói: hãy ở lại cùng nó, đừng suy nghĩ lan man ra khỏi nó. Bất kỳ chuyển động nào của suy nghĩ là củng cố sức sống của đau khổ. Suy nghĩ không là tình yêu. Tình yêu không có đau khổ.

Ngày 29 tháng 9, năm 1973

Những cơn mưa gần chấm dứt và đường chân trời đang trôi chảy những đám mây cuồn cuộn màu trắng và vàng rực; chúng đang vươn lên đến những bầu trời có màu xanh lá cây và xanh da trời. Tất cả những chiếc lá của mọi bụi cây đều được tắm rửa sạch sẽ và chúng đang lấp lánh trong ánh mặt trời ban mai. Một buổi sáng của vui thú, quả đất đang reo hò và dường như có phước lành trong không gian. Trong căn phòng trên cao đó, bạn trông thấy biển xanh, con sông chảy vào nó, những cây cọ dừa và những cây xoài. Bạn nín thở bởi sự kỳ diệu của quả đất và hình thể mênh mông của những đám mây. Vẫn còn sớm, yên tĩnh và ồn ào của ban ngày chưa bắt đầu; băng qua chiếc cầu không có nhiều giao thông, ngoại trừ một hàng dài xe bò, chất đầy cỏ khô. Nhiều năm tới đây những chiếc xe buýt sẽ đến và đem theo cùng nó cả ô nhiễm lẫn hoạt động hối hả. Một buổi sáng đẹp, đầy tiếng ca hát và phước lành.

Hai anh em được đưa bằng xe hơi đến một ngôi làng gần bên để thăm người cha mà họ đã không gặp gỡ gần mười lăm năm hay hơn nữa . Họ phải đi bộ một lúc trên một con đường không được chăm sóc cẩn thận. Họ đến một cái bể chìm, nơi trữ nước; bốn bên đều có những bậc thềm bằng đá dẫn xuống bể nước trong. Ở một phía của cái bể có một ngôi đền nhỏ với một cái tháp hình vuông nhỏ, khá hẹp ở đỉnh; có nhiều bức tượng đá hình ảnh khác nhau xếp quanh nó. Trên hàng hiên của ngôi đền, nhìn xuống một cái ao lớn, có vài người, gần như bất động, giống những hình tượng kia trên tháp, chìm sâu trong thiền định. Đi xa xa khỏi cái bể chìm, ngay sau vài ngôi nhà khác, là ngôi nhà nơi người cha sống.

Người cha đi ra khi hai anh em đến gần và họ chào hỏi ông ấy bằng cách nằm rạp xuống đất, đầu chạm bàn chân của ông ấy. Họ nhút nhát và chờ đợi người cha nói, vì đó là phong tục. Trước khi ông ấy nói bất kỳ lời nào ông ấy đi vào bên trong để rửa chân, vì hai cậu con đã chạm vào chúng. Ông ấy là một chức sắc cao nhất của Ấn giáo chính thống, không ai có thể chạm vào ông ấy ngoại trừ một vị chức sắc khác, và hai cậu trai của ông ấy đã bị dơ bẩn do bởi dính dáng đến những người không thuộc Ấn giáo và đồng thời đã ăn thực phẩm nấu nướng bởi những người không thuộc Ấn giáo. Vì thế ông ấy rửa chân xong và ngồi xuống trên nền nhà, không quá gần hai cậu con ô uế. Họ nói chuyện một lúc lâu và đã đến giờ ăn nên thức ăn được mang đến. Ông ấy bảo hai người con đi ra vì không thể ăn chung với chúng, chúng không còn là

những người Ấn giáo nữa. Ông ấy đúng là đã có lòng thương yêu chúng, vì rốt cuộc chúng cũng là con trai của ông ấy và đã không gặp mặt trong nhiều năm. Nếu người mẹ còn sống bà ấy có lẽ sẽ cho bọn chúng thức ăn nhưng chắc chắn bà ấy sẽ không ngồi ăn cùng bọn chúng. Họ phải có lòng thương yêu con cái sâu đậm nhưng giáo lý của tôn giáo và truyền thống cấm đoán mọi tiếp xúc vật chất với chúng. Truyền thống rất mạnh mẽ, mạnh mẽ hơn cả tình yêu.
Truyền thống của chiến tranh mạnh mẽ hơn tình yêu; truyền thống của giết chóc để có lương thực và giết chóc những con người tạm gọi là kẻ thù khước từ sự dịu dàng và lòng thương yêu con người; truyền thống của lao động nhiều tiếng đồng hồ nuôi dưỡng sự tàn nhẫn của tánh hiệu quả;
truyền thống của hôn nhân chẳng mấy chốc trở thành ngục tù; những truyền thống của người giàu có và người nghèo nàn cách ly họ; mỗi nghề nghiệp có truyền thống riêng của nó, một nhóm người riêng nuôi dưỡng đố kỵ và thù địch. Những nghi lễ và nghi thức truyền thống trong những nơi thờ phụng, khắp thế giới, đã tách rời con người khỏi con người và những từ ngữ cùng cử chỉ không còn ý nghĩa nào cả. Một ngàn ngày hôm qua, dù phong phú và đẹp đẽ thế nào chăng nữa, khước từ tình yêu.
Bạn đi qua một chiếc cầu ọp ẹp sang bờ bên kia của một con suối hẹp có bùn nhập vào con sông lớn; bạn đến một ngôi làng nhỏ có những viên gạch bằng bùn phơi nắng. Có quá nhiều trẻ em, đang la hét và nô đùa; những người lớn tuổi đang ở ngoài ruộng hay câu cá, hay đang làm việc trong thị trấn gần bên. Trong một căn buồng nhỏ tối tăm, có một kho ảng hở trong bức tường là cửa sổ; không một con ruồi nào chui vào chỗ tối tăm này được. Rất mát mẻ trong đó. Trong khoảng không gian nhỏ xíu đó là một người dệt vải cùng một khung dệt lớn; ông ấy không biết đọc nhưng được giáo dục theo cách riêng, lễ phép và hoàn toàn mê mải trong công việc lao động. Ông ấy dệt ra những tấm vải tinh xảo màu vàng và màu bạc trong những mẫu mã đẹp. Trong mọi màu vải và lụa ông ấy có thể dệt thành những mẫu truyền thống, tinh tế nhất và đẹp đẽ nhất. Ông ấy được sinh ra để thực hiện cái truyền thống đó; ông ấy nhỏ người, nhã nhặn và háo hức thể hiện cái tài năng tuyệt vời của ông. Bạn nhìn ngắm ông ấy, khi từ những sợi chỉ bằng lụa ông ấy dệt thành loại vải cầu kỳ nhất, bằng kinh ngạc và thương yêu trong quả tim bạn. Có một mảnh vải dệt của vẻ đẹp vô biên, được sinh ra từ truyền thống.

Ngày 30 tháng 9, năm 1973

Một con rắn dài có màu hơi vàng đang băng qua đường dưới một cây bồ đề. Người ta đã dạo bộ rất lâu và đang quay lại thì bỗng nhiên nhìn thấy con rắn. Người ta theo nó, khá gần, thẳng lên một gò đất; nó nhìn chăm chú vào từng cái lỗ; nó hoàn toàn không thấy người ta, mặc dù người ta gần như ở ngay trên nó. Nó khá mập mạp; khoảng giữa chiều dài của nó phình to ra. Dân làng trên đường về nhà ngừng nói chuyện và nhìn; một người trong bọn họ bảo người ta rằng nó là một con rắn hổ mang và người ta nên cẩn thận. Con rắn hổ mang biến mất vào một cái lỗ và người ta tiếp tục dạo bộ. Dự định trông thấy lại con rắn tại nơi cũ, người ta quay lại ngày hôm sau. Không có con rắn nào ở đó nhưng dân làng đã đặt một cái tô nông đựng sữa, vài bông cúc vạn thọ và một cục đá to có ít tro trên nó cùng vài bông hoa khác. Nơi đó đã trở thành thiêng liêng và mỗi ngày sẽ có những bông hoa tươi; dân làng khắp vùng đã biết rằng nơi đó đã trở thành thiêng liêng. Người ta trở lại nơi đó vài tháng sau; có sữa tươi, hoa tươi và cục đá mới được trang trí. Và cây bồ đề già thêm một chút tuổi.

Ngôi đền trông ra biển Địa Trung Hải có màu xanh da trời; nó điêu tàn và chỉ còn những cái cột bằng đá cẩm thạch. Trong chiến tranh nó đã bị tàn phá nhưng nó vẫn còn là một nơi tôn nghiêm. Vào một buổi chiều, khi có ánh mặt trời vàng rực trên đá cẩm thạch, bạn cảm thấy một bầu không khí thiêng liêng; bạn chỉ có một mình, chung quanh không một người khách viếng thăm cùng sự huyên thuyên không lúc nào ngừng nghỉ của họ. Những cái cột đã biến thành màu vàng ròng và biển xa xa phía dưới có màu xanh cực mạnh. Bức tượng của vị nữ thần ở đó, được bảo dưỡng và khóa lại; bạn chỉ có thể trông thấy nữ thần vào những tiếng đồng hồ nào đó và vị thần đang mất đi vẻ đẹp thiêng liêng. Biển xanh còn đó.

Đó là ngôi nhà đẹp ở vùng quê với một bãi cỏ đã được cán bằng, cắt tỉa và nhổ cỏ nhiều lần trong năm. Toàn khu này được chăm sóc cẩn thận, phồn thịnh và vui tươi; đằng sau ngôi nhà là một mảnh vườn nhỏ trồng rau; một nơi dễ thương với một con suối êm ả chảy bên cạnh, hiếm khi nào tạo ra một âm thanh. Cửa mở ra và nó bị chặn lại bởi một bức tượng Phật, bị đá vào nơi đó. Người chủ nhà hoàn toàn không nhận biết việc gì ông ấy đang làm; đối với ông ấy nó là một đồ vật dùng để chặn cửa. Bạn tự hỏi không hiểu ông ấy có làm như thế với bức tượng mà ông ấy sùng kính, vì ông ấy là một người Thiên Chúa Giáo. Bạn phủ nhận những vật thiêng liêng của người khác

nhưng bạn lại giữ gìn những vật thiêng liêng riêng của bạn; những niềm tin của người khác là mê tín trong khi niềm tin riêng của bạn lại hợp lý và thực sự. Cái gì là thiêng liêng?
Ông ấy đã lượm được nó, ông ấy nói, trên một bãi biển; nó là một miếng gỗ có hình dạng của một cái đầu người được rửa sạch bởi biển cả. Nó được làm bằng gỗ cứng, mài thành hình thể bởi những dòng nước của đại dương, tẩy sạch qua nhiều mùa. Ông ấy đã mang nó về nhà và đặt nó trên cái kệ ở lò sưởi; ông ấy ngắm nhìn nó liên tục và khâm phục việc gì ông ấy đã làm. Vào một ngày , ông ấy đặt vài bông hoa quanh nó và sau đó công việc được tiếp tục hằng ngày; ông ấy cảm thấy bứt rứt nếu không có hoa tươi mỗi ngày và dần dần miếng gỗ có hình thể đó trở nên rất quan trọng trong sống của ông ấy. Ông ấy sẽ không cho phép bất cứ người nào đụng vào nó ngoại trừ chính ông ấy; họ có thể làm ô uế nó; ông ấy rửa hai tay sạch sẽ trước khi sờ chạm nó. Nó đã trở thành thần thánh, thiêng liêng, và một mình ông ấy là vị giáo sĩ cao cấp của nó; ông ấy tượng trưng cho nó; nó bảo cho ông ấy về những sự việc mà một mình ông ấy không bao giờ có thể biết được. Sống của ông ấy ngập tràn trong nó và ông ấy nói, ông ấy hạnh phúc không kể xiết.
Cái gì là thiêng liêng? Không phải những sự vật được tạo tác bởi cái trí hay bàn tay hay biển cả. Biểu tượng không bao giờ là sự thật; từ ngữ cỏ không là cỏ của cánh đồng; từ ngữ chúa không là chúa. Từ ngữ không bao giờ chứa đựng tổng thể, dù sự diễn tả có tài tình như thế nào chăng nữa. Từ ngữ thiêng liêng không có ý nghĩa gì khi đứng một mình; nó chỉ trở thành thiêng liêng trong liên hệ của nó với một sự việc gì đó, ảo tưởng hay sự thật. Cái gì là sự thật không là những từ ngữ của cái trí; thực tế, sự thật, không thể được tiếp cận bởi suy nghĩ. Khi có người nhận biết, sự thật không hiện diện. Người suy nghĩ và suy nghĩ của anh ấy phải kết thúc cho sự thật hiện diện. Sau đó cái là, là thiêng liêng – cột đá cẩm thạch cổ xưa đó cùng mặt trời vàng rực trên nó, con rắn kia và người dân làng. Nơi nào không có tình yêu , nơi đó không có thiêng liêng. Tình yêu là tổng thể và trong nó không có phân chia.

Ngày 2 tháng 10, năm 1973

Ý thức là nội dung của nó; nội dung là ý thức. Tất cả mọi hành động đều phân chia khi nội dung của ý thức bị vỡ vụn. Hoạt động này nuôi dưỡng xung đột, phiền muộn và rối loạn; vậy là không tránh khỏi đau khổ.
Từ không gian tại độ cao đó, bạn có thể nhìn thấy những cánh đồng xanh tươi, mỗi cánh đồng phân cách cánh đồng khác theo hình thể, kích cỡ và màu sắc. Một con suối chảy xuống để gặp biển cả, xa khỏi nó là núi non, phủ đầy tuyết. Khắp quả đất này đều có những thị trấn, làng mạc lan rộng và lớn; trên những quả đồi có những lâu đài, nhà thờ và nhà cửa và vươn ra bên ngoài chúng là những sa mạc mênh mông, có màu nâu, vàng và trắng. Sau đó lại có biển xanh và nhiều đất đai thêm nữa cùng những cánh rừng dày dặc. Toàn quả đất rất trù phú và tráng lệ.
Người ta đi bộ đến đó, hy vọng gặp một con cọp, và người ta đã gặp được. Dân làng đã đến và bảo với người chủ nhà của người ta rằng một con cọp đã giết chết một con bò con đêm hôm trước và sẽ quay lại đêm đó để giết chóc thêm. Họ có muốn xem nó không? Một cái bục sẽ được đan kết trên một cái cây và từ đó người ta có thể trông thấy kẻ giết chóc to lớn và họ cũng buộc một con dê vào cái cây đó để chắc chắn rằng con cọp sẽ đến. Người ta trả lời không thích trông thấy một con dê bị giết chỉ để thỏa mãn sự hiếu kỳ của người ta. Vì thế câu chuyện bị gạt đi. Nhưng vào cuối buổi chiều đó, khi mặt trời ở phía sau một quả đồi lượn tròn, người chủ nhà muốn lái xe đi dạo, hy vọng rằng có lẽ họ sẽ bất ngờ gặp được con cọp đã giết con bò. Khi họ lái xe được vài dặm vào sâu trong rừng; trời đã tối rồi và nhờ vào những ngọn đèn pha họ quay trở lại. Họ đã từ bỏ mọi hy vọng trông thấy con cọp khi quay về. Nhưng ngay lúc họ quẹo một khúc cua, nó kia rồi, đang ngồi chồm hỗm trên cặp mông ở chính giữa đường, khổng lồ, có vằn, đôi mắt của nó rực sáng do ánh đèn pha. Xe hơi ngừng lại và nó tiến về phía họ gầm gừ và tiếng rống đó rung chuyển cả chiếc xe hơi; nó to lớn kinh ngạc và cái đuôi dài cùng cái chóp đuôi màu đen chuyển động chầm chậm từ bên này qua bên kia. Nó đang bực tức. Cửa sổ xe mở và khi nó gầm gừ đi qua, người ta chìa bàn tay ra để vỗ vào con vật chúa tể của rừng xanh này nhưng ông chủ nhà vội vã giật mạnh cánh tay người ta lại, sau đó giải thích rằng nó sẽ xé toác cánh tay của người ta ra. Nó là một con thú oai vệ, đầy quyền uy và sức mạnh.Ở phía dưới trên quả đất kia, có những kẻ độc tài khước từ tự do cho con người, những nhà học thuyết đang định hình cái trí con người, các vị giáo sĩ cùng những thế

kỷ truyền thống và niềm tin của họ biến con người thành nô lệ; những người chính trị với những hứa hẹn liên tục của họ đang mang lại đồi bại và phân chia. Ở dưới đó con người đang bị trói buộc vào xung đột và đau khổ vô tận , và vào những hào nhoáng của vui thú. Tất cả sự việc đó hoàn toàn vô nghĩa – đau khổ, lao động và những từ ngữ của những người triết lý. Chết chóc và bất hạnh và lao lực, con người chống lại con người.
Muôn vẻ phức tạp này, những thay đổi được bổ sung trong khuôn mẫu của vui thú và đau khổ, là nội dung của ý thức con người, bị định hình và bị quy định bởi văn hóa mà nó đã được nuôi dưỡng, cùng những áp lực kinh tế và tôn giáo của nó. Tự do không ở trong những biên giới của một ý thức như thế; thật ra, sự việc gì được chấp nhận như tự do lại là một nhà tù được xây dựng trong một mức độ nào đó để có thể sống được nhờ vào sự phát triển của công nghệ. Trong nhà tù này có những chiến tranh, bị hủy diệt nhiều hơn bởi khoa học và lợi lộc. Tự do không ở trong sự thay đổi những nhà tù, cũng không ở trong sự thay đổi các vị thầy, cùng quyền lực vô lý của họ. Uy quyền không mang lại thông minh của trật tự. Trái lại nó nuôi dưỡng vô trật tự và từ mảnh đất này tăng trưởng uy quyền. Tự do không ở trong những mảnh. Một cái trí không tách rời, một cái trí tổng thể ở trong tự do. Nó không biết nó tự do; cái đã được biết ở trong lãnh vực của thời gian, quá khứ chuyển qua hiện tại sang tương lai. Tất cả chuyển động là thời gian và thời gian không là một yếu tố của tự do. Sự tự do của chọn lựa khước từ tự do; chọn lựa chỉ hiện diện nơi nào có hỗn loạn. Rõ ràng của nhận biết, thấu triệt, là tự do khỏi đau khổ của chọn lựa. Trật tự tổng thể là ánh sáng của tự do. Trật tự này không là đứa trẻ của suy nghĩ vì tất cả hoạt động của suy nghĩ đều nuôi dưỡng sự phân chia. Tình yêu không là một mảnh của suy nghĩ, của vui thú. Nhận biết điều này là thông minh. Tình yêu và thông minh không thể tách rời và từ sự việc này tuôn tràn hành động không nuôi dưỡng đau khổ. Trật tự là nền tảng của nó.

Ngày 3 tháng 10, năm 1973

Khá lạnh tại phi trường khi còn sớm như thế; mặt trời vừa ló dạng. Mọi người đều mặc quần áo ấm và những người khuân vác nghèo khổ đang run lập cập; có sự ồn ào thông thường của một phi trường, tiếng gầm thét của những chiếc máy bay phản lực, tiếng chuyện trò lớn, những lời từ giã và máy bay cất cánh. Máy bay đông nghẹt khách du lịch, người kinh doanh và những người khác đi đến thành phố thiêng liêng, cùng dơ bẩn và đông đảo con người của nó. Lúc này dãy Hi Mã Lạp Sơn rộng lớn có màu hồng dưới ánh ban mai; chúng tôi đang bay về hướng đông nam và trong hàng trăm dặm những đỉnh núi mênh mông này dường như đang treo lơ lững trong không gian cùng vẻ đẹp và uy nghi. Người hành khách ở chỗ ngồi bên cạnh mải mê vào tờ nhật báo; có một phụ nữ ở dãy bên kia đang tập trung vào chuỗi tràng hạt; những du khách đang nói chuyện lớn tiếng và chụp ảnh lẫn nhau hoặc những hòn núi ở xa; mọi người chìm trong những công việc của họ và không còn thời gian quan sát sự kỳ diệu của quả đất và con sông thiêng liêng khúc khuỷu của nó cũng như vẻ đẹp tinh tế của những đỉnh núi hùng vĩ kia đang trở thành màu hoa hồng.

Có một người đàn ông ngồi phía xa của dãy ghế bên kia và đang được kính trọng nhiều; ông ấy không còn trẻ, dường như có nét mặt của một học giả, mau lẹ khi chuyển động và trang phục sạch sẽ. Người ta tự hỏi không hiểu có lúc nào ông ấy nhìn thấy được vẻ lộng lẫy thực sự của những hòn núi kia. Lúc này ông ấy đứng dậy và tiến về người hành khách ở ghế bên cạnh; ông ấy xin phép đổi chỗ ngồi. Ông ấy ngồi xuống, tự giới thiệu và hỏi liệu ông ấy có được phép nói chuyện cùng chúng tôi. Ông ấy nói tiếng Anh hơi ngập ngừng, chọn từ ngữ cẩn thận vì ông ấy không quen thuộc với ngôn ngữ này; ông ấy có giọng nói dịu dàng, rõ ràng và gây dễ chịu trong dáng điệu. Ông ấy mở đầu bằng cách nói rằng ông ấy rất may mắn khi đang đi cùng chuyến máy bay và có được nói chuyện này. "Dĩ nhiên tôi đã nghe nói về ông từ thời niên thiếu và chỉ vào một ngày nào đó tôi đã nghe nói chuyện cuối cùng của ông, thiền định và người quan sát. Tôi là một học giả, một chuyên gia theo Ấn giáo, thực hành loại thiền định và kỷ luật riêng của tôi."

Những hòn núi đang thụt lùi xa hơn về phía đông và phía dưới chúng tôi con sông đang tạo ra những khuôn mẫu thân thiện và rộng.

"Ông nói rằng người quan sát là vật được quan sát, người thiền định là thiền định và chỉ có thiền định khi không còn người quan sát. Tôi muốn hiểu rõ

điều này. Đối với tôi thiền định là sự kiểm soát suy nghĩ , cố định cái trí vào cái tuyệt đối.”
Người kiểm soát là vật được kiểm soát, không phải vậy à? Người suy nghĩ là những suy nghĩ của anh ấy; nếu không có những từ ngữ, những hình ảnh, những suy nghĩ , liệu còn người suy nghĩ ? Người trải nghiệm là vật được trải nghiệm; nếu không có vật được trải nghiệm sẽ không có người trải nghiệm. Người kiểm soát suy nghĩ được tạo ra từ suy nghĩ ; anh ấy là một trong những bộ phận của suy nghĩ , gọi nó bằng bất kỳ cái gì bạn muốn; tác nhân bên ngoài dù hoàn hảo đến chừng nào chăng nữa vẫn còn là một sản phẩm của suy nghĩ; hoạt động của suy nghĩ luôn ở bên ngoài và gây phân chia.
“Liệu sống có thể luôn luôn được sống mà không có sự kiểm soát hay không? Nó là bản thể của kỷ luật.”
Khi người kiểm soát là vật được kiểm soát, được thấy như một sự kiện tuyệt đối, như sự thật, lúc đó sẽ xảy ra một loại năng lượng hoàn toàn khác hẳn mà thay đổi cái gì là. Người kiểm soát không bao giờ có thể thay đổi được cái gì là; anh ấy có thể kiểm soát nó, kiềm chế nó, bổ sung nó hoặc chạy trốn nó nhưng không bao giờ có thể vượt khỏi và ở trên nó. Sống có thể và phải được sống không bị kiểm soát. Một sống bị kiểm soát không bao giờ thông minh; nó nuôi dưỡng xung đột, rối loạn và đau khổ vô tận.
“Đây là một ý tưởng hoàn toàn mới mẻ.”
Nếu người ta được phép nói rõ, nó không là một trừu tượng, một công thức. Chỉ có cái gì là. Đau khổ không là một trừu tượng; người ta có thể rút ra một kết luận từ nó, một khái niệm, một cấu trúc bằng từ ngữ nhưng nó không là cái gì là, đau khổ. Những học thuyết không có thực tế; chỉ có cái gì là. Sự việc này không bao giờ có thể được chuyển đổi khi người quan sát tách rời anh ấy khỏi vật được quan sát.
“Đây là trải nghiệm trực tiếp của ông phải không?”
Sẽ hoàn toàn hão huyền và ngu xuẩn nếu nó chỉ là những cấu trúc bằng từ ngữ của suy nghĩ ; nói về những sự việc như thế sẽ là đạo đức giả.
“Tôi đã muốn tìm được nơi ông thiền định là gì nhưng lúc này không còn thời gian nữa vì chúng ta sắp sửa phải xuống máy bay.”
Có những vòng hoa đón chào khi đến và bầu trời mùa đông xanh mãnh liệt.

Ngày 4 tháng 10, năm 1973

Khi còn là cậu bé, người ta thường ngồi một mình dư ới một cái cây lớn gần một cái ao sen; chúng có màu hồng và có một mùi thơm nồng nặc. Từ bóng mát của cái cây lớn đó, người ta thường nhìn ngắm những con rắn màu xanh lá cây mảnh khảnh và những con tắc kè nhỏ xíu, ếch nhái và những con rắn nước. Người em trai của người ta, cùng những người khác, sẽ đến đưa người ta về nhà[3]. Dưới cái cây là một nơi dễ chịu cùng con sông và cái hồ. Dường như có thật nhiều không gian, và trong không gian này cái cây tạo ra không gian riêng của nó. Mọi sự vật cần không gian. Tất cả những con chim kia trên đường dây điện báo, đang đậu với khoảng cách rất bằng nhau vào một buổi chiều yên tĩnh, tạo không gian cho những bầu trời.

Hai anh em thường ngồi cùng nhiều người khác trong một căn phòng có những bức tranh; sẽ có một thời gian tụng kinh bằng tiếng Phạn và tiếp theo sự yên lặng hoàn toàn; đó là giờ thiền định buổi tối. Cậu em trai sẽ cuộn tròn thân thể chìm vào giấc ngủ và chỉ thức giấc khi những người khác đứng dậy ra về. Căn phòng quá rộng lớn và trong khoảng không gian của những bức tường là những tranh ảnh, những bức tượng của sự thiêng liêng. Trong khoảng không gian tù túng chật chội của một ngôi đền hay nhà thờ, con người đã tạo hình dạng cho chuyển động bao la của không gian. Nó giống như thế ở khắp mọi nơi; trong một thánh đường của đạo Hồi không gian được nhốt trong những hàng chữ duyên dáng của từ ngữ. Tình yêu cần không gian bao la. Ở cái hồ đó thường có những con rắn và thỉnh thoảng những con người; nó có những bậc đá dẫn xuống nước nơi hoa sen mọc. Không gian mà suy nghĩ tạo ra có thể đo lường được và thế là bị giới hạn; những văn hóa và những tôn giáo là sản phẩm của nó. Nhưng cái trí bị nhét đầy suy nghĩ và bị tạo ra bởi suy nghĩ; ý thức của nó là cấu trúc của suy nghĩ, chẳng có bao nhiêu không gian trong nó. Nhưng không gian này là chuyển động của thời gian, từ đây đến đó, từ trung tâm của nó hướng đến những ranh giới phía ngoài thuộc ý thức của nó, chật hẹp hoặc lan rộng . Không gian mà cái trung tâm tự chiếm hữu cho chính nó là nhà tù riêng của nó. Những liên hệ của nó đều từ không gian chật chội này nhưng phải có không gian để sống; không gian của cái trí khước từ đang sống. Sống trong những giới hạn chật hẹp của trung tâm là xung đột, phiền muộn và đau khổ và đó không là sống.

Không gian, khoảng cách giữa bạn và cái cây, là từ ngữ, hiểu biết mà là thời gian. Thời gian là người quan sát mà tạo ra khoảng cách giữa chính anh ấy và

cây cối, giữa chính anh ấy và cái gì là. Nếu không có người quan sát, khoảng cách kết thúc. Gắn kết với cây cối, với một sự vật khác hay với một công thức, là hành động của suy nghĩ trong ham muốn có được sự bảo vệ, sự an toàn của nó. Khoảng cách là từ một điểm này đến một điểm khác và muốn đến được điểm khác thời gian là cần thiết; khoảng cách chỉ hiện diện nơi nào có phương hướng, bên trong hay bên ngoài.

Người quan sát tạo ra một tách rời, một khoảng cách giữa chính anh ấy và cái gì là; từ sự việc này sinh ra xung đột và đau khổ. Thay đổi cái gì là chỉ xảy ra khi không có tách rời; không thời gian, giữa người thấy và vật được thấy. Tình yêu không có khoảng cách.

Người em đã chết và không có chuyển động trong bất kỳ phương hướng nào rời khỏi sự đau khổ. Không chuyển động này là kết thúc của thời gian. Con sông bắt đầu ngay giữa những quả đồi và những cái bóng xanh rì và bằng một tiếng gầm rống nó tràn vào biển cả và những đường chân trời vô tận . Con người sống trong những cái hộp với những cái ngăn kéo; quá nhiều hộp và không có không gian; họ hung bạo, tàn ác, hiếu chiến và phá hoại ; họ tách rời và hủy diệt lẫn nhau. Con sông là quả đất và quả đất là con sông; mỗi sự vật không thể hiện diện nếu không có cái kia.

Không có những kết thúc cho những từ ngữ nhưng có sự truyền đạt bằng từ ngữ hoặc không bằng từ ngữ. Nghe từ ngữ là một việc và nghe không từ ngữ là một việc khác; một cái thì không liên quan, giả tạo, đang dẫn đến không hành động; cái còn lại là hành động không phân chia, nở hoa của tốt lành. Từ ngữ đã trang trí những bức tường đẹp đẽ nhưng không có không gian. Hồi tưởng, tưởng tượng, là sự đau khổ của vui thú, và tình yêu không là vui thú.

Con rắn lục mảnh khảnh và dài ở đó buổi sáng hôm đó; nó rất khó phân biệt và gần như lẫn trong những lá cây xanh; nó thường ở đó, bất động, chờ đợi và quan sát. Cái đầu to của con tắc kè đang lộ ra; nó nằm dọc theo một nhánh cây; nó thay đổi màu sắc khá thường xuyên.

Ngày 6 tháng 10, năm 1973

Có một cái cây cô đơn trong một cánh đồng xanh tươi rộng nguyên một mẫu đất; nó đã già cỗi và được kính trọng bởi tất cả những cây còn lại trên quả đồi. Trong cô đơn nó thống trị con suối ồn ào, những quả đồi và ngôi nhà tranh bên kia chiếc cầu bằng gỗ. Bạn ngưỡng mộ khi đi ngang qua nó nhưng khi quay trở lại bạn nhìn ngắm nó thong thả nhiều hơn; thân cây rất lớn, gắn chặt sâu vào quả đất, thành khối cứng và không thể hủy diệt; những cành cây dài, có màu sẫm và cong queo; nó có những cái bóng rất đậm. Khi chiều tối nó thu rút lại, không thể tiếp cận nhưng trong suốt những tiếng đồng hồ có ánh sáng ban ngày nó cởi mở và nghênh đón. Nó còn nguyên vẹn, chưa bị chạm đến bởi một cái rìu hay lưỡi cưa. Và một ngày có nắng bạn ngồi dưới nó, bạn cảm được tuổi tác đáng kính của nó, và vì bạn ở một mình cùng nó bạn nhận biết chiều sâu và vẻ đẹp của sự sống. Người dân làng già nua mệt mỏi đi ngang qua bạn, khi bạn đang ngồi trên một cây cầu nhìn ngắm hoàng hôn; ông ấy gần như mù lòa, bước đi khập khiễng, mang một bó trên một tay và tay kia một cái gậy. Đó là một trong những buổi chiều khi những màu sắc của hoàng hôn ở trên mọi tảng đá, cây cối và bụi nhỏ; cỏ và những cánh đồng dường như có ánh sáng riêng bên trong của nó . Mặt trời đang lặn sau một quả đồi tròn trịa và ở giữa những màu sắc phung phí này có sự khai sinh của vì sao hôm. Người dân làng ngừng lại trước bạn, nhìn những màu sắc kinh ngạc kia và bạn. Hai người nhìn lẫn nhau không nói một lời và ông ấy chầm chậm lê bước đi. Trong hiệp thông đó có thương yêu, trìu mến và kính trọng, không phải sự kính trọng ngu xuẩn nhưng sự kính trọng của những con người tôn giáo. Tại ngay tích tắc đó tất cả thời gian và suy nghĩ đều kết thúc. Bạn và ông ấy hoàn toàn là những người tôn giáo, không bị làm đồi bại bởi niềm tin, hình tượng, bởi từ ngữ và nghèo khổ . Hai người thường qua mặt nhau trên con đường đó giữa những quả đồi đá và mỗi một lần, khi các bạn nhìn lẫn nhau, có hân hoan của thấu triệt tổng thể.

Ông ấy đang tiến đến gần, cùng người vợ, từ ngôi đền bên kia đường. Cả hai đều im lặng, bị khuấy động sâu lắng bởi những câu kinh và lòng thành kính. Bạn tình cờ đang đi sau họ và bạn bắt được cảm giác tôn kính của họ, sức mạnh kiên định của họ để theo đuổi đời sống tôn giáo. Nhưng điều đó chẳng mấy chốc sẽ biến mất khi họ bị cuốn vào trách nhiệm với con cái của họ, khi chúng đang chạy ùa về phía họ. Ông ấy có một loại nghề nghiệp nào đó, có thể có vị thế thanh danh, vì ông ấy có một ngôi nhà rộng lớn. Sức nặng của

hiện diện sẽ dìm chết ông ấy và dẫu rằng ông ấy thường xuyên đi đến ngôi đền, cuộc chiến đấu gian khổ sẽ tiếp tục.
Từ ngữ không là sự việc ; hình ảnh, biểu tượng không là sự thật. Thực tế, sự thật, không là một từ ngữ. Khi diễn đạt nó bằng từ ngữ là đã xóa sạch nó và ảo tưởng thế chỗ của nó. Trí năng có lẽ phủ nhận toàn cấu trúc của học thuyết, niềm tin và ất cả những cái bẫy giăng và quyền lực theo cùng chúng, nhưng lý luận có thể bào chữa cho bất kỳ niềm tin, bất kỳ ý tưởng nào. Lý luận là trật tự của suy nghĩ và suy nghĩ là sự phản hồi của cái bên ngoài. Vì nó là cái bên ngoài, suy nghĩ sắp xếp cái bên trong. Không người nào có thể sống được chỉ với cái bên ngoài, và cái bên trong trở thành một cần thiết. Phân chia này là nền tảng nơi cuộc chiến đấu gian khổ giữa "cá i tôi" và "cái không tôi" xảy ra. Cái bên ngoài là vị chúa của những tôn giáo và những học thuyết; cái bên trong cố gắng tuân theo những hình ảnh kia và thế là xung đột xảy ra sau đó.
Cũng không có cái bên ngoài lẫn cái bên trong nhưng chỉ có tổng thể. Người trải nghiệm là vật được trải nghiệm. Phân chia là dốt nát. Tổng thể này không chỉ là một từ ngữ; nó hiện diện khi sự phân chia như bên ngoài và bên trong hoàn toàn kết thúc. Người suy nghĩ là vật được suy nghĩ.
Bỗng nhiên, khi bạn đang dạo bộ, không một suy nghĩ nào nhưng chỉ đang quan sát không có người quan sát, bạn tự nhiên nhận biết một thiêng liêng mà suy nghĩ không bao giờ có thể hình dung. Bạn ngừng lại, bạn quan sát cây cối, chim chóc và cái người đi ngang qua; nó không là một ảo tưởng hay một sự việc gì đó mà cái trí tự lừa dối chính nó. Nó ở đó trong đôi mắt của bạn, trong toàn hiện diện của bạn. Màu sắc của con bướm là con bướm đó.
Những màu sắc mặt trời lưu lại đang phai dần, và trước khi trời tối đen mặt trăng non thẹn thùng ló dạng để rồi biến mất sau quả đồi.

Ngày 7 tháng 10, năm 1973

Một trong những cơn mưa núi kéo dài ba hay bốn ngày, đem theo cùng nó thời tiết mát mẻ hơn. Quả đất bị ướt sũng và ảm đạm và mọi con đường núi đều trơn trượt; những dòng suối nhỏ đang chảy xuống những sườn dốc đứng và công việc lao động trong những cánh đồng ở sườn núi đã ngừng. Cây cối và những đồn điền trà âu sầu vì ướt át; đã không có mặt trời trên một tuần lễ và thời tiết trở nên giá lạnh. Những hòn núi nằm hướng về phía bắc, với những đỉnh khổng lồ có tuyết phủ. Những lá cờ quanh các đền thờ thấm đầy nước mưa; chúng đã mất đi niềm vui, những màu sắc sặc sỡ phất phơ trong làn gió nhẹ của chúng. Có sấm sét và âm thanh lan truyền từ thung lũng này sang thung lũng khác; một lớp sương mù dày dặc che giấu những tia chớp sắc nét.

Sáng hôm sau có bầu trời dịu, trong xanh, và những đỉnh núi to lớn, bất động và không thời gian, sáng rực lên bởi ánh mặt trời ban mai. Một thung lũng sâu chạy xuống giữa ngôi làng và những hòn núi cao; nó phủ đầy sương mù màu xanh da trời đậm. Thẳng về phía trước mặt, vút cao lên bầu trời trong xanh là đỉnh núi cao nhất thứ hai của dãy Hi Mã Lạp Sơn. Bạn hầu như có thể chạm vào nó nhưng nó cách xa nhiều dặm; bạn quên bặt khoảng cách vì nó ở đó, trong tất cả uy nghi của nó, hoàn toàn tinh khiết và không đo lường được. Muộn hơn vào buổi sáng nó đã đi rồi; bị che khuất trong những đám mây sẫm màu từ thung lũng. Chỉ vào buổi sáng sớm nó mới lộ dạng và biến mất vài tiếng đồng hồ sau.

Chẳng thắc mắc tạ i sao những người cổ xưa hướng về thần thánh của họ trong những hòn núi này, trong sấm sét và trong những đám mây. Thần thánh của cuộc đời họ ở trong phước lành nằm che giấu nơi những lớp tuyết không thể đến gần được này.

Đệ tử của vị đạo sư đến mời bạn viếng thăm vị đạo sư của họ; bạn lịch sự từ chối nhưng họ đến liên tục, hy vọng rằng bạn sẽ thay đổi quyết định và chấp thuận lời mời của họ. Quá mệt mỏi bởi sự kèo nài của họ, vì vậy có quyết định rằng vị đạo sư của họ sẽ đến cùng một ít người trong số những môn đệ đã tuyển chọn của ông ấy.

Đó là một con đường nhỏ ồn ào; đám trẻ chơi cricket ở đó; chúng có một cái gậy và hai cọc gôn là một vài viên gạch lượm được ngẫu nhiên. Cùng những tiếng la hét và tiếng cười chúng chơi đùa thỏa thích, chỉ ngừng lại cho một chiếc xe hơi chạy qua khi tài xế tôn trọng sự vui đùa của chúng. Chúng

thường chơi ngày này qua ngày khác và sáng hôm đó chúng náo động lạ lùng khi vị đạo sư đến, tay cầm một cây gậy nhỏ, được đánh bóng láng.

Nhiều người chúng tôi đang ngồi trên miếng thảm mỏng trên nền nhà khi ông ấy đi vào và chúng tôi đứng dậy nhường cho ông ấy miếng thảm. Ông ấy ngồi bắt chân chéo nhau, đặt cây gậy phía trước mặt; miếng thảm mỏng đó dường như đã cho ông ấy một vị trí uy quyền. Ông ấy đã tìm ra sự thật, đã trải nghiệm nó và vì thế ông ấy, người đã biết; đang mở cánh cửa cho chúng ta. Điều gì ông ấy nói là luật lệ cho ông ấy và cho những người khác; đơn giản bạn chỉ là người đang tìm kiếm, trái lại ông ấy đã tìm được. Bạn có lẽ đi lạc đường trong sự tìm kiếm của bạn và ông ấy sẽ giúp bạn theo con đường đúng nhưng bạn phải vâng lời. Nhẹ nhàng bạn trả lời rằng tất cả sự tìm kiếm và tìm được không có ý nghĩa gì cả nếu cái trí không được tự do khỏi tình trạng bị quy định của nó; tự do đó là bước đầu tiên và bước cuối cùng, và tuân phục vào bất kỳ uy quyền nào trong những vấn đề của cái trí là bị trói buộc trong ảo tưởng và hành động mà nuôi dưỡng đau khổ. Ông ấy nhìn bạn thương hại, lo âu và một chút bực bội, như thể bạn hơi khùng. Sau đó ông ấy nói: "Trải nghiệm cuối cùng và quan trọng nhất đã được trao cho tôi và không một người tìm kiếm nào có thể phủ nhận việc đó."

Nếu thực tế hay sự thật phải được trải nghiệm, lúc đó nó chỉ là một chiếu rọi của cái trí riêng của bạn. Cái gì được trải nghiệm không là sự thật nhưng là một sáng chế của cái trí riêng của bạn.

Đệ tử của ông ấy đang trở nên sốt ruột. Đệ tử đã làm hư hỏng các vị thầy và chính họ. Ông ấy đứng dậy ra về, theo sau bởi các đệ tử của ông ấy. Đám trẻ vẫn còn đang chơi đùa ngoài đường, một em nào đó bị loại ra, theo sau bởi những tiếng vỗ tay và reo hò cuồng nhiệt.

Không có con đường dẫn đến sự thật, theo lịch sử hay tôn giáo. Nó không thể được trải nghiệm hoặc được tìm ra qua những phương pháp biện chứng; nó không thể được hiểu rõ trong những niềm tin và quan điểm luôn thay đổi. Bạn sẽ gặp nó khi cái trí được tự do khỏi tất cả những sự việc nó đã gom góp vào chung. Đỉnh núi uy nghi kia cũng là điều kỳ diệu của sự sống.

Ngày 8 tháng 10, năm 1973

Buổi sáng yên lặng đó những con khỉ ở khắp mọi nơi; trên hàng hiên, trên mái nhà và trên cây xoài – nguyên một nhóm; chúng là loại hơi nâu và có mặt đỏ. Những con nhỏ đang rượt đuổi nhau giữa cây cối, không xa những con mẹ quá, và con đực to lớn đang ngồi một mình, canh chừng toàn nhóm; phải có khoảng hai mươi con. Chúng rất phá phách, và khi mặt trời lên cao hơn chúng từ từ biến mất vào cánh rừng sâu hơn, xa khỏi nơi cư ngụ của con người; con đực là con đầu tiên rời đi và những con khác yên lặng nối đuôi. Sau đó những con vẹt và những con quạ quay lại bằng những tiếng kêu thông thường của chúng để loan báo sự hiện diện. Có một con quạ sẽ kêu hay làm bất cứ chuyện gì, bằng một giọng ồm ồm, thường thường vào cùng thời gian và cứ liên tục kêu cho đến khi nó bị đuổi đi. Ngày này qua ngày khác nó luôn lặp lại màn trình diễn này; tiếng kêu của nó lọt sâu vào trong phòng và khỏa lấp đến nỗi những tiếng ồn khác dường như chấm dứt. Những con quạ này ngăn cản những vụ cãi cọ dữ dội giữa chúng, rất lanh lẹ , rất cảnh giác và hiệu quả trong sinh tồn. Những con khỉ có vẻ không thích chúng. Sắp sửa là một ngày đẹp trời.

Ông ấy ốm người, gân guốc, có một cái đầu tròn trịa và đôi mắt đã trải qua những giây phút hạnh phúc. Chúng tôi đang ngồi trên cái ghế dài nhìn ra con sông dưới bóng của một cây me, tổ ấm của nhiều con vẹt và một đôi chim cú nhỏ hay rít lên và đang phơi nắng dưới ánh mặt trời ban mai.

Ông ấy nói: “Tôi đã trải qua nhiều năm trong thiền định, kiểm soát những suy nghĩ của tôi, ăn chay một ngày một bữa. Ngày trước tôi là người làm công việc từ thiện nhưng tôi đã từ bỏ nó lâu lắm rồi, vì tôi phát giác rằng công việc như thế không giải quyết được những vấn đề sâu thẳm của con người. Có nhiều người đang thực hiện công việc như thế nhưng nó không còn dành cho tôi nữa. Lúc này điều quan trọng nhất đối với tôi là hiểu rõ ý nghĩa tổng thể và chiều sâu của thiền định. Mọi trường phái thiền định đều cổ vũ một hình thức kiểm soát nào đó; tôi đã thực hành nhiều hệ thống khác nhau nhưng trong chừng mực nào đó dường như không có kết thúc đối với nó.”

Kiểm soát hàm ý sự phân chia, người kiểm soát và vật được kiểm soát; phân chia này giống như mọi phân chia khác, tạo ra xung đột và biến dạng trong hành động và cư xử. Phân chia này là công việc của suy nghĩ, một mảnh cố gắng kiểm soát những mảnh khác, gọi sự việc này là một mảnh, người kiểm soát hay bất kỳ cái tên nào bạn thích. Phân chia này là giả tạo và thoái hóa.

Thật ra, người kiểm soát là vật được kiểm soát. Trong ngay bản chất của nó , suy nghĩ là phân chia và điều này gây ra rối loạn và đau khổ. Suy nghĩ đã phân chia thế giới thành những dân tộc, những học thuyết và những giáo phái, những giáo phái lớn và những giáo phái nhỏ. Suy nghĩ là phản hồi của những kỷ niệm, trải nghiệm và hiểu biết, được lưu trữ trong bộ não; nó chỉ có thể vận hành hiệu quả, thông minh, khi nó có an toàn, trật tự. Muốn sống sót phần cơ thể nó phải tự bảo vệ khỏi mọi hiểm nguy; cần thiết để sống sót phía bên ngoài là điều dễ hiểu nhưng sự sống sót thuộc tâm lý lại hoàn toàn là một vấn đề khác, sự sống sót của cái hình ảnh mà suy nghĩ đã gom góp vào. Suy nghĩ đã phân chia sự hiện diện thành cái bên ngoài và cái bên trong và từ phân chia này nảy sinh xung đột và kiểm soát. Dành cho sự sống sót của cái bên trong, niềm tin, học thuyết, thần thánh, dân tộc, những kết luận trở thành tối thiết và điều này cũng tạo ra những chiến tranh, bạo lực và đau khổ không kể xiết. Ham muốn cho sự sống sót của cái bên trong, cùng nhiều hình ảnh của nó, là một căn bệnh, là không hiệp thông. Suy nghĩ là không hiệp thông. Tất cả những hình ảnh của nó, những học thuyết của nó, những sự thật của nó là tự mâu thuẫn và hủy hoại. Suy nghĩ đã tạo ra, ngoại trừ những thành tựu về công nghệ của nó, cả bên trong lẫn bên ngoài, những hỗn loạn và những vui thú mà chẳng mấy chốc trở thành những đau khổ. Đọc tất cả những sự việc này trong sống hàng ngày của bạn, nghe và thấy chuyển động của suy nghĩ là sự thay đổi mà thiền định tạo ra. Thay đổi này không là “cái tôi” đang trở thành “cái tôi” lớn hơn nhưng thay đổi nội dung của ý thức; ý thức là nội dung của nó. Ý thức của thế giới là ý thức của bạn; bạn là thế giới và thế giới là bạn. Thiền định là sự thay đổi hoàn toàn của suy nghĩ và những hoạt động của nó. Hiệp thông không là thành quả của suy nghĩ; nó đến cùng nhận biết của tổng thể.

Cơn gió buổi sáng đã qua rồi và không một chiếc lá nào đang lay động; con sông trở nên yên lặng hoàn toàn và những tiếng ồn ở bờ bên kia vọng qua dòng nước rộng. Ngay cả những con vẹt cũng không cất tiếng.

Ngày 9 tháng 10, năm 1973

Bạn đi bằng một chiếc xe lửa có đường ray hẹp hơn và ngừng lại tại hầu hết các nhà ga nơi những người bán nước trà và cà phê nóng, chăn đắp và trái cây, kẹo bánh và đồ chơi, đang lớn tiếng rao bán hàng hóa của họ. Gần như không thể ngủ được và vào buổi sáng tất cả hành khách lên một chiếc thuyền băng qua vùng nước nông của biển để đến hòn đảo. Nơi đó một chiếc xe lửa đang chờ đưa bạn đến thủ đô, qua vùng quê có những cánh rừng và cây cọ, những đồn điền trà và làng mạc xanh tươi. Một vùng đất của hạnh phúc và niềm vui. Gần biển khí hậu nóng bức và ẩm ướt nhưng trong những quả đồi nơi có những đồn điền trà khí hậu mát mẻ và trong không khí tỏa ra mùi vị của những ngày cổ xưa, thoáng đãng và đơn giản. Nhưng trong thành phố này, giống như mọi thành phố khác, có ồn ào, bẩn thỉu, nghèo khổ và sự thô tục của đồng tiền; trong hải cảng có tàu bè từ khắp mọi nơi trên thế giới.
Ngôi nhà nằm ở khu tách biệt và liên tục có những dòng người viếng thăm người ta bằng những vòng hoa và trái cây. Vào một ngày, một người đàn ông hỏi liệu người ta có muốn xem một con voi con không và tất nhiên chúng tôi đi xem nó. Nó chỉ mới sinh khoảng hai tuần và chúng tôi được bảo rằng con mẹ rất dễ bị kích động và bảo vệ đứa con. Chiếc xe đưa chúng tôi ra khỏi thị trấn, qua khu nghèo nàn và bẩn thỉu để đến một con sông có nước hơi đục, với một ngôi nhà trên bờ; những cây cao và to vây quanh nó. Con mẹ thân đen to lớn và con voi con ở đó. Người ta ở lại đó trong nhiều tiếng đồng hồ cho đến khi con mẹ thân thuộc người ta; người ta phải được giới thiệu, được phép sờ vào cái vòi dài của nó và cho nó ít trái cây và mía. Cái mũi nhạy cảm của cái vòi đang đòi hỏi thêm nữa, và những quả táo và chuối chui vào cái miệng há to của nó. Con voi mới sanh đang đứng, đong đưa cái vòi nhỏ xíu của nó, giữa hai chân của con mẹ. Nó là phiên bản nhỏ bé của con mẹ to lớn. Cuối cùng con mẹ cho phép người ta sờ vào con con; làn da của nó không nhám quá và cái vòi liên tục lắc lư, sinh động hơn mọi phần còn lại của thân thể. Con mẹ luôn luôn canh chừng và người nài voi lúc nào cũng phải vỗ về cho nó yên tâm. Nó là một con voi con thích nô đùa.
Người phụ nữ đầy buồn bực đi vào căn phòng nhỏ. Con trai của bà ấy đã bị giết trong một chiến tranh: "Tôi yêu quí nó lắm và nó là con trai duy nhất của tôi; nó được giáo dục tốt và hứa hẹn là một người đạo đức và tài năng. Nó đã bị giết chết và tại sao chuyện này lại xảy đến cho con trai tôi và tôi? Có thương yêu thực sự, tình yêu giữa chúng tôi. Một việc xảy ra như thế thật là

tàn nhẫn”. Bà ấy đang sụt sùi khóc và dường như không thể ngăn được những giọt nước mắt kia ngừng chảy. Người phụ nữ cầm tay của người ta và lúc này bỗng nhiên bà ấy hoàn toàn yên lặng để lắng nghe.

Chúng ta đã tiêu xài quá nhiều tiền bạc vào việc giáo dục con cái chúng ta; chúng ta đã dành cho chúng quá nhiều sự chăm sóc; chúng ta đã trở nên quá quyến luyến chúng; chúng đã lấp kín sống cô độc của chúng ta; trong chúng chúng ta tìm được sự thành tựu của chúng ta, cảm giác tiếp tục của chúng ta. Tại sao chúng ta được giáo dục? Trở thành những cái máy công nghệ? Trải qua những ngày tháng trong lao động miệt mài và chết trong một tai nạn nào đó hoặc với một căn bệnh đau đớn nào đó? Đây là sống mà văn hóa của chúng ta, tôn giáo của chúng ta, đã mang lại cho chúng ta. Khắp thế giới mọi bà vợ hay bà mẹ đang khóc lóc; chiến tranh hoặc bệnh tật đã cướp đi người con trai hay người chồng. Tình yêu là quyến luyến? Liệu nó là những giọt nước mắt hay nỗi khốn khổ của mất mát? Nó là cô độc và đau khổ? Nó là tự thương xót và đau khổ của phân ly? Nếu bạn thương yêu con trai của bạn, bạn sẽ bảo đảm rằng không một cậu trai nào bị giết chết trong một chiến tranh. Đã có hàng ngàn chiến tranh, và các bà mẹ lẫn bà vợ đã không bao giờ khước từ hoàn toàn những phương cách dẫn đến chiến tranh. Bạn sẽ khóc lóc đau khổ và lại ủng hộ, miễn cưỡng, những hệ thống nuôi dưỡng chiến tranh. Tình yêu không biết bạo lực.

Người đàn ông giải thích tại sao ông ấy ly thân người vợ. “Chúng tôi lấy nhau khi còn quá trẻ và sau vài năm mọi chuyện bắt đầu không ổn thỏa, tình dục, tinh thần, và chúng tôi dường như không phù hợp nhau. Dù rằng thoạt đầu chúng tôi yêu nhau nhưng dần dần nó biến thành hận thù; ly thân đã trở nên cần thiết và các luật sư đang giải quyết việc này”.

Tình yêu là vui thú và đòi hỏi dục tình? Tình yêu là cảm xúc của thân thể? Sự quyến rũ và thỏa mãn nó là tình yêu? Nó là một món hàng hóa của suy nghĩ? Một sự việc xảy ra bởi ngẫu nhiên của những hoàn cảnh? Nó thuộc về tình bạn, tử tế và thân thiện? Nếu bất kỳ những sự việc này diễn ra trước, vậy thì nó không là tình yêu. Tình yêu có tính kết thúc như chết.

Có một con đường dẫn lên những hòn núi cao qua những cánh rừng, những cánh đồng cỏ và những khoảng không gian trống không. Và có một cái ghế dài trước khi chuyến leo núi bắt đầu và ngồi trên nó là một đôi vợ chồng già, đang nhìn xuống thung lũng có ánh mặt trời; họ đến đó rất thường xuyên. Họ ngồi không nói một lời, yên lặng nhìn ngắm vẻ đẹp của quả đất. Họ đang chờ đợi chết đến. Và con đường mòn tiếp tục dẫn vào những vùng tuyết phủ.

Ngày 10 tháng 10, năm 1973

Những cơn mưa đã đến rồi đi và những tảng đá láng khổng lồ đang lấp lánh trong nắng ban mai. Đã có nước trong những lòng sông khô cạn và đất đai đang vui mừng lại; quả đất đỏ hơn và mỗi bụi cây cọng cỏ xanh tươi hơn và những cây có rễ bám sâu đang nhú ra những chiếc lá mới. Gia súc trở nên mập hơn và dân làng ít gầy còm hơn. Những quả đồi này cổ xưa như quả đất và những tảng đá láng khổng lồ có vẻ đã được thăng bằng cẩn thận ở đó. Có một quả đồi hướng về phía đông và có ình thể của cái bục rộng lớn mà trên đó người ta đã dựng lên một ngôi đền hình vuông. Trẻ em trong làng đi bộ nhiều dặm để học đọc và viết; đây kìa một em bé nhỏ, hoàn toàn một mình, khuôn mặt sáng láng, đang đi đến một ngôi trường ở làng bên, một tay cầm một quyển sách còn tay kia là thức ăn. Cháu gái ngừng lại khi chúng tôi đi ngang, nhút nhát và tọc mạch; nếu cháu ở lại lâu hơn, cháu sẽ trễ học. Ruộng lúa xanh kinh ngạc. Một buổi sáng kéo dài và thanh bình.

Hai con quạ đang ẩu đả trên không, kêu quạc quạc và cào cấu nhau; không thể bấu chặt trên không, vì thế chúng lao bổ xuống đất, vùng vẫy đánh nhau. Trên mặt đất những chiếc lông bắt đầu bay tơi tả và cuộc chiến trở nên nghiêm trọng. Bỗng nhiên khoảng một tá quạ lao xuống chúng và chấm dứt vụ ấu đả. Sau nhiều tiếng quạc quạc và la mắng tất cả đều biến vào cây cối.

Bạo lực ở khắp mọi nơi, trong số những người có giáo dục cao và những người sơ khai, trong số những người trí thức và những người đa cảm. Giáo dục hay tôn giáo có tổ chức không thể thuần hóa con người; trái lại, chúng chịu trách nhiệm cho những chiến tranh, tra tấn, những trại tập trung và cho sự sát hại động vật trên đất đai lẫn biển cả. Con người càng tiến bộ bao nhiêu dường như càng trở nên hung tợn bấy nhiêu. Chính trị đã trở thành chủ nghĩa băng đảng, nhóm này chống lại nhóm kia; chủ nghĩa quốc gia đã dẫn đến chiến tranh; có những chiến tranh kinh tế; có những hận thù và bạo lực cá nhân. Con người dường như không học hành từ trải nghiệm và hiểu biết, và bạo lực trong mọi hình thức vẫn tiếp tục. Hiểu biết có vai trò gì trong sự thay đổi con người và xã hội của anh ấy?

Năng lượng phung phí vào sự tích lũy hiểu biết đã không thay đổi con người; nó đã không chấm dứt bạo lực. Năng lượng tiêu hao vào một ngàn sự giải thích lý do tại sao anh ấy hiếu chiến, thú tính, vô cảm, không chấm dứt sự độc ác của anh ấy. Năng lượng dùng trong sự phân tích những nguyên nhân của sự hủy diệt điên khùng của anh ấy, sự vui thú của anh ấy trong bạo lực,

trong hành hạ, trong áp bức, chắc chắn không làm con người lo toan cho người khác ân cần và dịu dàng hơn. Bất kể tất cả những từ ngữ và sách báo, những đe dọa và những trừng phạt, con người tiếp tục bạo lực của anh ấy.

Bạo lực không chỉ hiện diện trong giết chóc, trong bom đạn, trong những cuộc đổ máu vì thay đổi cách mạng; bạo lực còn sâu thẳm hơn và tinh tế hơn. Tuân theo và bắt chước là những tín hiệu của bạo lực; áp đặt và chấp nhận uy quyền là một biểu hiện của bạo lực; tham vọng và ganh đua là một diễn đạt của hung hăng và độc ác này, và so sánh nuôi dưỡng đố kỵ cùng thù oán và căm hận của nó. Nơi nào có xung đột, bên trong hoặc bên ngoài, nơi đó có nền tảng của bạo lực. Sự phân chia trong mọi hình thức của nó tạo ra xung đột và đau khổ.

Bạn biết tất cả những việc này; bạn đã đọc về những hành động của bạo lực, bạn đã thấy nó trong chính bạn và quanh bạn đồng thời bạn đã nghe về nó, và tuy nhiên bạo lực vẫn chưa chấm dứt. Tại sao? Những giải thích và những nguyên nhân của thái độ cư xử như thế không có tầm quan trọng thực sự. Nếu bạn buông thả trong chúng, bạn đang phí phạm năng lượng mà bạn cần dùng để vượt qua bạo lực. Bạn cần tất cả sức mạnh của năng lượng để giáp mặt và vượt khỏi cái năng lượng đang bị lãng phí trong bạo lực. Kiểm soát bạo lực là một hình thức khác của bạo lực, vì người kiểm soát là vật được kiểm soát. Trong chú ý tổng thể, sự gom tụ của toàn bộ năng lượng, bạo lực trong mọi hình thức kết thúc. Chú ý không là một từ ngữ, một công thức trừu tượng của suy nghĩ, nhưng là một hành động trong sống hàng ngày. Hành động không là một học thuyết, nhưng nếu hành động là kết quả của một học thuyết vậy thì nó dẫn đến bạo lực.

Sau những cơn mưa, con sông chảy quanh mọi tảng đá cuội, mọi thị trấn và làng mạc và dù nó có bị ô uế bao nhiêu chăng nữa, nó tự làm tinh khiết và chảy qua những thung lũng, những hẻm núi và những cánh đồng.

Ngày 12 tháng 10, năm 1973

Lại nữa một vị đạo sư nổi tiếng đến gặp người ta. Chúng tôi đang ngồi trong một cái vườn xinh đẹp có tường vây quanh; bãi cỏ xanh rì và được chăm sóc cẩn thận, có hoa hồng, hoa đậu, hoa cúc vạn thọ vàng rực và những hoa khác của phương đông bắc. Bức tường và cây cối ngăn lại sự ồn ào của một ít xe cộ chạy ngang; không khí mang theo hương thơm của nhiều bông hoa. Vào chiều tối, một gia đình sói sẽ chun ra khỏi chỗ ẩn nấp của chúng dưới một cái cây; chúng đã cào ra một cái lỗ lớn nơi con mẹ giữ ba con nhỏ. Chúng là một loài trông khỏe mạnh và ngay khi mặt trời lặn con mẹ sẽ đi ra ngoài cùng các con, luẩn quẩn gần cây cối. Đống rác ở sau nhà và chúng sẽ sục sạo nó muộn hơn. Cũng có một gia đình cầy man -gút; mỗi chiều con mẹ có cái mũi màu hồng và cái đuôi mập dài sẽ ló ra từ nơi ẩn núp cùng hai con nhỏ, con này nối đuôi con kia, không xa bức tường lắm. Chúng cũng đi ra phía sau nhà bếp nơi thỉnh thoảng có những thức ăn thừa còn sót lại cho chúng. Chúng giữ cho cái vườn không có một con rắn nào. Chúng và những con sói có vẻ không bao giờ đụng mặt nhau, nhưng nếu lỡ gặp chúng không gây hấn nhau.
Vài ngày trước , vị đạo sư đã thông báo rằng ông ấy muốn viếng thăm. Ông ấy đến và những đệ tử lũ lượt tiếp nối nhau, người này sau người kia. Họ sẽ chạm bàn chân của ông ấy để biểu lộ sự kính trọng. Họ cũng muốn chạm bàn chân của người còn lại nhưng người ta không đồng ý việc đó; người ta bảo với họ rằng hành động đó đang làm mất danh dự của họ nhưng truyền thống và hy vọng về thiên đàng quá mạnh mẽ trong họ. Vị đạo sư sẽ không vào ngôi nhà vì ông ấy đã có lời thề không bao giờ bước chân vào nhà của một người đã lập gia đình. Bầu trời xanh cực độ sáng hôm đó và những cái bóng dài.
"Ông phủ nhận là một đạo sư nhưng ông là một đạo sư của các đạo sư. Tôi đã theo dõi ông từ tuổi thanh niên của ông và điều gì ông nói là sự thật nhưng chẳng có mấy người hiểu được. Chúng ta rất cần thiết để giúp đỡ nhiều người, nếu không họ sẽ bị lạc đường; quyền năng của chúng ta cứu thoát những người dốt nát. Chúng ta là những người trung gian. Chúng ta có những trải nghiệm; chúng ta biết. Truyền thống là một thành lũy và chỉ rất ít người có thể đứng một mình và hiểu rõ sự thật. Ông ở trong số những người thiêng liêng nhưng chúng ta phải đi cùng đám đông, hát những bài hát của họ, kính trọng những cái tên thiêng liêng và rải nước thánh, mà không có nghĩa rằng chúng ta hoàn toàn là kẻ đạo đức giả. Họ cần sự giúp đỡ và chúng ta ở đó để

ban phát. Điều gì, nếu tôi được phép hỏi, là trải nghiệm của sự thật tuyệt đối kia?”
Những đệ tử vẫn còn đến và đi, không còn quan tâm đến nói chuyện và dửng dưng với những sự việc chung quanh họ, với vẻ đẹp của hoa và cây cối. Một ít người trong số họ đang ngồi trên bãi cỏ lắng nghe, hy vọng không bị mất tập trung nhiều quá. Một người có văn hóa không mãn nguy ện với văn hóa của ông ấy.
Sự thật không phải để được trải nghiệm . Không có con đường dẫn tới nó và không một từ ngữ nào có thể chỉ ra nó; nó không phải để tìm kiếm và tìm được. Cái tìm được, sau khi tìm kiếm, là sự thoái hóa của cái trí. Từ ngữ sự thật không là sự thật, sự diễn tả không là vật được diễn tả.
“Những người cổ xưa đã kể về những trải nghiệm của họ, phước lành trong thiền định của họ, ý thức siêu nhiên của họ, sự thật thiêng liêng của họ. Nếu tôi được phép hỏi, liệu người ta phải gạt bỏ tất cả sự việc này cùng gương sáng cao cả của họ?”
Mọi quyền lực tác động vào thiền định là khước từ nó. Tất cả hiểu biết, những ý tưởng, những gương sáng không có vị trí trong thiền định. Loại bỏ hoàn toàn người thiền định, người trải nghiệm, người suy nghĩ là bản thể của thiền định. Tự do này là động thái hàng ngày của thiền định. Người quan sát là quá khứ, nền tảng của anh ấy là thờ i gian, những suy nghĩ, những hình ảnh, những cái bóng của anh ấy, đang trói buộc vào thời gian. Hiểu biết là thời gian, và tự do khỏi cái đã được biết là sự nở hoa của thiền định. Không có hệ thống và vì vậy không có phương hướng dẫn đến sự thật hay vẻ đẹp của thiền định. Tuân theo một người khác, gương sáng của ông ấy, từ ngữ củ a ông ấy là xua đuổi sự thật. Chỉ trong cái gương của sự liên hệ bạn mới thấy được bộ mặt của cái gì là. Người thấy là vật được thấy. Nếu không có trật tự mà đạo đức mang lại, thiền định và những khẳng định vô tận của những người khác không có ý nghĩa gì cả; chúng hoàn toàn không liên quan. Sự thật không có truyền thống, nó không thể được truyền lại.
Dưới mặt trời mùi cây hoa đậu rất nồng nặc.

Ngày 13 tháng 10, năm 1973

Chúng tôi đang bay êm ả tại độ cao ba mươi bảy ngàn feet và máy bay đầy hành khách. Chúng tôi đã bay qua biển cả và đang đến gần đất liền; thật xa dưới chúng tôi là biển cả và đất liền; hành khách dường như không bao giờ ngừng nói chuyện hay uống rượu hay lật nhanh những trang giấy của một tờ tuần báo; sau đó là một cuốn phim. Họ là một nhóm người ồn ào cần được tiếp đãi và cho ăn; họ ngủ, ngáy và giơ tay lên. Đất liền chẳng mấy chốc bị bao phủ bởi những đám mây đồ sộ từ đường chân trời này qua đường chân trời khác, không gian và chiều sâu và sự ồn ào của tiếng nói chuyện. Giữa quả đất và máy bay là những đám mây trắng vô tận và ở trên cao là bầu trời xanh dịu. Trong ghế ngồi góc máy bay bên cạnh cửa sổ, bạn tỉnh táo quan sát rõ ràng hình thể thay đổi liên tục và những đám mây và ánh sáng trắng rọi xuống chúng.

Không hiểu ý thức có bất kỳ chiều sâu nào hay chỉ là một trôi nổi trên bề mặt? Suy nghĩ có thể tưởng tượng chiều sâu của nó, có thể khẳng định rằng nó có chiều sâu hay chỉ suy nghĩ tại những gợn sóng trên bề mặt. Chính suy nghĩ có bất kỳ chiều sâu nào không? Ý thức được tạo thành bởi nội dung của nó; nội dung của nó là toàn giới hạn của nó. Suy nghĩ là hoạt động của phía bên ngoài và trong ngôn ngữ nào đó suy nghĩ có nghĩa là phía bên ngoài. Sự quan trọng được trao cho những tầng ý thức che giấu bên trong vẫn còn trên bề mặt, không có bất kỳ chiều sâu nào. Suy nghĩ có thể cho chính nó một trung tâm, như bản ngã, "cái tôi", và cái trung tâm đó không có chiều sâu nào cả ; những từ ngữ dù được sử dụng tinh tế và tài tình đến mức nào chăng nữa, không sâu thẳm. "Cái tôi" là một tạo tác giả mạo của suy nghĩ trong từ ngữ và trong nhận dạng; "cái tôi" đang tìm kiếm chiều sâu trong hành động, trong hiện diện, không có ý nghĩa gì cả; tất cả những nỗ lực của nó để thiết lập chiều sâu trong sự liên hệ đều chấm dứt bằng sự sinh sôi gấp bội những hình ảnh riêng của nó mà nó công nhận những cái bóng của hình ảnh là sâu thẳm. Những hoạt động của suy nghĩ không có chiều sâu; những vui thú của nó, những sợ hãi của nó, đau khổ của nó đều ở trên bề mặt. Cái từ ngữ "bề mặt" chỉ ra rằng có một cái gì đó ở dưới, một khối nước rất sâu hay rất nông. Một cái trí sâu thẳm hay một cái trí nông cạn là những từ ngữ của suy nghĩ và suy nghĩ trong chính nó là giả tạo. Nội dung đằng sau suy nghĩ là trải nghiệm, ký ức, những sự việc đã qua rồi, chỉ để được hồi tưởng lại, để là như nó hay để không hành động theo nó.

Thật xa dưới chúng tôi, ở phía dưới trên quả đất, một con sông rộng đang chảy cuồn cuộn, qua những đoạn cong rộng giữa những nông trại nằm rải rác, và trên những con đường khúc khuỷu là những con kiến đang bò. Những hòn núi phủ đầy tuyết và những thung lũng xanh tươi có những cái bóng sậm đen. Mặt trời đang chiếu ngay trên đầu và chiếu xuống vào biển cả khi máy bay hạ cánh trong khói và sự ồn ào của một thành phố đang mở rộng.
Liệu có chiều sâu cho sống, cho sự hiện diện? Mọi liên hệ đều hời hợt à? Suy nghĩ có khi nào khám phá ra nó? Suy nghĩ là dụng cụ duy nhất mà con người đã vun quén và mài bén, và khi suy nghĩ bị khước từ như một phương tiện để hiểu rõ chiều sâu trong sống, lúc đó cái trí tìm kiếm phương tiện khác. Sống một sống nông cạn chẳng mấy chốc trở nên mệt mỏi, nhàm chán, vô nghĩa và do việc này nảy sinh sự theo đuổi liên tục của vui thú, những sợ hãi, xung đột và bạo lực. Hiểu rõ những mảnh mà suy nghĩ đã tạo ra và hoạt động của chúng như một tổng thể, là sự kết thúc của suy nghĩ . Nhận biết của tổng thể chỉ có thể được khi người quan sát, là một trong những mảnh của suy nghĩ , không còn đang sống. Sau đó hành động là liên hệ và không bao giờ dẫn đến xung đột và đau khổ.
Chỉ yên lặng là có chiều sâu, giống như tình yêu vậy. Yên lặng không là chuyển động của suy nghĩ và tình yêu cũng không. Vậy thì, chỉ những từ ngữ, thâm sâu và nông cạn, mất đi ý nghĩa của chúng. Không có đo lường cho tình yêu cũng như cho yên lặng. Cái gì có thể đo lường được là suy nghĩ và thờ i gian; suy nghĩ là thời gian. Đo lường rất cần thiết nhưng khi suy nghĩ chuyển nó vào hành động và liên hệ, vậy thì bất ổn và vô trật tự bắt đầu. Trật tự không thể đo lường được, chỉ vô trật tự có thể.
Biển và ngôi nhà yên lặng, và những quả đồi đằng sau chúng, cùng những bông hoa dại của mùa xuân, yên lặng.
La Mã[4]

Ngày 17 tháng 10, năm 1973

Một mùa hè khô và nóng cùng thỉnh thoảng là những cơn mưa rào; những bãi cỏ đang chuyển sang màu nâu nhưng những cây cao, cùng những tán lá dày cộm của chúng, lại sung sướng và những bông hoa đang nở rộ. Đất đai chưa lần nào được một mùa hè như thế trong nhiều năm và những nông dân rất hài lòng. Trong những thành phố kinh hãi lắm, không khí bị ô nhiễm, nóng nực và đường phố đông nghẹt, những cây hạt dẻ đã chuyển sang màu nâu lạt và những công viên đông nghẹt người cùng trẻ em la hét và chạy chơi khắp mọi nơi. Ở vùng quê rất đẹp, luôn luôn có thanh bình trong đất đai, và con sông nhỏ hẹp cùng những con thiên nga và vịt sáng tạo vẻ đẹp mê hoặc. Lãng mạn và đa cảm đã bị nhốt lại an toàn trong những thành phố, và ở đây vào sâu trong vùng quê, cùng cây cối, những cánh đồng cỏ và những con suối, có vẻ đẹp và hân hoan. Có một con đường đi qua những cánh rừng, những cái bóng lốm đốm và mọi chiếc lá đều có vẻ đẹp đó, cả mọi chiếc lá đang héo tàn và mọi cọng cỏ. Vẻ đẹp không là một từ ngữ, một phản hồi cảm xúc; nó không yếu ớt, để bị xuyên tạc và đúc khuôn bởi suy nghĩ . Khi vẻ đẹp ở đó, mỗi chuyển động và hành động trong mọi hình thức của liên hệ là tổng thể , thông minh và thiêng liêng. Khi vẻ đẹp , tình yêu đó, không hiện diện, thế giới này hóa ra điên khùng.

Trên màn hình nhỏ vị giảng đạo, cùng những cử chỉ và từ ngữ được trau chuốt cẩn thận, đang nói rằng ông ấy biết đấng cứu rỗi của ông ấy, một đấng cứu rỗi duy nhất, đang sống; nếu đấng đó không đang sống sẽ không có hy vọng cho thế giới này. Cái vung tay hung hăng của ông ấy xua đuổi bất kỳ ngờ vực nào, bất kỳ tìm hiểu nào, vì ông ấy đã biết và bạn phải ủng hộ cho điều gì ông ấy đã biết, vì sự hiểu biết của ông ấy là sự hiểu biết của bạn, niềm tin của bạn. Chuyển động có tính toán của hai cánh tay ông ấy và những từ ngữ thúc ép có tác động thực sự và gây phấn khích cho số khán giả của ông ấy, có mặt ở đó và miệng há hốc, cả già lẫn trẻ, bị mê hoặc và đang tôn sùng cái ình ảnh trong trí của họ. Một chiến tranh vừa mới bắt đầu và cả vị giảng đạo lẫn số khán giả đông đúc của ông ấy đều không màng đến, vì những chiến tranh phải tiếp tục và vả lại nó còn là bộ phận trong văn hóa của họ.

Chốc lát sau, trên màn hình đó lại chiếu lên việc gì những người khoa học đang làm, những phát minh tuyệt vời của họ, chinh phục không gian bao la của họ, thế giới của ngày mai, những máy móc mới tinh vi; những giải thích về cấu tạo của tế bào, những thí nghiệm đang được thực hiện trên động vật,

trên sâu bọ và côn trùng có cánh. Tìm hiểu về cách cư xử của động vật được giảng giải cẩn thận và vui nhộn. Nhờ vào tìm hiểu này các vị giáo sư có thể hiểu biết rõ ràng hơn về cách cư xử củ a con người. Những di tích của một nền văn hóa cổ xưa được giải thích rành mạch; những khai quật, những lọ bình, những tác phẩm nghệ thuật được bảo tồn cẩn thận và cả những bức tường vỡ vụn; thế giới kỳ diệu của quá khứ, những đền đài của nó, những vinh quang của nó. Thật nhiều, thật nhiều tập sách đã được viết về sự hưng thịnh , những bức họa, những tàn bạo và sự vĩ đại của quá khứ, những vua chúa của chúng và những nô lệ của chúng.
Chốc sau lại chiếu lên một chiến tranh khốc liệt đang thực sự xảy ra trong sa mạc và giữa những quả đồi xanh tươi, những chiếc xe tăng khổng lồ và những máy bay phản lực đang bay thấp, sự phản đối và sự giết chóc có toan tính; và người chính trị đang nói chuyện về hòa bình nhưng lại đang cổ vũ chiến tranh trên mọi vùng đất. Những phụ nữ đang khóc lóc van xin được chiếu lên rồi tiếp theo là những người bị thương tích vô vọng, những đứa bé đang vẫy cờ và các vị giáo sĩ trang nghiêm ban phước lành.
Những giọt nước mắt của nhân loại không rửa sạch được ham muốn giết chóc của con người. Không một tôn giáo nào đã kết thúc được chiến tranh; tất cả chúng, trái lại, đã khuyến khích nó, ban phước cho những vũ khí của chiến tranh; chúng đã phân chia con người. Những chính phủ đã cô lập và bảo vệ ốc đảo của họ. Những người khoa học được hỗ trợ bởi những chính phủ. Vị giảng đạo lạc sâu trong những từ ngữ và những hình ảnh của ông ấy.
Bạn cứ khóc lóc, nhưng lại giáo dục con cái của bạn giết chóc và bị giết chết. Bạn chấp nhận nó như một phương cách của sống; cam kết của bạn là dành cho sự an toàn riêng của bạn; nó là chúa của bạn và đau khổ của bạn. Bạn chăm sóc con cái bạn rất cẩn thận, rất rộng lượng nhưng sau đó bạn lại đầy nhiệt thành thả cho chúng bị giết đi. Họ chiếu trên màn hình những con hải cẩu mới sanh, có đôi mắt thật to, đang bị giết.
Chức năng của văn hóa là thay đổi hoàn toàn con người.
Bên kia sông những con vịt đang vẫy nước tung tóe và rượt đuổi nhau và những cái bóng của cây cối ở trên mặt nước.

Ngày 18 tháng 10, năm 1973

Có một bài kinh dài bằng tiếng Phạn cầu nguy ện cho hòa bình. Nó đã được viết cách đây nhiều, nhiều thế kỷ bởi một người nào đó mà nghĩ rằng hòa bình là tuyệt đối cần thiết, và có lẽ sống hằng ngày của ông ấy có gốc rễ của nó trong sự việc đó. Nó đã được viết trước khi có sự phá hoại dần dần của chủ nghĩa quốc gia, sự đồi bại về quyền lực của tiền bạc và sự khẳng định về thế giới vật chất mà nền công nghiệp đã tạo thành. Lời cầu nguyện này hướng về hòa bình vĩnh cửu: nguyện cầu có hòa bình giữa các vị thần thánh, trong thiên đàng và giữa các vì sao; nguyện cầu có hòa bình trên quả đất, giữa con người và động vật bốn chân; nguyện cầu chúng ta không gây tổn thương lẫn nhau; nguyện cầu chúng ta rộng lượng với nhau; nguyện cầu chúng ta có thông minh đó để hướng dẫn sống và hành động của chúng ta; nguyện cầu có hòa bình trong lời kinh kệ của chúng ta, trên những đôi môi của chúng ta và trong những quả tim của chúng ta.
Không có đề cập đến cá thể trong hòa bình này; mà xuất hiện trễ hơn nhiều. Chỉ có chính chúng ta – hòa bình của chúng ta, thông minh của chúng ta, hiểu rõ của chúng ta, khai sáng của chúng ta. Âm thanh của những lời kinh bằng tiếng Phạn dường như có một ảnh hưởng lạ lùng. Trong một ngôi đền, khoảng năm mươi vị giáo sĩ đang tụng kinh bằng tiếng Phạn và ngay cả những bức tường có vẻ cũng đang rung động.
Có một con đường mòn dẫn qua một cánh đồng xanh tươi đang tỏa sáng, qua một cánh rừng có ánh mặt trời và đi xa hơn nữa. Hiếm có ai đến những cánh rừng này, đầy ánh sáng và những cái bóng. Rất thanh bình ở đó, yên lặng và cách biệt. Có những con sóc và thỉnh thoảng một con nai, nhút nhát cảnh giác rồi vụt đi; những con sóc canh chừng bạn từ một cành cây và thỉnh thoảng quở mắng bạn. Những cánh rừng này có hương thơm của mùa hè và mùi của đất ẩm. Có những cái cây khổng lồ, cổ xưa và rong rêu bám đầy; chúng đón chào bạn và bạn cảm nhận được sự ấm áp nồng nhiệt trong tâm trạng nghênh đón của chúng. Mỗi lần bạn ngồi ở đó và ngước nhìn bầu trời xanh tuyệt vời qua những cành cây và những chiếc lá, hòa bình và nghênh đón đó đang chờ đợi bạn. Bạn đi cùng những người khác qua cánh rừng nhưng lại cách xa và yên lặng; những người đó đang huyên thuyên, dửng dưng và không nhận biết sự trang nghiêm và cao quý của cây cối; họ không liên hệ với chúng và vì thế chắc chắn rằng, không có sự liên hệ lẫn nhau. Sự liên hệ giữa cây cối và bạn là tổng thể và ngay tức khắc; chúng và bạn là bè bạn và vẫn vậy bạn là người

bạn của mọi cây cối, bụi rậm và bông hoa trên quả đất. Bạn không hiện diện ở đó để phá hủy và có hòa bình giữa chúng và bạn.
Hòa bình không là một khoảng ngừng giữa sự kết thúc và khởi đầu của xung đột, của đau khổ và phiền muộn. Không chính phủ nào có thể mang lại hòa bình; hòa bình của nó thuộc về sự bất chính và phân rã; sự cai trị kỷ luật của một quốc gia nuôi dưỡng sự thoái hóa vì nó không quan tâm đến tất cả những con người của quả đất. Những chế độ độc tài không bao giờ duy trì hòa bình vì chúng hủy diệt tự do: hòa bình và tự do theo cùng nhau. Giết một người khác vì lý do hòa bình là sự dốt nát của những học thuyết. Bạn không thể mua bán hòa bình; nó không là sáng chế của một người trí năng; nó không thể được mua qua lời cầu nguyện, qua sự mặc cả. Nó không ở trong bất kỳ ngôi nhà thiêng liêng nào, trong bất kỳ quyển sách nào, trong bất kỳ con người nào. Không một ai dẫn được bạn đến nó, không một đạo sư, không một giáo sĩ, không một biểu tượng.
Trong thiền định nó hiện diện. Chính thiền định là chuyển động của hòa bình. Nó không là một kết thúc để được tìm ra; nó không được gom góp lại bởi suy nghĩ hay từ ngữ. Hành động của thiền định là thông minh. Thiền định không là những sự việc mà bạn đã được dạy dỗ hay được trải nghiệm. Xóa sạch sự việc gì bạn đã học hành hay đã trải nghiệm là thiền định. Tự do khỏi người trải nghiệm là thiền định. Khi không có hòa bình trong liên hệ , không có hòa bình trong thiền định; nó là một tẩu thoát vào ảo tưởng và vào những giấc mộng ưa thích. Nó không thể được giải thích hay được diễn tả. Bạn không là người quyết định của hòa bình. Bạn sẽ thấy nó, nếu nó hiện diện ở đó, qua những hoạt động thuộc sống hàng ngày của bạn, trật tự, đạo đức trong sống của bạn.
Những đám mây và sương mù u ám ở đó vào buổi sáng; sắp sửa có mưa. Phải mất nhiều ngày để thấy lại bầu trời xanh. Nhưng khi bạn bước vào cánh rừng, không có suy giảm của hòa bình và nghênh đón đó. Có yên lặng hoàn toàn và hòa bình không thể hiểu được. Những con sóc đang ẩn núp và những con châu chấu trong những đồng cỏ yên lặng, và ra khỏi những quả đồi và thung lũng là biển cả luôn náo động.

Ngày 19 tháng 10, năm 1973

Cánh rừng đang ngủ; con đường mòn qua nó tối thui và khúc khuỷu. Không một vật nào đang lay động, ánh hoàng hôn kéo dài vừa biến mất và sự tĩnh mịch của đêm tối đang bao phủ quả đất. Con suối nhỏ chảy ùng ục, rất quả quyết ban ngày, đang nhượng bộ cho sự yên lặng của màn đêm đang buông xuống. Qua khoảng trống nhỏ giữa những chiếc lá là các vì sao, sáng rực và rất gần gũi. Bóng tối của ban đêm cũng cần thiết như ánh sáng của ban ngày. Cây cối nghênh đón cũng thu rút lại trong chúng và xa cách; chúng vẫn ở chung quanh nhưng chúng lại cách biệt và không thể tiếp cận được; chúng đang ngủ, không muốn bị quấy rầy. Trong ban đêm tĩnh mịch này, có sự tăng trưởng và đang nở hoa, đang gom tụ sức mạnh để đón chào ban ngày rộn ràng;

đêm và ngày đều cần thiết; cả hai đều cho sự sống, năng lượng, đến mọi sự vật. Chỉ con người phung phí nó.

Ngủ rất quan trọng, một giấc ngủ không có quá nhiều giấc mộng, không có quá nhiều trăn trở. Trong giấc ngủ nhiều sự việc xảy ra cả trong các cơ quan của cơ thể lẫn trong bộ não (cái trí là bộ não); chúng là một, một chuyển động đồng nhất. Đối với toàn bộ cấu trúc này ngủ tuyệt đối cần thiết. Trong giấc ngủ, trật tự, điều chỉnh và những cảm nhận sâu thẳm hơn xảy ra; bộ não càng yên lặng bao nhiêu, sự hiểu rõ những giấu giếm bên trong càng sâu thẳm bấy nhiêu. Bộ não cần an toàn và trật tự để vận hành hiệp thông, không xung đột. Ban đêm giúp cho nó được như vậy và suốt giấc ngủ yên lặng, có những chuyển động, những trạng thái , mà suy nghĩ không bao giờ có thể vươn tới. Những giấc mộng là sự náo động; chúng làm biến dạng cảm thấy tổng thể. Trong giấc ngủ cái trí tự làm tươi trẻ nó.

Nhưng có lẽ bạn nói rằng những giấc mộng là cần thiết; nếu người ta không nằm mộng có lẽ người ta trở nên điên khùng; chúng có ích, bộc lộ điều thầm kín. Có những giấc mộng hời hợt, không có nhiều ý nghĩa; có những giấc mộng có ý nghĩa và cũng có một trạng thái không mộng mị. Những giấc mộng là sự diễn tả trong những hình thức và những biểu tượng khác nhau của sống hàng ngày của chúng ta. Nếu không có hiệp thông, không có trật tự trong sống tương quan hàng ngày của chúng ta, lúc đó những giấc mộng là một tiếp tục của vô trật tự đó. Suốt giấc ngủ bộ não cố gắng mang lại trật tự từ sự mâu thuẫn gây rối loạn này. Trong sự đấu tranh không ngừng nghỉ giữa trật tự và vô trật tự , bộ não bị kiệt quệ. Nhưng nó phải có an toàn và trật tự

để vận hành, và thế là những niềm tin, những học thuyết, những khái niệm loạn thần kinh trở nên cần thiết. Biến đêm thành ngày là một trong những thói quen loạn thần kinh này; những dốt nát đang xảy ra trong thế giới hiện đại khi màn đêm buông xuống là một tẩu thoát khỏi những bổn phận đều đặn và sự nhàm chán của thời gian ban ngày.

Nhận biết tổng thể được vô trật tự trong liên hệ cả riêng tư lẫn công khai, thân thiện hay không thân thiện, một nhận biết về cái gì là mà không còn mọi chọn lựa suốt những tiếng đồng hồ tỉnh táo vào ban ngày, mang lại trật tự từ vô trật tự. Sau đó bộ não không cần tìm kiếm trật tự trong giấc ngủ. Và những giấc mộng chỉ còn là hời hợt, không có ý nghĩa. Trật tự trong tổng thể của ý thức, không chỉ ở mức độ nhận biết, xảy ra khi sự phân chia giữa người quan sát và vật được quan sát hoàn toàn kết thúc. Cái gì là, được thay đổi khi người quan sát là quá khứ, là thờ i gian, kết thúc. Hiện tại đang sống, cái gì là, không ở trong ngục tù của thời gian như người quan sát.

Chỉ khi nào cái trí – bộ não và các cơ quan của cơ thể – có trật tự hoàn toàn này trong suốt giấc ngủ, lúc đó mới có một ý thức của trạng thái không từ ngữ đó, chuyển động không thời gian đó. Đây không là giấc mộng tuyệt vời nào đó, một ý tưởng hão huyền của tẩu thoát. Nó là sự tập hợp tổng thể của thiền định. Đó là, bộ não có tánh năng động, cả khi đang thức lẫn khi đang ngủ, nhưng sự xung đột liên tục giữa trật tự và vô trật tự bào mòn bộ não. Trật tự là hình thức tột đỉnh của đạo đức, nhạy cảm, thông minh. Khi có vẻ đẹp tuyệt vời của trật tự, hiệp thông này, bộ não không còn đang sống liên tục; những mảnh nào đó của nó phải gánh vác sức nặng của ký ức nhưng đó là một mảnh rất nhỏ; phần còn lại của bộ não được tự do khỏi sự nhiễu loạn của trải nghiệm. Tự do đó là trật tự, hiệp thông của yên lặng. Tự do này và ồn ào của ký ức chuyển động cùng nhau; thông minh là hành động của chuyển động này. Thiền định là tự do khỏi cái đã được biết và vẫn đang vận hành trong lãnh vực của cái đã được biết. Không có "cái tôi" đảm trách chức vụ người vận hành. Cả lúc ngủ lẫn khi thức thiền định này tiếp tục.

Con đường mòn chầm chậm ra khỏi những cánh rừng và từ đường chân trời này sang đường chân trời kia bầu trời đầy các vì sao. Trong những cánh đồng không một sự vật chuyển động.

Ngày 20 tháng 10, năm 1973

Nó là một vật đang sống cổ xưa nhất trên quả đất. Nó khổng lồ trong kích thước, trong chiều cao và cái thân kềnh càng của nó. Giữa những cây gỗ đỏ khác, mà cũng rất cổ xưa, cây này vươn cao như cái tháp và phủ xuống tất cả chúng; những cây khác đều bị cháy sém bởi hỏa hoạn nhưng cái cây này không có một dấu vết nào trên nó. Nó đã sống qua tất cả những sự việc xấu xa của lịch sử, qua tất cả những chiến tranh của thế giới, qua tất cả những bất ổn và đau khổ của con người, qua hỏa hoạn và sét đánh, qua tất cả những bão tố của thời gian, không bị kích động, oai nghi và hoàn toàn cô đơn, cùng trang nghiêm vô hạn. Đã có những vụ cháy rừng nhưng vỏ của những cây gỗ đỏ này có thừa khả năng ngăn chặn chúng và sống sót. Những du khách ồn ào vẫn chưa đến và bạn có thể ở một mình cùng cái cây im lặng vĩ đại này; nó vút cao tới tận bầu trời khi bạn ngồi dưới đó, bao la và không thời gian. Những năm sống rất thọ của nó dâng tặng nó sự trang nghiêm của yên lặng và vẻ xa cách của tuổi tác. Nó cũng yên lặng như cái trí của bạn, bất động như quả tim của bạn, v à đang sống không còn gánh nặng của thời gian. Bạn nhận biết từ bi mà thời gian không bao giờ liên quan đến, và bạn nhận biết vô nhiễm mà không bao giờ biết đến tổn thương lẫn đau khổ. Bạn ngồi đó và thời gian trôi qua bạn và nó sẽ không bao giờ quay lại. Có bất tử, vì chết không bao giờ hiện diện. Không còn thứ gì hiện diện ngoại trừ cái cây bao la đó, những đám mây và quả đất. Bạn đi đến cái cây đó và ngồi xuống cùng nó và mỗi một ngày trong nhiều ngày nó là phước lành mà bạn chỉ nhận biết khi bạn lang thang khỏi nó. Bạn có thể không bao giờ quay lại nó để xin xỏ thêm nữa; không bao giờ có thêm nữa, thêm nữa chỉ ở thung lũng xa thật xa phía dưới kia. Vì nó không là một ngai vàng do con người tạo ra, nó có thiêng liêng vô biên và sẽ không bao giờ rời xa bạn nữa, vì nó không là cái của riêng bạn.

Vào sáng sớm khi mặt trời vẫn chưa chạm những ngọn cây, nai và gấu ở đó; chúng tôi nhìn lẫn nhau, hai mắt mở rộng và dò hỏi; quả đất là mảnh đất chung cho chúng tôi và không có sợ hãi. Những con chim giẻ cùi xanh và con sóc đỏ sẽ đến rất mau; con sóc đã dễ dạy và thân thiện. Bạn có hạt dẻ trong túi và nó giật lấy chúng từ ngay bàn tay của bạn; khi con sóc đã ăn no bụng, hai con chim giẻ cùi sẽ nhảy nhót xuống từ những cành cây và tiếng quở mắng ngừng lại.

Đam mê dục vọng trong thế giới của vui thú đã trở nên rất quan trọng. Sở

thích sai khiến và chẳng mấy chốc thói quen của vui thú kiểm soát; mặc dù nó có lẽ gây hư hại mọi bộ phận của cơ thể, nhưng vui thú vẫn thống trị. Vui thú của các giác quan, của suy nghĩ ranh mãnh và lanh lợi, của những từ ngữ và của những hình ảnh được tạo ra bởi cái trí và bàn tay là văn hóa của giáo dục, vui thú của bạo lực và vui thú của tình dục. Con người bị đúc khuôn vào khuôn mẫu của vui thú, và tất cả mọi hiện diện, tôn giáo hay hình thức khác, là sự theo đuổi của vui thú. Những phóng đại ngông cuồng của vui thú là kết quả của sự tuân phục thuộc trí năng và luân lý. Khi cái trí không tự do và không nhận biết, lúc đó đam mê dục vọng trở thành một yếu tố của thoái hóa mà là sự việc gì đang xảy ra trong thế giới hiện đại. Vui thú của tiền bạc và tình dục thống trị con người. Khi loài người đã trở thành một con người thứ hai, sự biểu lộ đam mê dục vọng là tự do của anh ấy. Lúc đó tình yêu là vui thú và ham muốn. Giải trí có tổ chức, tôn giáo hay thương mại, góp phần vào sự đồi bại của cá thể và xã hội; bạn không còn sống có trách nhiệm. Phản ứng tổng thể đến bất kỳ mọi thách thức là có trách nhiệm, có nhiệt tâm. Việc này không thể xảy ra khi bản chất thực sự của suy nghĩ là phân chia và sự tha y đổi của vui thú, trong mọi hình thức rõ ràng và nhỏ nhiệm của nó, là chuyển động căn bản của sự hiện diện. Vui thú không là hân hoan; hân hoan và vui thú là những việc khác biệt hoàn toàn; một cái không mời mọc được và cái còn lại được vun quén, được nuôi dưỡng; một cái đến khi "cái tôi" không còn và cái còn lại trói buộc vào thời gian; nơi nào cái này hiện diện cái kia không hiện diện. Vui thú, sợ hãi và bạo lực cùng nhau vận hành; chúng là những người bạn đồng hành không thể tách rời. Học hành từ quan sát là hành động, đang làm là đang thấy.

Vào chiều tối khi đêm đang đến gần, những con chim giẻ cùi và con sóc đã đi ngủ. Vì sao hôm vừa trông thấy và những ồn ào của ban ngày và ký ức đã chấm dứt. Cây tùng khổng lồ này yên lặng. Chúng sẽ tiếp tục vượt khỏi thời gian. Chỉ có con người chết đi cùng đau khổ của nó.

Ngày 21 tháng 10, năm 1973

Một đêm không trăng và chòm sao Thập Tự Nam rõ ràng trên những cây cọ. Mặt trời vẫn chưa thức dậy trong nhiều tiếng đồng hồ nữa; trong màn đêm tĩnh mịch đó tất cả các vì sao rất gần quả đất và chúng đang lấp lánh sáng; chúng là một màu xanh da trời xuyên qua màn đêm và con sông đang tái sinh nó. Chòm sao Thập Tự Nam cô đơn không có bất kỳ vì sao nào quanh nó. Không một cơn gió và quả đất dường như bất động, rã rời bởi hoạt động của con người. Sắp sửa có một buổi sáng dễ thương sau những cơn mưa lớn và không một đám mây trên đường chân trời. Chòm sao Orion đã lặn rồi và sao mai mãi tận đường chân trời. Trong khu rừng nhỏ, ếch nhái đang kêu ộp ộp trong cái ao gần bên; chúng thường yên lặng trong chốc lát rồi phá tan sự yên lặng bằng cách bắt đầu ộp ộp. Mùi hoa nhài nồng nặc trong không gian và ở xa xa có tiếng cầu kinh. Nhưng vào giờ đó có một yên lặng bất động và vẻ đẹp dịu dàng của nó ở trên đất đai.

Thiền định là chuyển động của yên lặng đó.

Trong ngôi vườn có tường vây quanh sự ồn ào của ban ngày bắt đầu. Em bé mới sanh đang được tắm rửa; em được thoa dầu rất cẩn thận, mọi bộ phận của cơ thể; một loại dầu đặc biệt cho cái đầu và một loại khác cho thân thể; mỗi loại có mùi thơm riêng của nó và cả hai đều hơi hơi nóng. Em bé thích nó; em đang rên rỉ nhè nhẹ và cái thân mập mạp nhỏ xíu của em bóng lên do thoa dầu. Sau đó em được lau sạch bằng một loại bột có hương thơm đặc biệt. Em bé không bao giờ khóc, dường như có quá nhiều thương yêu và chăm sóc. Em được lau khô ráo và quấn êm ả trong một miếng vải trắng sạch, cho ăn và đặt lên giường rồi ngủ ngay lập tức. Em sẽ lớn lên và được giáo dục, được đào tạo để làm việc, chấp nhận những truyền thống, những niềm tin cũ và mới, sinh con cái, gánh đau khổ và tiếng cười của thương đau.

Vào một ngày người mẹ đến và hỏi, “Tình yêu là gì? Nó là chăm sóc, nó là tin cậy, nó là trách nhiệm, nó là vui thú giữa nam và nữ? Nó là đau khổ của quyến luyến và cô độc?” Bạn đang nuôi nấng em bé của bạn bằng sự chăm sóc đó, bằng một năng lượng không bao giờ cạn kiệt, dâng tặng thời gian và sống của bạn. Bạn cảm nhận được, có lẽ không rõ lắm, trách nhiệm. Bạn yêu quí em bé. Nhưng cái hậu quả nông cạn của sự giáo dục sẽ bắt đầu, sẽ khiến cho em bé tuân theo hình phạt và phần thưởng để phù hợp vào cấu trúc của xã hội. Giáo dục là phương tiện đã được công nhận để quy định cái trí. Chúng ta đang được giáo dục cho việc gì – cho làm việc mãi mãi rồi chết? Bạn đã

trao sự chăm sóc, tình cảm dịu dàng, và liệu trách nhiệm của bạn có chấm dứt khi giáo dục bắt đầu? Liệu do bởi tình yêu nên bạn sẽ gởi cháu bé đến chiến tranh, để bị giết chết sau tất cả lòng quảng đại và sự chăm sóc kia? Trách nhiệm của bạn không bao giờ chấm dứt, mà không có nghĩa là can thiệp . Tự do là trách nhiệm tổng thể, không những cho con cái bạn mà còn cho tất cả con cái trên quả đất này. Tình yêu là quyến luyến và đau khổ của nó? Quyến luyến nuôi dưỡng đau khổ, ganh ghét, hận thù. Quyến luyến nảy sinh do sự nông cạn, sự thiếu thốn, sự cô độc riêng của người ta. Quyến luyến cho một cảm giác lệ thuộc, gắn bó chặt chẽ vào một sự việc nào đó, quyến luyến cho một cảm giác về thực tế, về đang hiện diện. Khi điều đó bị đe dọa sẽ có sợ hãi, giận dữ, đố kỵ. Tất cả sự việc này là tình yêu? Phiền muộn và đau khổ là tình yêu ? Vui thú giác quan là tình yêu? Gần như những người thông minh đều hiểu rõ từng từ ngữ một tất cả sự việc này và nó không quá khó hiểu. Nhưng họ lại không buông bỏ tất cả sự việc này; họ thay đổi những sự việc này thành những ý tưởng và sau đó đấu tranh với những khái niệm trừu tượng. Họ thích sống với những điều trừu tượng hơn là với thực tế, với cái gì là.

Trong phủ nhận cái gì không là tình yêu, tình yêu hiện diện. Đừng sợ hãi từ ngữ phủ nhận. Phủ nhận tất cả cái gì không là tình yêu, lúc đó cái gì là, là từ bi. Bạn là gì có tầm quan trọng bậc nhất vì bạn là thế giới và thế giới là bạn. Đây là từ bi.

Chầm chậm bình minh đang đến; ở chân trời phía đông có một ánh sáng yếu ớt, nó đang lan rộng và chòm sao Thập Tự Nam bắt đầu nhạt dần. Cây cối lộ rõ hình thể, ếch nhái bỗng nhiên yên lặng, sao mai lạc lõng trong ánh sáng mạnh hơn và một ngày mới bắt đầu. Đường bay của những con quạ và những tiếng nói của con người bắt đầu nhưng phước lành của buổi sáng sớm vẫn còn đó.

Ngày 22 tháng 10, năm 1973

Trong một chiếc thuyền nhỏ trên dòng nước lặng lờ của con sông ất cả đường chân trời từ bắc đến nam, đông sang tây đều trông thấy rõ ràng; không một cái cây hay ngôi nhà nào ngắt ngang đường chân trời; không cả một đám mây đang bềnh bồng trôi qua. Hai bờ sông bằng phẳng, trải dài cả hai bên xa rất xa vào đất liền và chúng ôm trọn con sông rộng. Có những con thuyền đánh cá nhỏ nữa, dân chài đang tụm lại ở một đầu để quăng lưới; những người đàn ông này kiên nhẫn quá sức. Bầu trời và quả đất gặp gỡ và có không gian bao la. Trong không gian bao la này quả đất và tất cả sự vật có sự hiện diện của chúng, thậm chí cả con thuyền nhỏ bị tròng trành bởi dòng nước mạnh. Quanh khúc quẹo của con sông đường chân trời vươn dài hết tầm mắt, không đo lường được và vô tận. Không gian trở nên trống không vô hạn. Phải có không gian này cho vẻ đẹp và từ bi. Mọi thứ phải có không gian, vật sống và vật chết, tảng đá trên quả đồi và con chim đang vẫy cánh. Khi nào không có không gian có chết chóc. Người dân chài đang ca hát và âm thanh bài hát của họ vang xuống con sông. Âm thanh cần không gian. Âm thanh của một từ ngữ cần không gian; từ ngữ tạo không gian riêng của nó, nếu được phát âm đúng. Con sông và cái cây ở xa kia chỉ có thể hiện diện khi chúng có không gian; nếu không có không gian mọi sự vật sẽ không còn. Con sông biến mất vào đường chân trời và dân chài đang lên bờ. Sự tối tăm của ban đêm đang đến, quả đất đang nghỉ ngơi sau một ngày mệt mỏi và các vì sao ở trên dòng nước. Không gian bao la bị thâu hẹp lại vào một ngôi nhà nhỏ có những bức tường vây bọc. Ngay cả những ngôi nhà giống một cung điện rộng lớn cũng có những bức tường chặn lại không gian bao la đó, tạo ra không gian riêng của nó.

Một bức tranh phải có không gian trong nó dù rằng nó được đặt trong một cái khung; một bức tượng chỉ có thể hiện diện trong không gian; âm nhạc tạo ra không gian nó cần thiết; âm thanh của từ ngữ không những chỉ tạo ra không gian: nó cần không gian để được nghe. Suy nghĩ có thể tưởng tượng sự kéo dài giữa hai điểm, khoảng cách và đo lường; khoảng cách giữa hai suy nghĩ là không gian mà suy nghĩ tạo ra. Sự kéo dài liên tục của thời gian, chuyển động và khoảng ngừng giữa hai chuyển động của suy nghĩ cần không gian. Ý thức ở trong chuyển động của thời gian và suy nghĩ. Suy nghĩ và thời gian đều có thể đo lường được giữa hai điểm, giữa tâm điểm và chu vi. Ý thức, rộng rãi hay chật hẹp, hiện diện nơi nào có một trung tâm, "cái tôi" và "cái không

tôi".
Mọi sự vật cần không gian. Nếu những con chuột bị nhốt trong một không gian giới hạn, chúng hủy diệt nhau; những con chim nhỏ đang đậu trên một đường dây điện báo, của một buổi chiều, có không gian cần thiết giữa hai con. Con người sống trong những thành phố đông đúc đang trở nên hung hăng. Nơi nào không có không gian, bên trong và bên ngoài, mọi hình thức của tổn thương và thoái hóa đều không tránh khỏi. Tình trạng bị quy định bởi cái trí qua cái tạm gọi là giáo dục, tôn giáo, truyền thống, văn hóa, chẳng dành bao nhiêu không gian cho sự nở hoa của cái trí và quả tim. Niềm tin, trải nghiệm tùy theo niềm tin đó, quan điểm, những khái niệm, từ ngữ là "cái tôi", bản ngã, cái trung tâm tạo ra khoảng không gian giới hạn mà trong đó biên giới của nó là ý thức. "Cái tôi" có sự hiện diện của nó và hoạt động của nó ở trong khoảng không gian nhỏ xíu mà nó đã thiết lập cho chính nó. Tất cả những vấn đề và những đau khổ của nó, những hy vọng và tuyệt vọng của nó đều nằm trong những ranh giới riêng của nó, và ở đó không có không gian. Cái đã được biết choán hết tất cả ý thức của nó. Ý thức là cái đã được biết. Trong ranh giới này không có giải pháp cho tất cả những vấn đề mà con người đã gom góp vào chung. Và tuy nhiên họ không chịu buông bỏ nó, họ bám chặt cái đã được biết hoặc sáng chế ra cái không biết được, hy vọng nó sẽ giải quyết những vấn đề của họ. Khoảng không gian mà "cái tôi" đã thiết lập cho chính nó là nỗi khốn khổ của nó và sự đau thương của vu i thú. Các thần thánh không trao tặng bạn không gian, vì không gian của họ là không gian của bạn.
Không gian bao la, vô bờ bến này vượt khỏi sự đo lường của suy nghĩ, và suy nghĩ là cái đã được biết. Thiền định là làm trống không ý thức khỏi nội dung của nó, cái đã được biết, "cái tôi."
Từ từ những mái chèo đưa con thuyền thẳng lên dòng sông đang ngủ và ánh đèn của một ngôi nhà cho nó phương hướng. Một buổi chiều kéo dài và mặt trời hoàng hôn vàng rực, xanh lục và vàng cam và nó tạo ra một con đường ửng vàng trên mặt nước.

Ngày 24 tháng 10, năm 1973

Trên đoạn đường xuống thung lũng có những ánh sáng mờ mờ của một ngôi làng nhỏ; trời tối thui và con đường đầy đá gồ ghề. Những đường nét lượn lờ của những quả đồi tương phản bầu trời đầy ánh sao hằn lên rõ ràng trong màn đêm và một con sói đang tru lên ở một nơi nào đó gần đây. Con đường đã mất đi vẻ thân thuộc của nó và một cơn gió nhẹ có hương thơm thoang thoảng trong thung lũng. Ở một mình trong cô đơn đó là nghe tiếng nói của yên lặng vô biên và vẻ đẹp mê hoặc của nó. Một con thú nào đó đang gây ồn ào trong những bụi cây, bị kinh hãi hay đang thu hút sự chú ý. Lúc này đã tối lắm rồi và thế giới của thung lũng đó chìm sâu trong tĩnh mịch của nó. Không khí ban đêm có những mùi đặc biệt, một hòa trộn của tất cả những bụi cây mọc trên những quả đồi ít mưa, cái mùi đậm đặc đó của những bụi cây đã chịu đựng mặt trời hừng hực. Những cơn mưa đã ngừng cách đây nhiều tháng rồi; sẽ lại không có mưa trong thời gian rất lâu và con đường khô ráo, bụi bặm và lởm chởm. Yên lặng vô biên cùng không gian bao la của nó ôm trọn buổi tối và mọi chuyển động của suy nghĩ bặt tăm. Chính cái trí là không gian vô hạn và trong yên lặng vô biên đó không còn một sự việc mà suy nghĩ đã tạo tác. Tuyệt đối không là gì cả là vượt khỏi đo lường. Con đường đi xuống một triền dốc đứng và một con suối nhỏ đang thủ thỉ nhiều chuyện, hài lòng bởi tiếng nói riêng tư của nó. Nó băng qua con đường mòn nhiều lần và cả hai đang cùng nhau đùa giỡn. Các vì sao rất gần và một vài vì sao đang nhìn xuống từ những đỉnh đồi. Vẫn vậy những ánh sáng của ngôi làng cách đây quá xa và các vì sao đang biến mất trên những đỉnh đồi cao. Cô đơn, không từ ngữ và suy nghĩ, nhưng chỉ đang quan sát và đang lắng nghe. Yên lặng vô biên chứng tỏ rằng nếu không có nó, sự hiện diện mất đi vẻ đẹp và ý nghĩa thăm thẳm của nó.

Là một ngọn đèn cho chính mình phủ nhận mọi trải nghiệm. Người đang trải nghiệm như người trải nghiệm cần trải nghiệm để hiện diện và, dù sâu thẳm hoặc thiển cận như thế nào chăng nữa, nhu cầu về nó mỗi lúc một nhiều hơn. Trải nghiệm là hiểu biết, truyền thống; người trải nghiệm phân chia chính anh ấy để nhận biết rõ ràng giữa điều vui thú và điều đau khổ , điều dễ chịu và điều bực dọc. Người có niềm tin trải nghiệm tùy theo niềm tin của anh ấy, tùy theo tình trạng bị quy định của anh ấy. Những trải nghiệm này từ cái đã được biết, vì sự công nhận rất cần thiết, nếu không có nó không có trải nghiệm. Mỗi trải nghiệm đều để lại một dấu vết nếu không có một kết thúc cho nó khi

nó nảy sinh. Mỗi đáp lại đến một thách thức là một trải nghiệm nhưng khi đáp lại đó từ cái đã được biết, thách thức mất đi mới mẻ và sức sống của nó; tiếp theo đó sẽ có xung đột, bực dọc và hoạt động loạn thần kinh. Chính bản chất của thách thức là nghi vấn, xáo trộn, nhận biết, thấu triệt. Nhưng khi thách thức đó bị quá khứ giải thích, thế là hiện tại bị lẩn tránh. Tin tưởng vào trải nghiệm là phủ nhận sự thâm nhập. Thông minh là sự tự do để tìm nhập, để xem xét "cái tôi" và "cái không tôi", cái bên ngoài và cái bên trong. Niềm tin, những học thuyết và uy quyền ngăn cản thấu triệt mà chỉ đến cùng tự do. Khao khát có trải nghiệm thuộc bất kỳ loại nào chắc chắn là hời hợt hoặc thuộc giác quan, thoải mái hoặc dễ chịu, bởi vì khao khát, dù rất mãnh liệt, là vật đi trước của suy nghĩ và suy nghĩ là cái bên ngoài. Suy nghĩ có thể tập hợp lại thành cái bên trong nhưng nó vẫn còn là cái bên ngoài. Suy nghĩ sẽ không bao giờ tìm được cái mới mẻ vì nó đã cũ kỹ, nó không bao giờ tự do. Tự do vượt khỏi suy nghĩ . Tất cả hoạt động của suy nghĩ không là tình yêu.
Là một ngọn đèn cho chính mình là ánh sáng của tất cả những người còn lại. Là một ngọn đèn cho chính mình là cho phép cái trí tự do khỏi thách thức và phản hồi, bởi vì lúc đó cái trí nhận biết tổng thể, chú ý trọn vẹn. Chú ý này không có trung tâm, người chú ý, và vì thế không biên giới. Chừng nào còn có một trung tâm, "cái tôi", phải có thách thức và phản hồi, thỏa đáng hay không thỏa đáng, vui thú hay đau khổ. Trung tâm không bao giờ có thể là ngọn đèn soi sáng nó; ánh sáng của nó là ánh sáng giả tạo của suy nghĩ và nó có nhiều cái bóng. Từ bi không là cái bóng của suy nghĩ nhưng nó là ánh sáng, cũng không là ánh sáng của bạn hay ánh sáng của một người khác.
Con đường mòn từ từ đi vào thung lũng và con suối lẳng lặng qua ngôi làng để nhập vào biển cả. Nhưng những quả đồi vẫn không thay đổi và tiếng kêu của con cú là đáp trả đến một con khác. Và có không gian cho yên lặng.

Ngày 25 tháng 10, năm 1973

Ngồi trên một tảng đá trong ngôi vườn trồng cam, thung lũng trải dài và biến mất vào khe của những hòn núi. Còn rất sớm vào buổi sáng và những cái bóng dài, dịu và trải rộng. Những con chim cút đang kêu bằng cái giọng đòi hỏi lanh lảnh và những con chim bồ câu buồn rầu đang gù gù trong giai điệu nhịp nhàng êm dịu và nhỏ nhẹ, một bài hát sầu thảm quá sớm vào ban mai. Một con chim nhái giọng đang trình diễn đường bay uốn cong và sà xuống trong không gian, những lần nhào lộn khi bẻ cua, thích thú cùng thế giới. Một con nhện to lớn, đầy lông và đen thui, chầm chậm chun ra từ mặt đáy của tảng đá, ngừng lại, cảm giác không khí buổi sáng và từ tốn bò theo con đường của nó. Những cây cam trồng theo hàng thẳng tắp, mẫu này đến mẫu khác, cùng những quả cam bóng rực và hoa cam nở rộ của chúng – hoa và quả trên cùng một cây và cùng một thời điểm. Mùi thơm của những bông hoa này lặng lẽ len lỏi mọi nơi và với sự cổ vũ bởi sức nóng mặt trời cái mùi hoa cam đó mỗi lúc một nồng nặc hơn, khăng khăng hơn. Bầu trời rất xanh và dịu và tất cả những quả đồi lẫn hòn núi vẫn còn đang mộng mơ.

Sáng hôm đó dễ thương quá, mát mẻ và trong lành, kèm theo vẻ đẹp lạ thường mà con người vẫn chưa kịp hủy diệt. Những con tắc kè ló ra và tìm kiếm một mảnh đất ấm áp dưới mặt trời; chúng ưỡn dài ra để cho cái bụng được ấm áp và cái đuôi lại vung vẩy hai bên. Một buổi sáng hạnh phúc và ánh sáng thanh thoát lan đầy đất đai và vẻ đẹp vô tận của sự sống. Thiền định là bản thể của vẻ đẹp này, được diễn đạt hay yên lặng. Được diễn đạt, nó sử dụng hình dạng, vật chất; yên lặng, nó không muốn đặt vào từ ngữ, hình dạng hay màu sắc. Từ yên lặng, diễn đạt hay hành động đều có vẻ đẹp, vì là tổng thể và tất cả đấu tranh, xung đột kết thúc. Những con tắc kè đang bò vào bóng mát và những con chim bắt ruồi và những con ong lởn vởn quanh khu hoa cam.

Nếu không có đam mê không có sáng tạo. Từ bỏ tổng thể mang lại đam mê vô tận này. Từ bỏ có một động cơ là một việc, và không có một mục đích, không có sự toan tính, là một việc khác. Cái có một kết thúc, một phương hướng, là quá ngắn ngủi, trở nên tác hại và buôn bán, thô tục. Cái còn lại, không bị thúc đẩy bởi bất kỳ nguyên nhân, ý định hay lợi lộc, không có khởi đầu và kết thúc. Từ bỏ này là làm trống không cái trí khỏi “cái tôi”, cái bản ngã. “Cái tôi” này có thể tự từ bỏ chính nó trong hoạt động nào đó, trong niềm tin an ủi nào đó hay trong mơ mộng lạ kỳ nào đó, nhưng từ bỏ như thế

là đang tiếp tục của cái tôi trong hình thức khác, đang đồng hóa cùng một học thuyết và một hành động khác. Từ bỏ cái tôi không là một động thái của ý muốn, vì ý muốn là cái tôi. Bất kỳ chuyển động nào của cái tôi, trong phạm vi hiểu biết hay ra ngoài, trong bất kỳ phương hướng nào, vẫn còn trong lãnh vực của thời gian và đau khổ. Suy nghĩ có thể đắm đuối một điều gì đó, sáng suốt hay điên rồ, hợp lý hay ngu xuẩn, nhưng trong chính cấu trúc và bản chất của nó là phân chia, nhiệt huyết và hứng khởi của nó, chẳng mấy chốc biến thành vui thú và sợ hãi. Trong lãnh vực này từ bỏ cái tôi là ảo tưởng, chẳng có ý nghĩa bao nhiêu. Nhận biết tất cả sự việc này là nhận biết những hoạt động của cái tôi; trong chú ý này không có trung tâm, cái tôi. Thôi thúc bày tỏ bản thân để có được sự nhận dạng là hậu quả của sự hoang mang và sự vô nghĩa của hiện diện. Tìm kiếm một ý nghĩa là khởi đầu của phân chia; suy nghĩ có khả năng và vẫn thường đưa ra hàng ngàn ý nghĩa cho sống, mỗi ý nghĩa lại sáng chế những ý nghĩa riêng của nó mà rõ ràng chỉ là những quan điểm cùng những niềm tin và không có kết thúc cho chúng. Ngay lúc đang sống là toàn bộ ý nghĩa nhưng khi sống là một xung đột, một đấu tranh, một chiến trường của tham vọng, ganh đua và tôn thờ sự thành công, tìm kiếm quyền hành và vị trí, vậy thì sống chẳng còn ý nghĩa. Sự cần thiết của diễn đạt là gì? Sáng tạo ở trong vật được tạo tác? Vật được tạo tác bằng tay hay bằng cái trí, dù đẹp đẽ hay thực dụng bao nhiêu – đó là điều gì mà con người theo đuổi à? Đam mê tự từ bỏ cái tôi này cần diễn đạt? Ngay khi có một đòi hỏi, một cưỡng bách, nó là đam mê của sáng tạo? Chừng nào còn có sự phân chia giữa người sáng tạo và vật được sáng tạo, vẻ đẹp, tình yêu , kết thúc. Bạn có lẽ tạo tác được một vật xuất sắc nhất bằng màu sắc hay bằng đá, nhưng nếu sống hàng ngày của bạn mâu thuẫn với sự hoàn hảo tột đỉnh đó – từ bỏ toàn bộ cái tôi – vật mà bạn tạo tác chỉ dành cho sự ca tụng và thô tục. Ngay lúc đang sống là màu sắc, vẻ đẹp và diễn đạt của nó. Người ta không cần thứ gì khác nữa.

Những cái bóng đang mất đi khoảng cách của chúng và những con chim cút yên lặng. Chỉ còn lại tảng đá, cây cối cùng sự nở hoa và ra quả của chúng, những quả đồi dễ thương và quả đất trù phú.

Ngày 29 tháng 10, năm 1973

Trong thung lũng của những vườn cam, cái vườn này được chăm sóc rất cẩn thận – từng dãy tiếp nối những cây con, cứng cáp và lấp lánh trong ánh mặt trời. Đất rất mà u mỡ, được tưới nước nhiều, bón phân và trông nom. Buổi sáng thật đẹp với bầu trời trong xanh, ấm áp và không khí dìu dịu, dễ chịu. Những con chim cút trong bụi cây đang lấn bấn chạy loanh quanh, cùng tiếng gọi nhau the thé của chúng; một con chim cắt đang lượn trong không gian, không cử động, và trong chốc lát nó sà xuống để đậu trên một cành cây trong cây cam kế bên và ngủ. Nó gần gũi đến nỗi những cái móng sắc cạnh, những cái lông lốm đốm tuyệt đẹp và cái mỏ bén nhọn đều trông thấy rõ ràng; nó ở trong tầm với của một cánh tay. Vẫn còn quá sớm vào buổi sáng trên tấm thảm dài hoa trinh nữ và những con chim nhỏ đang hót vang điệu nhạc báo thức. Dưới những bụi hoa có hai con rắn chúa, cùng những cái đai nâu sậm dọc theo chiều dài thân thể, đang quấn quanh lẫn nhau, và khi chúng trườn qua sát bên chúng chẳng ý thức gì về sự hiện diện của một con người. Chúng đã ở tại một cái kệ trong cái lán, căng dài thân, đôi mắt rực sáng và đen của chúng, canh chừng và chờ đợi những con chuột. Chúng nhìn chòng chọc không nhấp nháy vì chúng không có lông mi. Chúng chắc đã ở đó suốt buổi tối và lúc này chúng ở giữa những bụi hoa trinh nữ. Nó là căn cứ của chúng vì chúng được bắt gặp thường xuyên ở đó, và khi nhặt một trong hai con lên, nó cuộn tròn quanh cánh tay và tạo cảm giác lạnh lẽo. Tất cả những vật đang sống kia dường như có trật tự riêng của chúng, kỷ luật riêng của chúng và trò chơi lẫn vui vẻ riêng của chúng.

Chủ nghĩa vật chất, mà có nghĩa là không có gì hiện diện ngoại trừ vật chất, là hoạt động kiên trì và thịnh hành của những người giàu có và những người nghèo khổ. Có nguyên một khối của thế giới trung thành với chủ nghĩa vật chất; cấu trúc xã hội của nó đặt nền tảng vào công thức này, với tất cả hậu quả của nó. Những khối khác cũng theo vật chất nhưng kèm theo một loại những nguyên tắc lý tưởng nào đó được chấp nhận khi nó thích hợp hoặc bị loại bỏ dưới danh nghĩa của lý luận và khi cần thiết. Trong thay đổi môi trường, bạo loạn hay từ tốn, cách mạng hay tiến hóa, cách cư xử của con người bị thay đổi tùy theo văn hóa anh ấy đang sống. Nó là một xung đột lâu đời giữa những người tin rằng con người là vật chất và những người theo đuổi tinh thần. Sự phân chia này đã gây ra đau khổ, hoang mang, ảo tưởng như thế đó cho con người.

Suy nghĩ là vật chất và hoạt động của nó, bên trong và bên ngoài, thuộc về vật chất. Suy nghĩ có thể đo lường được và vì thế nó là thời gian. Ở trong lãnh vực này, ý thức là vật chất. Ý thức là nội dung của nó; nội dung là ý thức; chúng không thể tách rời. Nội dung là nhiều sự việc mà suy nghĩ đã tập hợp: quá khứ bổ sung cho hiện tại mà là tương lai mà là thời gian. Thời gian là chuyển động ở trong lãnh vực gọi là ý thức, được bành trướng hay được thu nhỏ lại. Suy nghĩ là ký ức, trải nghiệm và hiểu biết, và ký ức này , cùng những hình ảnh của nó và những cái bóng của nó, là bản ngã, “cái tôi” và “cái không tôi”, “cái chúng tôi” và “cái chúng nó”.Bản thể của phân chia là cái tôi cùng tất cả phẩm chất và chất lượng của nó. Chủ nghĩa vật chất chỉ củng cố sức mạnh và tăng trưởng cho cái tôi. Cái tôi có lẽ và vẫn đồng hóa chính nó cùng một chính thể, cùng một học thuyết, cùng những hoạt động của “cái không tôi”, tôn giáo hay đời thường, nhưng nó vẫn còn là cái tôi. Những niềm tin của nó là tự tạo tác, những vui thú và những sợ hãi của nó cũng vậy. Chính bản chất và cấu trúc của suy nghĩ là phân chia, và xung đột lẫn chiến tranh ở giữa những mảnh khác nhau, những dân tộc, những chủng tộc và những học thuyết. Một loài người vật chất sẽ tự hủy diệt nếu cái tôi không được từ bỏ hoàn toàn. Từ bỏ cái tôi luôn luôn có tầm quan trọng bậc nhất. Và chỉ từ cách mạng này một xã hội mới mẻ có thể được sáng tạo.
Từ bỏ cái tôi là tình yêu, từ bi: đam mê dành cho mọi sự việc – những người chết đói, những người đau khổ, những người không nhà cửa và những người theo vật chất lẫn những người có niềm tin. Tình yêu không là đa cảm, lãng mạn; nó mãnh liệt và kết thúc như chết.
Chầm chậm sương mù từ biển bay lên qua những quả đồi phía tây giống như những con sóng khổng lồ, nó cuộn lại trên những quả đồi và trôi xuống thung lũng và chốc lát nữa nó sẽ đến đây; nó sẽ trở nên mát mẻ hơn cùng màn đêm buông xuống. Sẽ không có một vì sao nào và sẽ có yên lặng hoàn toàn. Nó là một yên lặng thực sự và không là yên lặng mà suy nghĩ đã vun quén, trong đó không có không gian.
Malibu[5]

Ngày 1 tháng 4, năm 1975

Dù vẫn còn sớm vào buổi sáng nhưng mặt trời đã nóng hừng hực. Không một ngọn gió và không một chiếc lá nào lay động. Trong ngôi đền cổ mát mẻ và dễ chịu; bàn chân trần cảm nhận được những phiến đá cứng, những hình thể và độ gập ghềnh của chúng. Hàng ngàn người đã giẫm lên chúng trong cả ngàn năm. Đằng sau ánh sáng chói lòa của mặt trời ban mai là một nơi tối tăm, và vào buổi sáng đó khi đi tới những dãy hành lang dường như không có nhiều người rồi tiếp tục qua lối ngang chật chội , nó còn tối tăm hơn. Lối ngang này dẫn đến một hành lang rộng để vào nơi thờ phượng phía sâu hơn. Có mùi hoa nồng nặc và nhang đèn của nhiều thế kỷ. Và một trăm người Ấn giáo, tắm rửa sạch sẽ, trong những miếng khố bằng vải trắng tinh vừa mới giặt, đang tụng kinh. Tiếng Phạn là một ngôn ngữ đầy uy lực, vang rền sâu thẳm. Những bức tường cổ đang chấn động, gần như bị lúc lắc do âm thanh của một trăm giọng cầu kinh. Sự cao quí của âm thanh đó không thể tưởng tượng được và sự thiêng liêng của khoảnh khắc đó vượt khỏi mọi từ ngữ. Cái bao la này không phải được đánh thức bởi những từ ngữ nhưng bởi chiều sâu của âm thanh hàng ngàn năm được giữ trong những bức tường này và trong không gian vô tận ngoài chúng. Không phải vì ý nghĩa của những từ ngữ kia, cũng không phải vì sự rõ ràng do phát âm chuẩn của họ, cũng không phải vì vẻ đẹp kỳ bí của ngôi đền mà chính là năng lực của âm thanh đã phá vỡ được những bức tường và những giới hạn của cái trí con người. Giọng hót của một con chim, tiếng sáo xa xa, cơn gió hiu hiu giữa những chiếc lá, tất cả những thứ này đã hủy diệt những bức tường mà con người đã dựng lên cho chính họ.

Trong những nhà thờ lớn và những thánh đường xinh xinh, những bài thánh ca và giọng ngâm đọc những quyển sách thiêng liêng của họ – nó là âm thanh cởi mở quả tim, đến những giọt nước mắt và vẻ đẹp. Nếu không có không gian, không có vẻ đẹp; nếu không có không gian, bạn chỉ còn lại những bức tường và những kích thước; nếu không có không gian, không có chiều sâu; nếu không có không gian , chỉ có nghèo khó, cả bên trong lẫn bên ngoài. Bạn có quá ít không gian trong cái trí; nó đã bị nhồi nhét đầy từ ngữ, những kỷ niệm, hiểu biết, những trải nghiệm và những vấn đề. Hầu như không còn sót lại chút không gian nào, chỉ có sự huyên thuyên muôn đời của suy nghĩ. Và vì thế viện bảo tàng của bạn ở khắp mọi nơi và mỗi cái kệ nhét đầy sách. Sau đó bạn chen chúc vào những nơi giải trí, tôn giáo hay hình thức nào đó. Hay

bạn thiết lập một bức tường quanh chính bạn , một không gian chật chội của bất an và đau khổ. Nếu không có không gian, cả bên trong lẫn bên ngoài, bạn trở nên hung bạo và xấu xa.

Mọi thứ đều cần không gian để sống, để chơi đùa và để ca hát. Cái được gọi là thiêng liêng không thể thương yêu nếu không có không gian. Bạn không có không gian khi bạn nắm chặt, khi có đau khổ, khi bạn trở thành trung tâm của vũ trụ. Không gian bạn chiếm hữu là không gian mà suy nghĩ đã vây bọc bạn , và đó là bất hạnh lẫn rối loạn. Không gian mà suy nghĩ đo lường là sự phân chia giữa bạn và tôi, chúng tôi và chúng nó. Phân chia này là đau khổ vô tận. Có cái cây cô đơn đó trong một cánh đồng khoáng đãng, rộng lớn và xanh tươi.

Ngày 2 tháng 4, năm 1975

Không phải một mảnh đất của cây cối, những cánh đồng cỏ, những con suối và những bông hoa cùng sự nô đùa vui vẻ. Đó là một nơi chỉ có cát và những quả đồi trọc bị mặt trời đốt cháy, không một cái cây hay bụi nhỏ nào; một mảnh đất của hoang liêu, một mảnh đất bị thiêu nóng liên tục từ dặm này sang dặm khác; thậm chí không có cả một con chim lẫn dầu mỏ cùng những dàn khoan và những ánh lửa bừng bừng của nó. Ý thức không thể giữ lại cái hoang liêu này và mỗi quả đồi là một cái bóng cằn cỗi. Trong nhiều tiếng đồng hồ chúng tôi bay trên trống không mênh mang này và cuối cùng đã có những đỉnh núi tuyết, rừng và những con suối, làng mạc và những thị trấn mở rộng.
Bạn có lẽ có nhiều hiểu biết nhưng lại quá nghèo khó. Bạn càng nghèo khó bao nhiêu bạn càng đòi hỏi hiểu biết nhiều bấy nhiêu. Bạn mở rộng ý thức của bạn bằng vô số hiểu biết, tích lũy những trải nghiệm và những hồi tưởng và tuy nhiên vẫn còn quá nghèo khó. Sử dụng khéo léo hiểu biết có lẽ mang lại cho bạn giàu có và tặng cho bạn địa vị quan trọng lẫn quyền hành nhưng có lẽ vẫn còn nghèo khó. Nghèo khó này nuôi dưỡng dửng dưng; bạn nô đùa trong khi ngôi nhà đang cháy. Nghèo khó này chỉ củng cố trí năng hoặc trao cho những cảm xúc sự yếu hèn của tình cảm. Chính nghèo khó này mang lại trạng thái mất cân bằng, cái bên ngoài và cái bên trong. Không có hiểu biết của cái bên trong, chỉ của cái bên ngoài. Hiểu biết của cái bên ngoài đã loan báo không đúng cho chúng ta rằng phải có hiểu biết của cái bên trong. Hiểu biết của cái tôi là ngắn ngủi và nông cạn; cái trí mau lẹ vượt qua nó, giống như đang băng qua một con sông. Bạn gây nhiều huyên náo khi đi qua con sông và lầm lẫn huyên náo đó như là hiểu biết của cái tôi là bạn đang bành trướng nghèo khó. Bành trướng này của ý thức là hoạt động của nghèo khó. Những tôn giáo, văn hóa, hiểu biết, không cách nào có thể làm giàu có nghèo khó này.
Kỹ năng của thông minh là đặt hiểu biết trong nơi đúng đắn của nó. Nếu không có hiểu biết không thể sống trong nền văn minh hầu như là máy móc và công nghệ này, nhưng hiểu biết này sẽ không thay đổi được nhân loại và xã hội của anh ấy. Hiểu biết không là ưu việt của thông minh; thông minh có thể và dùng được hiểu biết và vì vậy chuyển hóa con người và xã hội của anh ấy. Chắc chắn, thông minh không là sự vun quén của trí năng và sự hòa hợp của nó. Nó đến từ hiểu rõ được ý thức tổng thể của nhân loại, bản thân bạn và

không là một bộ phận, một mảnh tách rời của bản thân bạn. Học hành và hiểu rõ được chuyển động của cái trí và quả tim riêng của bạn sáng tạo thông minh này. Bạn là nội dung của ý thức của bạn; khi hiểu rõ được chính mình bạn sẽ hiểu rõ vũ trụ. Hiểu rõ này vượt khỏi từ ngữ bởi vì từ ngữ không là sự việc. Tự do khỏi cái đã được biết, mỗi một tích tắc, là bản thể của thông minh. Chính thông minh này đang vận hành trong vũ trụ nếu bạn cho nó tự do. Bạn đang hủy diệt thiêng liêng này của trật tự vũ trụ qua sự dốt nát của bản thân. Dốt nát không xóa tan được bởi những nghiên cứu mà những người khác tạo ra quanh bạn hay quanh họ. Bạn, chính bạn phải thâm nhập vào nội dung của ý thức riêng của bạn. Những tìm hiểu mà những người khác thực hiện về họ, và vì thế về bạn, là những diễn tả chứ không là sự việc được diễn tả. Từ ngữ không là sự việc.
Chỉ trong liên hệ bạn có thể hiểu rõ được chính bạn, không trong lý thuyết trừu tượng và chắc chắn không trong cô lập. Ngay cả trong một tu viện bạn cũng gắn kết mật thiết cùng cái tổ chức đã biến tu viện đó thành một địa điểm tẩu thoát, hay đóng những cánh cửa đến tự do. Chuyển động của cách cư xử là sự hướng dẫn chắc chắn cho chính bạn; nó là cái gương của ý thức củ a bạn; cái gương này sẽ bộc lộ nội dung của nó, những hình ảnh, những quyến luyến, những sợ hãi, cô độc, niềm vui và đa u khổ. Nghèo khó ở trong tẩu thoát khỏi những sự việc này, hoặc trong những lý tưởng thanh cao của nó hoặc trong những đồng hóa của nó. Phủ nhận mà không chống đối nội dung của ý thức này là vẻ đẹp và từ bi của thông minh.

Ngày 3 tháng 4, năm 1975

Khúc quanh rộng lớn của một con sông rộng đẹp đẽ lạ lùng. Bạn phải thấy nó từ một độ cao nào đó, không cao quá cũng không thấp quá, khi nó nhàn nhã chảy ngoằn ngoèo qua những cánh đồng xanh tươi. Con sông rộng, căng phồng nước, xanh và sạch. Chúng tôi đang đi máy bay tại độ cao không cao lắm và chúng tôi chỉ có thể trông thấy dòng nước mạnh ở chính giữa con sông cùng những con sóng nhỏ xíu của nó; chúng tôi theo nó, qua những thị trấn và làng mạc đến biển. Mỗi khúc quanh có vẻ đẹp riêng của nó, sức mạnh riêng của nó, chuyển động riêng của nó. Và xa xa là những đỉnh núi lớn phủ tuyết, có màu hồng trong ánh nắng ban mai; chúng bao phủ đường chân trời phía đông. Con sông rộng và núi non hùng vĩ dường như ôm trọn, trong một tiếng đồng hồ đó, sự vĩnh cửu – ý thức tràn ngập của không gian vô thời gian này. Mặc dù máy bay đang bay nhanh về phía đông nam, trong không gian đó không phương hướng,hư không chuyển động, chỉ có cái là. Trong nguyên một tiếng đồng hồ không có một cái gì khác nữa, không cả tiếng ồn của những động cơ phản lực. Chỉ đến lúc người cơ trưởng loan báo rằng chúng tôi sắp sửa hạ cánh thì toàn bộ cái tiếng đồng hồ đó mới chấm dứt. Không có ký ức về tiếng đồng hồ đó, không có ghi lại mọi nội dung của tiếng đồng hồ đó và vì thế suy nghĩ không bấu víu được nó. Khi nó chấm dứt không còn những tàn dư, cái phiến phẳng sạch sẽ lại. Thế là suy nghĩ không còn phương tiện nào để nuôi dưỡng cái tiếng đồng hồ đó và nó sẵn sàng rời máy bay.

Điều gì suy nghĩ suy nghĩ được biến thành một thực tế nhưng nó không là sự thật. Vẻ đẹp không bao giờ có thể là sự diễn đạt của suy nghĩ . Một con chim không được tạo ra bởi suy nghĩ và vì thế nó đẹp. Tình yêu không được định hình bởi suy nghĩ và khi nó như thế nó trở thành một thứ gì đó hoàn toàn khác hẳn. Tôn thờ trí năng và tổng thể của nó là một thực tế được tạo ra bởi suy nghĩ. Nhưng nó không là từ bi. Suy nghĩ không thể sáng tạo từ bi; nó có thể khiến cho từ bi thành một thực tế, một cần thiết, nhưng nó sẽ không là từ bi. Bản chất của suy nghĩ là phân chia và vì thế nó sống trong một thế giới vỡ vụn của phân chia và xung đột. Vì vậy hiểu biết là phân chia và dù nó được chồng chất nhiều bao nhiêu, tầng này trên tầng khác, nó sẽ vẫn còn là từng mảnh, bị vỡ vụn. Suy nghĩ có thể tập hợp lại thành một sự việc được gọi là tổng thể và cái đó cũng sẽ là một mảnh vỡ.

Chính từ ngữ khoa học có nghĩa hiểu biết, và con người hy vọng nhờ vào khoa học anh ấy sẽ được thay đổi thành một con người hạnh phúc và thông

minh. Vì thế con người đang hăm hở theo đuổi những hiểu biết về mọi sự vật trên quả đất và về chính anh ấy. Hiểu biết không là từ bi và nếu không có từ bi hiểu biết chỉ nuôi dưỡng tổn thương và hỗn loạn lẫn đau khổ không kể xiết. Hiểu biết không thể làm con người biết thương yêu; nó có thể tạo tác chiến tranh và những dụng cụ hủy diệt nhưng không thể mang lại tình yêu cho quả tim hay hòa bình đến cái trí. Nhận biết tất cả những sự việc này là hành động, không phải một hành động được đặt nền tảng trên ký ức hay những khuôn mẫu. Tình yêu không là ký ức, một hồi tưởng của những vui thú.

Ngày 4 tháng 4, năm 1975

Do tình cờ người ta sống vài tháng trong một căn nhà nhỏ xiêu vẹo, thật cao trong những hòn núi, xa khỏi những căn nhà khác. Có nhiều cây cối và vì đây là mùa xuân nên có hương thơm trong không khí. Cô đơn thuộc về núi non và thuộc về vẻ đẹp của quả đất đỏ sẫm. Những đỉnh núi cao vút phủ đầy tuyết và một số cây cối đang ở thời kỳ rực rỡ nhất. Người ta sống một mình giữa tráng lệ này. Rừng ở gần bên, có những con nai, thỉnh thoảng một con gấu và những con khỉ to bự kia cùng bộ mặt đen kịt và những cái đuôi dài, và tất nhiên cũng có những con rắn nữa. Trong cô đơn thăm thẳm và bằng những phương cách lạ lùng người ta hiệp thông mật thiết cùng tất cả chúng. Người ta không thể gây tổn hại cho một vật, ngay cả bông cúc trắng đó trên con đường mòn. Trong hiệp thông đó không gian giữa bạn và chúng không hiện diện; nó không cần xoay xở cố gắng; nó không là một vận dụng trí năng hay một niềm tin cảm xúc nào để gây ra sự việc này nhưng đơn giản là nó ở đó. Một bầy khỉ to lớn kia sẽ đến loanh quanh bạn, đặc biệt vào chiều tối đó; một ít con trên mặt đất nhưng đa số chúng sẽ ngồi trên những cái cây yên lặng quan sát. Ngạc nhiên thay khi chúng lại bất động; thỉnh thoảng có một hay hai tiếng gãi sột soạt và chúng tôi sẽ nhìn ngắm nhau. Lúc này chúng thường đến mỗi chiều tối; không quá thấp và cũng không quá cao trên những cái cây, và chúng tôi sẽ yên lặng trao đổi sự cảm nhận lẫn nhau.

Chúng tôi đã trở thành những người bạn thân thiết nhưng chúng không muốn quấy rầy cô đơn của người ta. Vào một buổi chiều khi đang đi dạo trong cánh rừng người ta bỗng nhiên giáp mặt chúng trong một không gian trống không. Đúng là phải có ba mươi con, cả lớn lẫn nhỏ, đang ngồi chồm hỗm trên những cái cây quanh khoảng không gian đó, tuyệt đối yên lặng và bất động. Người ta có thể sờ vào chúng; không có chút sợ hãi nào trong chúng và ngồi trên mặt đất chúng tôi nhìn ngắm nhau cho đến khi mặt trời lặn sau những đỉnh núi.

Nếu bạn không hiệp thông cùng thiên nhiên bạn mất hiệp thông cùng con người. Nếu không hiệp thông cùng thiên nhiên, vậy thì bạn trở thành một kẻ giết chóc; vậy thì bạn giết những con hải cẩu con, cá voi, cá heo và con người để có lợi lộc, cho "thể thao", cho thực phẩm hoặc vì hiểu biết. Vậy thì thiên nhiên sẽ kinh hãi bạn, thu hồi vẻ đẹp của nó. Bạn có lẽ thực hiện những chuyến đi bộ dài trong những cánh rừng hoặc cắm trại tại những nơi đẹp đẽ nhưng bạn là kẻ giết chóc và vì vậy mất đi tình bè bạn. Bạn có thể không hiệp

thông cùng bất kỳ việc gì, cùng người vợ của bạn hay người chồng của bạn; bạn có quá nhiều bận rộn, đang kiếm được và đang mất đi, cùng những suy nghĩ , những vui thú và những đau khổ riêng của bạn. Bạn sống trong cô lập tối tăm riêng của bạn và tẩu thoát khỏi nó là làm tối tăm thêm nữa. Quan tâm của bạn chỉ dành cho một hiện diện ngắn ngủi, không suy nghĩ, dễ chịu hoặc hung ác. Và hàng ngàn người chết vì đói khát hay bị giết chết vì sự vô trách nhiệm của bạn. Bạn nhường lại sự sắp xếp trật tự của thế giới cho những người chính trị hư hỏng dối gạt, cho những người trí thức, cho các chuyên gia. Vì bạn mất đi tổng thể, bạn xây dựng một xã hội vô luân, gian manh, một xã hội được đặt nền tảng trên sự ích kỷ hoàn toàn. Và sau đó bạn tẩu thoát khỏi tất cả việc này mà chính bạn phải có trách nhiệm, để đi đến những bãi biển, đến những cánh rừng hoặc mang một khẩu súng cho "thể thao" .
Bạn có lẽ biết mọi việc này nhưng hiểu biết không gây ra thay đổi nào trong bạn. Khi bạn có nhận biết của tổng thể này, bạn sẽ hiệp thông mật thiết cùng vũ trụ.

Ngày 6 tháng 4, năm 1975

Không giống như màu xanh lạ thường của biển Địa Trung Hải; biển Thái Bình Dương có một màu xanh nhẹ nhàng thanh thoát, đặc biệt khi có một cơn gió nhẹ từ phương tây trong khi bạn đang lái xe về phía bắc dọc theo con đường ven biển. Màu xanh này rất dịu dàng, mỏng manh, tỏa ánh sáng gây lóa mắt, rõ ràng và vui tươi. Thỉnh thoảng bạn có thể trông thấy những con cá voi phun nước tung tóe lên cao trên hướng bơi về phía bắc của chúng và đặc biệt là những cái đầu to lớn khi chúng quăng mạnh cái thân lên khỏi mặt nước. Có nguyên một đàn cá voi, đang phun nước; chúng đúng là những động vật đầy quyền uy. Ngày hôm đó biển là một cái hồ, không chảy và hoàn toàn yên lặng, không một con sóng nào; không có màu xanh trong sáng đang nhảy múa đó. Biển đang ngủ và bạn đầy kinh ngạc khi nhìn ngắm nó. Ngôi nhà trông ra biển[6]. Một ngôi nhà đẹp, có một cái vườn yên tĩnh, một bãi cỏ xanh và hoa. Một ngôi nhà dư thừa không gian cùng ánh sáng của mặt trời California. Và những con thỏ cũng yêu nó lắm; chúng thường đến sớm vào buổi sáng và muộn vào buổi chiều; chúng sẽ nhấm hết hoa và những cây hoa păng xê, hoa cúc vạn thọ mới trồng và những cây đang nở hoa khác. Bạn không thể chặn những con thỏ ở ngoài dù rằng đã có một hàng rào lưới kẽm vây quanh, và giết chết chúng sẽ là một tội ác. Nhưng một con mèo và một con chim lợn mang lại trật tự cho ngôi vườn; con mèo đen lảng vảng khắp ngôi vườn; con chim lợn đậu suốt ngày trong những cây bạch đàn rậm rạp; bạn có thể trông thấy nó, không cựa quậy, đôi mắt nhắm, tròn trĩnh và to. Những con thỏ biến mất và ngôi vườn sinh động lên và biển Thái bình dương hững hờ chảy.

Duy nhất chỉ có con người mang lại vô trật tự cho vũ trụ. Con người tàn nhẫn và hung bạo cực kỳ. Mọi nơi con người hiện diện đều mang lại đau khổ và hỗn loạn trong bản thân và trong thế giới chung quanh mình. Con ngư ờ i tàn phá, hủy diệt và không có từ bi. Trong con người không có trật tự và vì thế cái gì anh ấy chạm vào đều trở thành dơ bẩn và rối loạn. Chính trị của anh ấy đã trở thành một chủ nghĩa băng đảng tao nhã của quyền lực, dối gạt, thuộc cá nhân hay quốc gia, nhóm này chống lại nhóm kia. Kinh tế của anh ấy bị giới hạn và vì thế không toàn cầu. Xã hội của anh ấy là vô luân, trong chính thể tự do và dưới chính thể độc tài. Anh ấy không có tinh thần tôn giáo mặc dù anh ấy tin tưởng , thờ phụng và trải qua những nghi lễ tôn giáo vô nghĩa và thay đổi liên tục. Tại sao anh ấy trở thành như thế này – tàn nhẫn, vô trách

nhiệm và v ì thế hoàn toàn ích kỷ? Tại sao ? Có hàng trăm lời giải thích và những người giải thích, khôn khéo vận dụng những từ ngữ được rút tỉa từ những hiểu biết của nhiều quyển sách và những thí nghiệm trên động vật, bị trói buộc trong mạng lưới của đau khổ, tham vọng, kiêu hãnh và dằn vặt của con người. Diễn tả không là việc được diễn tả, từ ngữ không là sự việc. Liệu do bởi anh ấy đang tìm ki ếm những nguyên nhân bên ngoài, cái môi trường sống đang quy định con người, hy vọng rằng sự thay đổi bên ngoài sẽ chuyển biến con người bên trong? Liệu do bởi anh ấy quá trói buộc vào các giác quan, bị thống trị bởi những đòi hỏi ngay lập tức của chúng? Liệu do bởi anh ấy sống quá trọn vẹn trong chuyển động của suy nghĩ và hiểu biết? Hay do bởi anh ấy quá lãng mạn, đa cảm, đến nỗi anh ấy trở nên tàn nhẫn cùng những lý tưởng, những niềm tin tự tạo và những ước vọng của anh ấy? Liệu do bởi anh ấy luôn luôn bị dẫn dắt, một đệ tử, hay trở thành một người lãnh đạo, một vị thầy?
Sự phân chia như cái bên ngoài và cái bên trong là khởi đầu của đau khổ và xung đột của anh ấy; anh ấy bị kẹt trong mâu thuẫn này, trong cái truyền thống không bao giờ chấm dứt này. Bị trói buộc trong phân chia vô nghĩa này, anh ấy lạc lõng và trở thành một nô lệ cho những người khác. Cái bên ngoài và cái bên trong chỉ là sự tưởng tượng và sáng chế của suy nghĩ; vì suy nghĩ có tánh từng phần, từng mảnh, nó dẫn đến vô trật tự và xung đột mà là phân chia. Suy nghĩ không thể tạo ra trật tự, một dòng chảy vô tận của đạo đức. Đạo đức không là sự lặp lại liên tục của ký ức, luyện tập. Hiểu biết-suy nghĩ là trói buộc vào thời gian. Suy nghĩ , do chính bản chất và cấu trúc của nó, không thể nắm bắt nguyên dòng chảy của sự sống, như một chuyển động tổng thể. Hiểu biết-suy nghĩ không thể có một thâm nhập vào tổng thể này; nó không thể nhận biết cái này một cách không chọn lựa chừng nào nó vẫn còn là người nhận biết, người khách lạ nhìn vào trong nhà. Hiểu biết -suy nghĩ không có chỗ đứng trong nhận biết. Người suy nghĩ là vật được suy nghĩ; người nhận biết là vật được nhận biết. Chỉ lúc đó mới có một chuyển động không nỗ lực trong sống hàng ngày của chúng ta.
Ojai[7]

Ngày 8 tháng 4, năm 1975

Trong vùng đất này của thế giới không có nhiều mưa, khoảng mười lăm đến hai mươi inch một năm, và những cơn mưa này được đón chào nhiều lắm vì không có mưa suốt những tháng còn lại trong năm. Vào lúc đó có tuyết trên núi và trong suốt mùa hè đến mùa thu chúng trơ trụi, cháy bỏng mặt trời, đầy đá và không thể đến gần; chỉ vào mùa xuân chúng mới ân cần và nghênh đón. Ngày trước thường có gấu, nai, linh miêu, chim cút và một số rắn rung chuông. Nhưng bây giờ chúng đang biến mất dần, loài người gây khiếp sợ và đang xâm lấn. Trước lúc này đã có mưa một lúc và thung lũng xanh tươi, những cây cam trĩu quả và đầy hoa. Một thung lũng đẹp, yên tĩnh và cách xa ngôi làng, và bạn nghe tiếng chim bồ câu than van. Không khí đang từ từ được lan tỏa mùi hoa cam nở rộ và trong ít ngày tiếp theo nó sẽ rất nồng nặc, do bởi mặt trời ấm áp và những ngày không gió. Nó là một thung lũng được bao bọc hoàn toàn bởi những hòn núi và những quả đồi; ra khỏi những quả đồi là biển cả và ra khỏi những hòn núi lại là sa mạc mênh mông. Vào mùa hè thời tiết thường nóng không kham nỗi nhưng luôn luôn có vẻ đẹp ở đây, không còn đám đông đang phát cuồng và những thành phố của họ. Và vào ban đêm có sự tĩnh mịch lạ lùng, sâu lắng và thâm nhập. Thiền định được vun quén là báng bổ vẻ đẹp, và mỗi chiếc lá lẫn cành cây bộc lộ niềm hân hoan của vẻ đẹp và cây bách cao sẫm màu bị câm lặng bởi nó; cây tiêu già lắm đốt rũ xuống cùng nó.

Bạn không thể, không được phép, mời mọc hân hoan; nếu bạn làm được nó trở thành vui thú. Vui thú là chuyển động của suy nghĩ và suy nghĩ có lẽ không, không một cách nào có thể, vun quén được hân hoan, và nếu nó theo đuổi cái đã là hân hoan, lúc đó nó chỉ là một hồi tưởng, một sự việc đã chết. Vẻ đẹp không bao giờ bị trói buộc vào thời gian; nó hoàn toàn tự do khỏi thời gian và vì vậy tự do khỏi văn hóa. Nó ở đó khi cái tôi không còn. Cái tôi được tập hợp vào chung bởi thời gian, bởi chuyển động của suy nghĩ, bởi cái đã được biết, bởi từ ngữ. Trong từ bỏ cái tôi, trong chú ý tổng thể đó, bản thể đó của vẻ đẹp hiện diện. Buông bỏ cái tôi không là hành động tính toán của ý muốn- ham muốn. Ý muốn có tính hướng dẫn và vì vậy kháng cự, phân chia, và thế là nuôi dưỡng xung đột. Chết đi cái tôi không là sự tiến triển của hiểu rõ về cái tôi; thời gian như một nhân tố không thể thâm nhập vào nó. Không có một phương cách hay phương tiện để kết thúc nó. Không hành động hoàn toàn phía bên trong là sự chú ý tích cực của vẻ đẹp.

Bạn đã nuôi dưỡng một mạng lưới rộng lớn của những hoạt động liên kết hỗ tương mà chính bạn bị trói buộc và cái trí của bạn, đang bị quy định bởi nó, vận hành ở bên trong cùng phương cách giống hệt. Vì thế thành tựu trở thành quan trọng nhất và sự cuồng nộ của thôi thúc đó vẫn còn là bộ khung của cái tôi. Đó là lý do tại sao bạn tuân phục vị đạo sư của bạn, đấng cứu rỗi của bạn, những niềm tin và những lý tưởng của bạn; sự trung thành thay thế vị trí của hiểu rõ, của nhận biết. Không cần thiết để cầu nguyện, để thực hành những nghi lễ khi cái tôi không còn. Bạn nhét đầy những khoảng không gian còn trống của bộ khung bằng hiểu biết, bằng những hình ảnh, bằng những hoạt động vô nghĩa và vì thế giữ cho nó có vẻ sinh động.

Trong yên lặng thăm thẳm của cái trí cái gọi là vẻ đẹp vĩnh cửu hiện diện, không cần mời mọc, không cần tìm kiếm, không có sự huyên náo của công nhận.

Ngày 10 tháng 4, năm 1975

Trong tĩnh mịch của đêm khuya và trong yên lặng của buổi sáng còn mơ màng khi mặt trời đang chạm vào những quả đồi, có một huyền bí lạ lùng. Nó ở đó trong mọi sự vật. Nếu bạn ngồi yên lặng dưới một cái cây, bạn sẽ cảm nhận quả đất cổ xưa âm ỉ cái huyền bí lạ lùng của nó. Vào một đêm yên tĩnh khi các vì sao rõ ràng và gần gũi, bạn sẽ nhận biết không gian đang lan rộng và trật tự đầy bí ẩn của mọi sự vật, của bao la vô hạn và của trống không, của chuyển động âm thầm trong những quả đồi tối đen và của tiếng cú kêu. Trong yên lặng hoàn toàn của cái trí huyền bí lạ lùng này lan rộng và lan rộng không thời gian và không gian. Có huyền bí trong những ngôi đền cổ xưa kia được xây dựng bằng cẩn trọng vô hạn, bằng chú ý mà là tình yêu. Những thánh đường thanh thanh và những nhà thờ vĩ đại đã mất đi huyền bí lạ lùng này vì có sự cố chấp , giáo điều và sự phô bà y tráng lệ đầy hung hăng. Những truyền thuyết huyễn hoặc được che giấu dưới những tầng sâu của cái trí không huyền bí, nó chỉ là sự lãng mạn, truyền thống và bị quy định. Trong những ngõ ngách bí mật của cái trí, sự thật đã bị gạt đi bởi những biểu tượng, những từ ngữ, những hình ảnh; trong chúng không có huyền bí, chúng là những khuấy động của suy nghĩ. Trong hiểu biết và hành động của nó có ngưỡng mộ, thưởng thức và vui thú. Nhưng huyền bí là một sự việc hoàn toàn khác hẳn. Nó không là một trải nghiệm, để được công nhận, để được lưu trữ và để được gợi nhớ. Trải nghiệm là chết của huyền bí không thể truyền đạt đó; muốn truyền đạt bạn cần một từ ngữ, một cử chỉ, một cái nhìn, nhưng để hiệp thông cùng *cái đó*, cái trí, toàn thân tâm đang hiện diện của bạn, phải cùng một mức độ, cùng một thời điểm, cùng một mãnh liệt bằng cái đó được gọi là huyền bí. Đây là tình yêu. Cùng sự việc này toàn bộ huyền bí của vũ trụ được mở toang.

Sáng nay không một đám mây trên bầu trời, mặt trời ở trong thung lũng và tất cả mọi sự vật đang hân hoan, ngoại trừ con người. Anh ấy nhìn quả đất kỳ diệu rồi tiếp tục lao động vất vả của anh ấy, đau khổ và những vui thú thoáng chốc của anh ấy. Anh ấy không còn thời gian để thấy; anh ấy quá bận rộn bởi những vấn đề của anh ấy, bởi những phiền muộn của anh ấy, bởi bạo lực của anh ấy. Anh ấy không thấy cái cây và vì thế anh ấy không thể thấy sống khốn khổ của anh ấy. Khi anh ấy bị bắt buộc phải thấy, anh ấy tách ra từng mảnh cái gì anh ấy thấy, mà anh ấy gọi là phân tích, chạy trốn khỏi nó hay không muốn thấy. Trong nghệ thuật “thấy” sẵn có sự kỳ diệu của thay đổi, thay đổi

của “cái gì là”. “Cái gì nên là” không bao giờ hiện diện. Có huyền bí vô hạn trong tích tắc của đang thấy. Huyền bí này cần chăm sóc, chú ý, mà là tình yêu.

Ngày 14 tháng 4, năm 1975

Một con rắn to đang băng ngang con đường rộng dùng cho xe bò ngay phía trước bạn, mập mạp, nặng nề, trườn đi lười biếng; nó xuất hiện từ cái hồ hơi lớn khá gần đây. Nó đen thui lui và ánh sáng chiều tối tỏa xuống nó làm cho làn da rất bóng láng. Nó bò đi thong thả bằng sự oai nghiêm đầy quyền hành của vua chúa. Nó không nhận ra bạn vì bạn đang đứng yên lặng quan sát; bạn rất gần nó; nó dài ít nhất phải trên năm feet và bụng đang căng phồng bởi một món gì đó đã nuốt được. Nó bò lên một cái gò mối và bạn đi về hướng nó, nhìn xuống nó cách một vài inch, cái lưỡi đen chẻ hai loáng vào loáng ra thật mau lẹ, nó đang bò đến một cái lỗ lớn. Bạn muốn sờ vào nó vì nó có một vẻ đẹp quyến rũ lạ lùng. Một dân làng đang đi ngang nói vọng lại rằng không nên đụng đến nó vì nó là một con rắn hổ mang. Ngày hôm sau dân làng đã đặt tại gò mối một đĩa sữa và một ít bông hoa dâm bụt. Xa hơn chút nữa trên con đường đó có một bụi cây, cao và gần như không lá, nhưng lại có những cái gai dài tới hai inch, rất sắc , có màu xám và không con vật nào dám chạm vào những cái gai mọng nước đó. Nó đang tự bảo vệ chính mình và sẽ gây đau đớn cho bất cứ sinh vật nào đụng đến nó. Có những con nai trong những cánh rừng kia, nhút nhát nhưng lại rất tò mò; chúng sẽ cho phép người ta tiến đến nhưng không được quá gần và nếu trái lại chúng sẽ lao vụt đi và biến mất nơi những cây mọc thấp đằng kia. Có một con cho phép bạn đến khá gần, nếu bạn chỉ một mình, đôi mắt sáng rực và đôi tai lớn vểnh ra phía trước. Tất cả chúng đều có những đốm trắng trên một lớp da màu nâu hơi đỏ; chúng nhút nhát, hiền lành và luôn luôn cảnh giác và thật dễ chịu khi ở cùng chúng. Có một con hoàn toàn màu trắng, mà đúng là một con nai cá biệt.

Thiện không là đối nghịch của ác. Nó không bao giờ tiếp xúc được bởi điều gọi là ác, mặc dù nó bị vây quanh bởi ác. Ác không thể gây tổn thương cho thiện nhưng thiện dường như gây tai hại và vì thế ác trở nên xảo quyệt nhiều hơn, ranh mãnh nhiều hơn. Ác có thể được vun quén, mài bén, hung tợn hơn; nó được sinh ra trong chuyển động của thời gian, được nuôi dưỡng và được sử dụng khéo léo. Nhưng thiện không thuộc thời gian; không phương cách nào để vun quén và nuôi dưỡng nó bằng suy nghĩ; hành động của nó không thể trông thấy được; nó không có nguyên nhân vì thế không có hậu quả. Ác không thể chuyển hóa thành thiện vì điều gì là thiện không là sản phẩm của suy nghĩ ; nó vượt khỏi suy nghĩ , giống như vẻ đẹp. Sự việc mà suy nghĩ sản sinh, suy nghĩ có thể xóa bỏ nhưng nó không là thiện; vì thiện không thuộc

thời gian, nó không có nơi hiện diện. Khi thiện hiện diện, có trật tự, không là trật tự của quyền lực, hình phạt và phần thưởng; trật tự này là cốt lõi, vì nếu không xã hội tự hủy diệt chính nó và con người trở nên tội lỗi, hủy hoại, đồi bại và thoái hóa. Vì con người là xã hội ; chúng không thể tách rời. Luật lệ của thiện là vĩnh cửu, không thay đổi và không thời gian. Ổn định là bản chất của nó và vì vậy nó tuyệt đối an toàn. Không có an toàn khác.

Ngày 17 tháng 4, năm 1975

Không gian là trật tự. Không gian là thời gian, chiều dài, chiều rộng và thể tích. Sáng nay biển cả và bầu trời bao la; đường chân trời nơi có những quả đồi hoa màu vàng kia gặp gỡ biển cả xa xôi là trật tự của quả đất và bầu trời; nó là vũ trụ. Cái cây bách đó, cao, sẫm mầu, cô đơn có trật tự của vẻ đẹp và ngôi nhà xa trên quả đồi có cây đó tuân theo chuyển động của những hòn núi vươn cao khỏi những quả đồi nằm thấp; cánh đồng xanh tươi cùng một con bò duy nhất ra khỏi thời gian. Và cái con người xuất hiện trên quả đồi bị giam cầm trong không gian chật chội của những vấn đề của anh ấy.
Có một không gian của trống không mà thể tích của nó không bị trói buộc bởi thời gian, sự đo lường của suy nghĩ. Không gian này cái trí không thể thâm nhập; nó chỉ có thể quan sát. Trong quan sát này không có người trải nghiệm. Người quan sát này không quá khứ, không liên tưởng, không huyễn hoặc, và vì thế người quan sát là cái là. Hiểu biết có tính rộng lớn nhưng nó không có không gian, bởi vì trọng lượng và thể tích của nó nên hiểu biết làm biến dạng và bóp nghẹt cái không gian đó. Không có hiểu biết của cái tôi, cao hơn hoặc thấp hơn; chỉ có một cấu trúc bằng từ ngữ của cái tôi, một cái khung, bị che đậy kín bưng bởi suy nghĩ . Suy nghĩ không thể xuyên thấu cấu trúc riêng của nó; cái gì nó đã tập hợp vào suy nghĩ không thể khước từ và khi nó khước từ, đó là sự khước từ của kiếm được thêm nữa. Khi thời gian của cái tôi không còn, không gian không đo lường hiện diện.
Đo lường này là chuyển động của phần thưởng và hình phạt, kiếm được hay mất đi, hoạt động của so sánh và tuân phục, của kính trọng và khước từ nó. Chuyển động này là thời gian, cái tương lai với niềm hy vọng của nó và sự quyến luyến thuộc quá khứ. Mạng lưới hoàn chỉnh này chính là cấu trúc của cái tôi và sự hợp nhất của nó với một đấng siêu nhiên hay một nguyên tắc tối thượng vẫn còn ở trong lãnh vực riêng của nó. Tất cả sự việc này là hoạt động của suy nghĩ. Không có phương cách nào để cho suy nghĩ thâm nhập vào không gian không thời gian đó, dù nó làm gì chăng nữa. Phương pháp, chương trình, luyện tập mà suy nghĩ đã sáng chế không là những chìa khóa mở cánh cửa, vì không cánh cửa, không chìa khóa. Suy nghĩ chỉ có thể nhận biết hoạt động riêng vô tận của nó, khả năng gây hư hỏng riêng của nó, những dối trá và ảo tưởng riêng của nó. Nó là người quan sát và vật được quan sát. Thần thánh của nó là những hình ảnh chiếu rọi riêng của nó và việc thờ phụng thần thánh là thờ phụng chính bạn. Cái gì vượt khỏi suy nghĩ, vượt

khỏi cái đã được biết, không thể được tưởng tượng hay được viết ra thành một chuyện thần thoại hay trở thành một điều bí mật cho một ít người. Nó ở đó cho bạn thấy.

Malibu[8]

Ngày 23 tháng 4, năm 1975

Con sông rộng lặng lờ giống như một bể nước của nhà máy xay. Không một gợn sóng lăn tăn và ngọn gió ban mai chưa chịu thức giấc vì vẫn còn rất sớm. Các vì sao trên mặt nước, rõ ràng và lấp lánh và sao mai sáng rực nhất. Cây cối bên kia sông tối đen và ngôi làng núp trong chúng vẫn còn ngủ say. Không một chiếc lá lay động và những con cú nhỏ rít lanh lảnh đang vỗ cánh bay đi rồi đậu trên một cây me già; nó là tổ ấm của chúng và khi mặt trời ở trên những cành cây kia chúng sẽ sưởi ấm thân thể. Những con vẹt màu xanh lá cây huyên thuyên cũng chẳng thèm lên tiếng. Mọi sự vật, ngay cả những con côn trùng và ve sầu, đang chờ đợi, nín thở mong ngóng mặt trời, đầy thành kính. Con sông không cựa quậy và những chiếc thuyền nhỏ thường lệ có những ngọn đèn dầu mờ mờ cũng không còn. Dần dần trên cây cối đen kịt bí ẩn ở đằng đó, bắt đầu ánh sáng sớm của hừng đông. Mọi sự vật đang sống vẫn còn trong huyền bí của khoảnh khắc thiền định đó. Cái trí riêng của bạn không thời gian, không đo lường; không cây thước nào có thể đo lường cái khoảnh khắc đó kéo dài bao lâu. Chỉ còn một đang khuấy động và một đang tỉnh giấc, những con vẹt và những con cú, những con quạ và những con két, những con chó và một giọng nói bên kia sông. Và bỗng nhiên mặt trời ở ngay trên những cái cây, vàng rực và bị che giấu bởi những chiếc lá. Bây giờ con sông rộng đã thức dậy, chuyển mình; thời gian, chiều dài, chiều rộng và thể tích đang trôi chảy và tất cả sự sống khởi đầu mà không bao giờ kết thúc.

Sáng hôm đó dễ thương quá, sự tinh khiết của ánh sáng và con đường vàng rực mà mặt trời đã tạo trên dòng nước sinh động kia. Bạn là thế giới, vũ trụ, vẻ đẹp bất tử và hân hoan của từ bi. Chỉ cần bạn không hiện diện ở đó; nếu bạn hiện diện tất cả sự việc này sẽ không còn. Bạn đặt ra sự khởi đầu và sự kết thúc, để khởi đầu lại trong một chuỗi xích vô tận.

Trong trở thành có không chắc chắn và không ổn định. Trong trống không có ổn định tuyệt đối và vì thế rõ ràng. Ổn định không bao giờ chết; thoái hóa ở trong trở thành. Thế giới phục tùng sự trở thành, sự thành tựu, sự kiếm được và thế là có sợ hãi của mất mát và của chết. Cái trí phải vượt qua cái lỗ cỏn con đó mà nó đã gom tụ, cái tôi, để bất ngờ gặp gỡ trống không bao la này mà bất diệt của nó suy nghĩ không thể nào đo lường được. Suy nghĩ khao khát nắm bắt nó, tận dụng nó, nuôi dưỡng nó và đem nó ra mua bán nơi chợ búa. Nó phải được chế biến để có thể được chấp nhận và vì thế được kính trọng, được tôn sùng. Suy nghĩ không thể sắp xếp nó vào bất kỳ bảng phân

loại nào, và vậy là nó phải là một ảo tưởng và một cạm bẫy; hay nó phải dành riêng cho một ít người, cho những người đã được tuyển chọn. Và thế là suy nghĩ luẩn quẩn trong những phương cách ranh mãnh riêng của nó, kinh hãi, tàn nhẫn, hão huyền và không bao giờ ổn định, mặc dù tính kiêu ngạo của suy nghĩ khẳng định có sự ổn định trong những hành động của nó, trong những tìm hiểu của nó, trong hiểu biết nó đã tích lũy . Giấc mộng trở thành một thực tế mà suy nghĩ đã nuôi dưỡng. Cái gì mà suy nghĩ đã chuyển thành thực tế không là sự thật. Trống không không là một thực tế nhưng nó là sự thật. Cái lỗ cỏn con, cái tôi, là thực tế của suy nghĩ, đó là cái khung mà nó đã xây dựng trên đó mọi hiện diện của nó – thực tế của sự phân chia của nó, sự đau khổ, sự tuyệt vọng và tình yêu của nó. Thực tế của các thần thánh hay một vị chúa duy nhất của nó là cấu trúc cẩn thận của suy nghĩ, sự cầu nguyện của nó, những nghi lễ của nó, sự thờ phụng lãng mạn của nó. Trong thực tế không có ổn định hay rõ ràng tinh khiết.
Hiểu biết của cái tôi là thời gian, chiều dài, chiều rộng và thể tích; nó có thể được tích lũy, được sử dụng như một cái thang để trở thành, để tiến bộ, để thành tựu. Không cách nào hiểu biết này sẽ làm tự do cái trí khỏi cái gánh nặng của thực tế riêng rẽ của nó. Bạn là cái gánh nặng; sự thật của nó ở trong đang thấy về nó , và tự do đó không là thực tế của suy nghĩ. Đang thấy là đang làm. Đang làm hiện diện từ ổn định, rõ ràng, của trống không.

Ngày 24 tháng 4, năm 1975

Mọi sinh vật đều có nhạy cảm riêng của nó, cách sống riêng của nó, ý thức riêng của nó, nhưng con người lại cho rằng những cái riêng của anh ấy ưu việt hơn và thế là anh ấy mất tình yêu của anh ấy, cao quý của anh ấy và trở nên vô cảm, nhẫn tâm và phá hoại. Trong thung lũng của những cây cam, cùng quả của chúng và sự hưng thịnh của mùa xuân, đó là một buổi sáng dễ thương và khoáng đãng. Núi non ở phương bắc đã có ít tuyết phủ lên; chúng trơ trụi, cằn cỗi và xa cách, nhưng tương phản bầu trời xanh dịu dàng của ban mai chúng lại rất gần gũi, bạn hầu như có thể chạm vào chúng. Chúng có cái ý thức vô hạn của tuổi tác và của hoành tráng không thể hủy diệt , và vẻ đẹp đó theo cùng uy quyền không thời gian. Sáng nay rất yên tĩnh và mùi hoa cam tỏa đầy không khí; sự kỳ diệu và vẻ đẹp của ánh sáng. Ánh sáng trong vùng đất này của thế giới có một chất lượng đặc biệt, thấu suốt, sinh động và làm hài lòng đôi mắt; dường như nó thâm nhập toàn ý thức của bạn, quét sạch mọi ngõ ngách tối tăm. Có hân hoan vô cùng trong nó và mỗi lá cây cọng cỏ đang reo hò trong nó. Và con chim giẻ cùi màu xanh đang mê mải lò cò từ cành cây này sang cành cây khác mà không cần rít lên để thay đổi trò chơi. Một buổi sáng tuyệt vời của ánh sáng và chiều sâu vô hạn.

Thời gian đã nuôi dưỡng ý thức cùng nội dung của nó. Nó là văn hóa của thời gian. Nội dung của nó cấu thành ý thức; nếu không có nó, ý thức, như chúng ta biết, không hiện diện. Vậy thì , không có gì cả. Chúng ta di chuyển những mảnh nhỏ xíu trong ý thức này từ một khu vực qua một khu vực tùy thuộc vào áp lực của lý luận và hoàn cảnh nhưng vẫn còn trong cùng cánh đồng của đau khổ, phiền muộn và hiểu biết. Chuyển động này là thời gian, suy nghĩ và đo lường. Nó là một trò chơi trốn tìm vô nghĩa với chính bạn, cái bóng và bản chất của suy nghĩ , quá khứ và tương lai của suy nghĩ . Suy nghĩ không thể giam cầm khoảnh khắc này, vì khoảnh khắc này không thuộc thời gian. Khoảnh khắc này là kết thúc của thời gian; thời gian đã ngừng lại tại khoảnh khắc đó, không có chuyển động tại khoảnh khắc đó , và thế là nó không liên quan đến một khoảnh khắc khác. Nó không có nguyên nhân, và vì thế không khởi đầu và không kết thúc. Ý thức không thể chứa đựng nó. Trong khoảnh khắc của trống không đó, mọi sự vật hiện diện.

Thiền định là làm trống không ý thức khỏi nội dung của nó.

Bản dịch 2005
Sửa lại 7-2008 & 3-2013

Đã dịch: [www.jkrishnamurtiongkhong.com]

1 – Sổ tay của Krishnamurti (Dịch 2005 - Sửa 3-2013) *Krishnamurti’s Notebook*

2 – Ghi chép của Krishnamurti (Dịch 2005 - Sửa 3-2013)
Krishnamurti’s Journal

3 – Krishnamurti độc thoại (Dịch 2006 - Sửa 3-2013)
Krishnamurti to Himself

4 – Ngẫm nghĩ hàng ngày cùng Krishnamurti Dịch 2005 - Sửa 3-2013
Daily Meditation with Krishnamurti

5 – Thiền định 1969 (Dịch 2005 - Sửa 3-2013) *Meditation 1969*

6 – Thư gửi trường học (Dịch 7-2008 – Sửa 3-2013) *Letters to Schools*

7 – Nói chuyện cuối cùng 1985 tại Saanen.

8 – Nghĩ về những điều này (Dịch 2006 - Sửa 3-2013)
Think on these things

9 – Tương lai là ngay lúc này (Dịch 9-2008)

10 – Bàn về Thượng đế (Dịch 10-2008)
On God

11 – Bàn về liên hệ (Dịch 2008)

12 – Bàn về giáo dục (Dịch 2007 - Sửa 10-2012)
On Education

13 – Bàn về sống và chết (Dịch 2-2009)
On living and dying

14 – Bàn về tình yêu và sự cô độc (Dịch 2-2009) *On Love and Loneliness*

15 – Sự thức dậy của thông minh- Tập I/II Dịch 2009 - Sửa 2-2013
The Awakening of Intelligence

16 – Bàn về xung đột (Dịch 4-2009)
On Conflict

17 – Bàn về sợ hãi (Dịch 7-2009)
On Fear

18 – Vượt khỏi bạo lực (Dịch 6-2009)
Beyond Violence

19 – Bàn về học hành và hiểu biết (Dịch 8-2009) *On Learning and Knowledge*

20 – Sự thức dậy của thông minh-Tập II/II
The Awakening of Intelligence

21 – Nghi vấn không đáp án (Dịch 2009)
The Impossible Question

22 – Tự do đầu tiên và cuối cùng (Dịch 4-2010 - sửa 2013) *The First and Last Freedom*
23 – Bàn về kiếm sống đúng đắn Dịch 1-2010 - sửa 3-2013
On Right Livelihood
24– Bàn về thiên nhiên và môi trường (Dịch 5-2010)
On Nature and The Environment
25– Tương lai của nhân loại (Dịch 5-2010)
The Future of Humanity
26 – Sự kết thúc của thời gian (Dịch 5-2010)
The Ending of Time
27 – Sống chết của Krishnamurti (Dịch 2009)
The Life and Death of Krishnamurti A Biography by Mary Lutyens
28 –Trách nhiệm với xã hội (Dịch 6-2010)
Social Responsibility
29– Cá thể và xã hội (Dịch 7-2010)
Individual & society
30– Cái gương của sự liên hệ (Dịch 11-2010)
The Mirror of Relationship
31– Bàn về cái trí và suy nghĩ (Dịch 8-2010)
On mind & thought
32– Tại sao bạn đang được giáo dục? (Dịch 2-2011) *Why are you being educated?*
33– Bàn về Sự thật (Dịch 3-2011)
On Truth
34– Tiểu sử của Krishnamurti – Tập I/II (Dịch 5-2011) *Krishnamurti's biography by Pupul Jayakar*
35– Tiểu sử của Krishnamurti – Tập II/II (Dịch 6-2011) *Krishnamurti's biography by Pupul Jayakar*
36- Truyền thống và Cách mạng (Dịch 7-2011)
Tradition & Revolution
37- Khởi đầu của học hành (Dịch 8-2011)
Beginnings of Learning
38- Giáo dục và ý nghĩa của sống (Dịch 9-2011)
Education and Significance of Life
39- Cuộc đời trước mặt (Dịch 10-2011)
Life Ahead
40- Gặp gỡ sự sống (Dịch 11-2011)

Meeting Life
41- Giới hạn của suy nghĩ (Dịch 12-2011)
The Limits of Thought
42- Lửa trong cái trí (Dịch 2-2012)
Fire in the mind
43- Nói chuyện tại Nhà bếp (Dịch 2011)
1001 Bữa trưa cùng J. Krishnamurti
The Kitchen Chronicles
1001 Lunches with J. Krishnamurti
44- Nói chuyện cùng sống Tập I/III (Dịch 2012)
Commentaries on living-First Series
45- Bàn về tự do (Dịch 12-2012)
On Freedom
46-Thâm nhập Thấu triệt (Dịch 3-2013)
Exploration Into Insight
47- Nói chuyện cùng sống Tập II/III (Dịch 3-2013)
Commentaries on living - Second Series
48- Nói chuyện cùng sống Tập III/III (Dịch 4-2013)
Commentaries on Living-Third Series

[Bìa sau]

GHI CHÉP CỦA KRISHNAMURTI

(KRISHNAMURTI'S JOURNAL)

"Trong tĩnh mịch của đêm khuya và trong yên lặng của buổi sáng còn mơ màng khi mặt trời đang chạm vào những quả đồi, có một huyền bí lạ lùng. Nó ở đó trong mọi sự vật. Nếu bạn ngồi yên lặng dưới một cái cây, bạn sẽ cảm được quả đất cổ xưa âm ỉ cái huyền bí lạ lùng của nó. Vào một đêm yên tĩnh khi các vì sao rõ ràng và gần gũi, bạn sẽ nhận biết không gian đang lan rộng và trật tự đầy bí ẩn của mọi sự vật, của bao la vô hạn và của trống không, của chuyển động âm thầm trong những quả đồi tối đe n và của tiếng cú kêu. Trong yên lặng hoàn toàn của cái trí huyền bí lạ lùng này lan rộng và lan rộng không thời gian và không gia n . . . Trong yên lặng thăm thẳm của cái trí, cái gọi là vẻ đẹp vĩnh cửu hiện diện, không cần mời mọc, không cần tìm kiếm, không có sự huyên náo của công nhận."

– J. Krishnamurti –

Được sinh ra ở miền nam Ấn Độ và trải qua sự giáo dục ở nước Anh, J.Krishnamurti hiến dâng trọn sống để giảng thuyết và chỉ bảo. Tác giả của

nhiều quyển sách, gồm có "Thiền định", "Sự thật và thực tế", "Tổng thể của sống", và "Giáo dục và ý nghĩa của sống", ông được nhiều người quí trọng và đánh giá là một tác giả của sự hiểu biết và sự rõ ràng ngoại lệ.

Chú Thích

[1]Nhiều loại cây quí hiếm, gồm cả những cây gỗ đỏ, mọc trong khu rừng tại Brockwood.

[2]Ở đây Krishnamurti đang viết về thời niên thiếu riêng của ông tại Adya, gần Madras.

[3]Krishnamurti đang diễn tả thời niên thiếu của ông.

[4]Krishnamurti bây giờ đang ở La Mã đến ngày 29-10.

[5]Năm bài kế tiếp trong quyển sổ tay được viết mười tám tháng sau tại Malibu, California.

[6]Đây là ngôi nhà ông đang sống tại Malibu.

[7]Lúc này ông đang ở tại Ojai Valley được mười ngày; và đây chính là thung lũng ông diễn tả trong bài.

[8]Lúc này ông quay trở lại ngôi nhà tại Malibu.